

ГОДИНА XVII БРОЈ 3/2018	ПРИЈЕПОЉЕ 8. 06. 2018.	Бесплатан примерак. Гласник излази на српском и босанском језику.	GODINA XVII BROJ 3/2018	PRIJEPOLJE 8. 06. 2018.	Besplatani primerak. Glasnik izlazi na srpskom i bosanskom jeziku.
----------------------------	---------------------------	---	----------------------------	----------------------------	--

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС,, број 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16) и на основу члана 46. и 47. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС,, бр. 129/7) и члана 61. и 63. Статута општине Пријепоље (Службени гласник општине Пријепоље бр. 4/9 и 12/14) по прибављеном решењу о давању предходне сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-00-02639/2018-09 од 24. 04. 2018. године, Општинско веће општине Пријепоље под бројем 320-23/1 дана 01. 06. 2018. године, донело је:

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ ПРИЈЕПОЉЕ ЗА 2018. Годину

I ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике:

Општина Пријепоље према структури становништва спада у ред више руралних средина пошто градско становништво Пријепоља чини свега 35,97 % од укупног становништва. Када се овај податак упореди са подацима на нивоу округа и Србије видимо да Пријепоље има значајно мањи проценат урбаног становништва него што је то исказано на нивоу округа и Србије.

Структура становништва према типу насеља, 2011.

	Општина		Округ		Србија	
	Број	Учешће (%)	Број	Учешће (%)	Број	Учешће (%)
Градско становништво	13.330	35,97	146.795	51,23	4.272.035	59.44
Остало становништво	23.729	64,03	139.754	48,77	2.914.827	40.56
Укупно становништво	37.059	100	286.549	100	7.186.862	100

Земљиште

Територија општине Пријепоље препуна је разноликих пејзажа: од питомих котлина у долини Лима (бродаревска, великожупска, ивањска и пријепољско-залушка), густих шума (Златар, Јадовник, Камена гора, Лиса, Побиењик и Озрен), планинских пашњака (Камена гора, Јабука, Бабина, Врбова, Страњани, Аљиновићи, Правошева и други), па до кањона (Милешевка, Лим и Дубочица) и водопада Сопотнице. У овом простору, према попису пољопривреде из 2012. године, расположиво земљиште пољопривредних газдинстава Општине Пријепоље износи 61.878 ха површине од чега: пољопривредно земљиште захвата 29.081 ха (27.190 ха коришћеног и 1.891 ха некоришћеног пољопривредног земљишта), шумско земљиште 31.002 ха и остало земљиште са 1.795 ха. Земљиште у Општини Пријепоље према површини и квалитету представља веома важан природни ресурс. Међутим, најплодније земљиште у долини Лима и његових притока под великим је притиском интензивне изградње објеката становништва које се досељава из насеља ближе и даље околине општине. У неким насељима општине Пријепоље, нарочито у атарима села са десне стране долине Милешевке и са леве стране долине Лима, појавила су се клизишта као последица прокопавања путева, изградње кућа и помоћних зграда на већим нагибима рељефа као и нерешеног питања отпадних вода. На таквим, стрмим странама рељефа постоје сви потребни природни услови за настанак клизишта као што су нагиб страна са глиновитом клизном равни у падини.

Na osnovu člana 13. Zakona o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Sl. glasnik RS,, broj 10/13, 142/14, 103/15 i 101/16) i na osnovu člana 46. i 47. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS,, br. 129/7) i člana 61. i 63. Statuta opštine Prijepolje (Službeni glasnik opštine Prijepolje br. 4/9 i 12/14) po pribavljenom rešenju o davanju predhodne saglasnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede broj: 320-00-02639/2018-09 od 24. 04. 2018. godine, Opštinsko veće opštine Prijepolje pod brojem 320-23/1 dana 01. 06. 2018. godine, donelo je:

**PROGRAM PODRŠKE ZA SPROVOĐENJE
POLJOPRIVREDNE POLITIKE I POLITIKE RURALNOG RAZVOJA
ZA OPŠTINU PRIJEPOLJE ZA 2018. Godinu**

I OPŠTE INFORMACIJE I TABELARNI PRIKAZ PLANIRANIH MERA

Analiza postojećeg stanja

Geografske i administrativne karakteristike:

Opština Prijepolje prema strukturi stanovništva spada u red više ruralnih sredina pošto gradsko stanovništvo Prijepolja čini svega 35,97 % od ukupnog stanovništva. Kada se ovaj podatak uporedi sa podacima na nivou okruga i Srbije vidimo da Prijepolje ima značajno manji procenat urbanog stanovništva nego što je to iskazano na nivou okruga i Srbije.

Struktura stanovništva prema tipu naselja, 2011.

	Opština		Okrug		Srbija	
	Broj	Učešće (%)	Broj	Učešće (%)	Broj	Učešće (%)
Gradsko stanovništvo	13.330	35,97	146.795	51,23	4.272.035	59,44
Ostalo stanovništvo	23.729	64,03	139.754	48,77	2.914.827	40,56
Ukupno stanovništvo	37.059	100	286.549	100	7.186.862	100

Zemljište

Teritorija opštine Prijepolje prepuna je raznolikih pejzaža: od pitomih kotlina u dolini Lima (brodarevska, velikožupska, ivanjska i prijepoljsko-zaluška), gustih šuma (Zlatar, Jadovnik, Kamena gora, Lisa, Pobijenik i Ozren), planinskih pašnjaka (Kamena gora, Jabuka, Babina, Vrbova, Stranjani, Aljinovići, Pravoševa i drugi), pa do kanjona (Mileševka, Lim i Dubočica) i vodopada Sopotnice. U ovom prostoru, prema popisu poljoprivrede iz 2012. godine, raspoloživo zemljište poljoprivrednih gazdinstava Opštine Prijepolje iznosi 61.878 ha površine od čega: poljoprivredno zemljište zahvata 29.081 ha (27.190 ha korišćenog i 1.891 ha nekorišćenog poljoprivrednog zemljišta), šumsko zemljište 31.002 ha i ostalo zemljište sa 1.795 ha. Zemljište u Opštini Prijepolje prema površini i kvalitetu predstavlja veoma važan prirodni resurs. Međutim, najplodnije zemljište u dolini Lima i njegovih pritoka pod velikim je pritiskom intenzivne izgradnje objekata stanovništva koje se doseljava iz naselja bliže i dalje okoline opštine. U nekim naseljima opštine Prijepolje, naročito u atarima sela sa desne strane doline Mileševke i sa leve strane doline Lima, pojavila su se klizišta kao posledica prokopavanja puteva, izgradnje kuća i pomoćnih zgrada na većim nagibima reljefa kao i nerešenog pitanja otpadnih voda. Na takvim, strmim stranama reljefa postoje svi potrebni prirodni uslovi za nastanak klizišta kao što su nagib strana sa glinovitom kliznom ravni u padini.

Структура земљишних површина

	Општина (км ²)	Удео у укупној површини општине (%)	Удео општине у површини истог типа у округу (%)	Округ (км ²)	Удео округа у површини истог типа у Србији (%)	Србија (км ²)
Укупна површина	827	100	13,4	61,42	6,95	88.361
Пољопривредна површина	383	46,3	11,2	34,12	6,68	51.050
Обрадиве површине*	90	10,8	12,4	7,23	2,17	33.183
Обрасла шумска површина	697	86,3	25,3	27,48	13,84	19.845

Расположиво земљиште пољопривредних газдинстава

	ПГ, укупно	Расположиво земљиште											
		ПГ	ха	Пољопривредно земљиште				Друго земљиште				од тога: под рибљацима	
				коришћено		Некоришћено		шумско		остало земљиште			
				ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха
Општина Пријепоље	6.345	6.344	61.878	6.335	27.190	1.448	1.891	4.205	31.002	5.592	1.795	9	1
Удео у укупном броју пољ. газдинстава (%)	100	99,98		99,8		22,8		66,3		88,1		0,14	
Удео у укупном расположивом земљишту (%)			100		43,94		3,056		50,102		2,9		0,002

Газдинства према величини коришћеног пољопривредног земљишта

	Укупно		Без земљишта	≤ 1 ха		>1 - ≤ 2 ха		>2 - ≤ 5 ха		>5 - ≤ 10 ха	
	пг	ха		пг	ха	пг	ха	пг	ха	пг	ха
Општина Пријепоље	6.345	27.190	10	1.807	1.181	1.491	2.237	1.822	6.020	832	5.730
Удео у укупном броју пољ. газдинстава (%)	100		0,16	28,5		23,5		28,7		13,1	

Struktura zemljišnih površina

	Opština (km ²)	Udeo u ukupnoj površini opštine (%)	Udeo opštine u površini istog tipa u okrugu (%)	Okrug (km ²)	Udeo okruga u površini istog tipa u Srbiji (%)	Srbija (km ²)
Ukupna površina	827	100	13,4	61,42	6,95	88.361
Poljoprivredna površina	383	46,3	11,2	34,12	6,68	51.050
Obradive površine*	90	10,8	12,4	7,23	2,17	33.183
Obrasla šumska površina	697	86,3	25,3	27,48	13,84	19.845

Raspoloživo zemljište poljoprivrednih gazdinstava

	PG, ukupno	Raspoloživo zemljište											
		PG	ha	Poljoprivredno zemljište				Drugo zemljište				od toga pod ribnjacima	
				korišćeno		Nekorišćeno		šumsko		ostalo zemljište			
				PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha		
Opština Prijepolje	6.345	6.344	61.878	6.335	27.190	1.448	1.891	4.205	31.002	5.592	1.795	9	1
Udeo u ukupnom broju polj. gazdinstava (%)	100	99,98		99,8		22,8		66,3		88,1		0,14	
Udeo u ukupnom raspoloživom zemljištu (%)			100		43,94		3,056		50,102		2,9		0,002

Gazdinstva prema veličini korišćenog poljoprivrednog zemljišta

	Ukupno		Bez zemljišta	< 1 ha		>1- < 2 ha		- < 5 ha		>5 - < 10 ha	
	pg	ha		pg	ha	pg	ha	pg	ha	pg	ha
Opština Prijepolje	6.345	27.190	10	1.807	1.181	1.491	2.237	1.822	6.020	832	5.730
Udeo u ukupnom broju polj. gazdinstava (%)	100		0,16	28,5		23,5		28,7		13,1	

Табела : Газдинства према величини коришћеног пољопривредног земљишта

	>10 - ≤ 20 ха		>20 - ≤ 30 ха		>30 - ≤ 50 ха		>50 - ≤ 100 ха		> 100 ха		Просечно КПЗ по газдинству
	пг	ха	пг	ха	пг	ха	пг	ха	пг	ха	
Општина Пријепоље	310	4.118	48	1.194	16	631	7	453	2	5.626	4,29
Удео у укупном броју пољ. газдинстава (%)	4,9		0,8		0,2		0,11		0,03		

Наводњавано земљиште према категоријама коришћења у пољопривреди

	Наводњавано земљиште		Оранице и баште		Воћњаци		Виногради		Ливаде и пашњаци		Остали стални засади	
	ПГ	укупно, ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха
Општина Пријепоље	1.046	553	769	341	462	177	1	0	41	32	2	3
Удео у укупној површини КПЗ по категоријама (%)		2,03		8,94		8,3		0		0,15		50

Укупно наводњавано пољопривредно коришћено земљиште у Општини Пријепоље износи 553 хектра што представља 2,03 % укупног коришћеног пољопривредног земљишта. Оранице и баште које се наводњавају имају површину од 341 хектра што представља 8,94 % од укупне површине ораница и башти у Пријепољу.

Начини наводњавања и главни извори воде за наводњавање у %

	Начини наводњавања			Главни извор воде за наводњавање				
	Површински	Орошавањем	кап по кап	подземне воде на газдинству	површинске воде на газдинству	површинске воде ван газдинства	вода на водоводу	остали извори
Општина Пријепоље	57,5	26,0	16,5	40,4	25,1	25,7	3,5	5,3

Историја, традиција и културно наслеђе

Насељено још у римско доба, средње Полимље налазило се у саставу најстарије српске државе Рашке. У првим писаним изворима Пријепоље се спомиње као трг манастира Милешеве и то у уговору из 1343. год. који се односи на трговину сољу из Дубровника за Пријепоље. Овај извор изричито каже да је у Пријепољу био трг или, још вероватније, један од тргова манастирског властелинства, што дозвољава да настанак Пријепоља померимо уназад до времена подизања манастира Милешеве и образовања његовог властелинства.

Пријепоље се развило као друмско насеље на караванском путу познатом под називом „Дубровачки друм“, који је повезивао централне и источне делове Балкана са средњим делом јадранске обале. Дубровачки друм је ишао од Дубровника или Котора, старим римским путем преко Пљеваља и Пријепоља, уз долину Милешевке до манастира Милешева, а одатле преко Милешевог дола према Сјеници, Новом Пазару - Трговишту, настављајући ка Новом Брду, Приштини, Трепчи све до источних делова балканског полуострва - Софије и Цариграда.

Tabela : Gazdinstva prema veličini korišćenog poljoprivrednog zemljišta

	>10 - <= 20 ha		>20 - <= 30 ha		>30 - <= 50 ha		>50 - <= 100 ha		> 100 ha		Prosečno KPZ po gazdinstvu
	pg	ha	pg	ha	pg	ha	pg	ha	pg	ha	
Opština Prijepolje	310	4.118	48	1.194	16	631	7	453	2	5.626	4,29
Udeo u ukupnom broju polj. gazdinstava (%)	4,9		0,8		0,2		0,11		0,03		

Navodnjavano zemljište prema kategorijama korišćenja u poljoprivredi

	Navodnjavano zemljište		Oranice i bašte		Voćnjaci		Vinogradi		Livade i pašnjaci		Ostali stalni zasadi	
	PG	ukupno, ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha
Opština Prijepolje	1.046	553	769	341	462	177	1	0	41	32	2	3
Udeo u ukupnoj površini KPZ po kategorijama (%)		2,03		8,94		8,3		0		0,15		50

Ukupno navodnjavano poljoprivredno korišćeno zemljište u Opštini Prijepolje iznosi 553 hektara što predstavlja 2,03 % ukupnog korišćenog poljoprivrednog zemljišta. Oranice i bašte koje se navodnjavaju imaju površinu od 341 hektara što predstavlja 8,94 % od ukupne površine oranica i bašta u Prijepolju.

Načini navodnjavanja i glavni izvori vode za navodnjavanje u %

	Načini navodnjavanja			Glavni izvor vode za navodnjavanje				
	Površinski	Orošavanjem	kap po kap	podzemne vode na gazdinstvu	površinske vode na gazdinstvu	površinske vode van gazdinstva	voda na vodovodu	ostali izvori
Opština Prijepolje	57,5	26,0	16,5	40,4	25,1	25,7	3,5	5,3

Istorija, tradicija i kulturno nasleđe

Naseljeno još u rimsko doba, srednje Polimlje nalazilo se u sastavu najstarije srpske države Raške. U prvim pisanim izvorima Prijepolje se spominje kao trg manastira Mileševa i to u ugovoru iz 1343. god. koji se odnosi na trgovinu solju iz Dubrovnika za Prijepolje. Ovaj izvor izričito kaže da je u Prijepolju bio trg ili, još verovatnije, jedan od trgova manastirskog vlastelinstva, što dozvoljava da nastanak Prijepolja pomerimo unazad do vremena podizanja manastira Mileševa i obrazovanja njegovog vlastelinstva.

Prijepolje se razvilo kao drumsko naselje na karavanskom putu poznatom pod nazivom „Dubrovački drum“, koji je povezivao centralne i istočne delove Balkana sa srednjim delom jadranske obale. Dubrovački drum je išao od Dubrovnika ili Kotora, starim rimskim putem preko Pljevalja i Prijepolja, uz dolinu Mileševke do manastira Mileševa, a odatle preko Mileševog dola prema Sjenici, Novom Pazaru - Trgovištu, nastavljajući ka Novom Brdu, Prištini, Trepči sve do istočnih delova balkanskog poluostrva - Sofije i Carigrada.

Други важан пут био је „босански друм“ који је ишао од Добруна, Белих брда, Увца, Прибоја, Бање, Кратова према Новој Вароши спајајући се у Сјеници са Дубровачким друмом. Од Босанског друма, код манастира Бање, одвајао се један споредни правац према Пријепољу, који је ишао левом обалом Лима.

Од Дубровачког и дела Босанског друма одвајао се у Пријепољу правац пута за горње Полимље, који је, вероватно, повезивао и Брсково.

Средњовековни трг (из којег се касније развило градско насеље Пријепоље) зачео се на флувијалним терасама Лима, са његове десне стране, у непосредној близини ушћа реке Милешевке у Лим. То место је, по својим природним условима, било предодређено за размену добара између планине и жупе. Међу елементима који су значајно допринели да се трг развија као насеље на експозицијама тераса нижих падина северозападног дела Јадовника, је и њихова висина у односу на ниво вода Лима и Милешевке. Такве експозиције биле су најсигурнији простор да се становништво насеља заштити од поплава, а истовремено сачувају и површине плодног земљишта. Осим тога, развоју трга погодовала је и непосредна близина манастира Милешева.

До средине 14. века Пријепоље је добило карактеристике насеља са тргом као централним простором који се истицао и уочавао. Успону пријепољског трга много је допринео његов веома повољан положај јер се налазио на раскрсници важних путева.

Иако се каже да је Пријепоље у том времену било караванска станица, може се слободно рећи да је оно било и више од тога, јер долазак и полазак каравана, смењивање и сусретање трговаца и њихове пратње, доносило је нови живот и ширило погледе људи овог краја. Боравак трговаца и каравана у Пријепољу подстицао је његове становнике да се укључе у трговину, што је допринело да се на овом добро снабдевом тргу, окупљају људи из ближе и даље околине.

Свој највећи процват Пријепоље доживљава половином 14. века, док овом облашћу управља велики жупан Никола Алтомановић. Крупне промене настају половином 14. века када ова територија заједно са Србијом потпада под турску власт. Падом под турску власт етничка структура Пријепоља и околине мења се, тако да се поред хришћана појављују и муслимани. Општину Пријепоље поред Срба насељавају и Бошњаци.

Крајем 19. века моћна аустро - угарска монархија долази на обале Лима те се и на овим просторима осетио утицај нове цивилизације и културе.

Након великих светских ратова који су обележили 20. век, Пријепоље у другој половини 20. века доживљава свој процват и економски развој, који је заустављен нестајањем Југославије крајем 90-их година прошлог века

Заштићена природна добра

1. Регионални природни парк “Клисуре реке Милешевке”

Милешевска река је између планинских масива Златара и Јадовника формирала дубоку и атрактивну клисуру висинске разлике од 1230 м. Његова површина износи 296,64 ха. Решењем о допуни Решења о стављању под заштиту дела природног подручја Клисуре реке Милешевке, од 22.09.1980. год., повећана је површина под заштитом на 159,42 ха, па она износи 456,06 ха.

2. Строги резерват природе “Равништа”

Природно налазиште врсте Панчићева оморика. На заштићеној површини је нађено око 40 стабала Панчићеве оморике, расте и висока једнодобна састојина црног бора, са групичним и појединачним стаблима смрче, брезе, јасике, црног граба и иве.

3. Заштићена околина - природни простор око манастира Милешева

Природни простор око манастира Милешева културног добра од изузетног значаја, чију амбијенталну и неодвојиву целину са овим непокретним културним добром. Укупна површина заштићене околине износи 289,69 ха. У оквиру заштићене околине манастира Милешева налазе се следећа заштићена и евидентирана природна и културна добра:

Манастир Милешева (Решење Завода и научно проучавање споменика културе НРС, бр. 424/47 од 23.10.1947),

Град Хисарцик (Решење Завода и научно проучавање споменика културе НРС, бр. 511/47 12.11.1947),

Споменик природе “Стабло црног бора у селу Хисарцику” (Решење Звода и научно проучавање споменика културе НРС, бр. 01-605 од 25.11.1958),

Манастирска странопријемница, црква Ружица, остаци средњовековног пута и села Хисарцик као евидентирана културна добра.

Drugi važan put bio je „bosanski drum“ koji je išao od Dobruna, Belih brda, Uvca, Priboja, Banje, Kratova prema Novoj Varoši spajajući se u Sjenici sa Dubrovačkim drumom. Od Bosanskog drumca, kod manastira Banje, odvajao se jedan sporedni pravac prema Prijepolju, koji je išao levom obalom Lima.

Od Dubrovačkog i dela Bosanskog drumca odvajao se u Prijepolju pravac puta za gornje Polimlje, koji je, verovatno, povezivao I Brskovo.

Srednjovekovni trg (iz kojeg se kasnije razvilo gradsko naselje Prijepolje) začeo se na fluvijalnim terasama Lima, sa njegove desne strane, u neposrednoj blizini ušća reke Mileševke u Lim. To mesto je, po svojim prirodnim uslovima, bilo predodređeno za razmenu dobara između planine i župe. Među elementima koji su značajno doprineli da se trg razvija kao naselje na ekspozicijama terasa nižih padina severozapadnog dela Jadovnika, je i njihova visina u odnosu na nivo voda Lima i Mileševke. Takve ekspozicije bile su najsigurniji prostor da se stanovništvo naselja zaštiti od poplava, a istovremeno sačuvaju i površine plodnog zemljišta. Osim toga, razvoju trga pogodovala je i neposredna blizina manastira Mileševa.

Do sredine 14. veka Prijepolje je dobilo karakteristike naselja sa trgov kao centralnim prostorom koji se isticao i uočavao. Usponu prijepoljskog trga mnogo je doprineo njegov veoma povoljan položaj jer se nalazio na raskrsnici važnih puteva.

Iako se kaže da je Prijepolje u tom vremenu bilo karavanska stanica, može se slobodno reći da je ono bilo i više od toga, jer dolazak i polazak karavana, smenjivanje i susretanje trgovaca i njihove pratnje, donosilo je novi život i širilo poglede ljudi ovog kraja. Boravak trgovaca i karavana u Prijepolju podsticao je njegove stanovnike da se uključe u trgovinu, što je doprinelo da se na ovom dobro snabdevenom trgu, okupljaju ljudi iz bliže i dalje okoline.

Svoj najveći procvat Prijepolje doživljava polovinom 14. veka, dok ovom oblašću upravlja veliki župan Nikola Altomanović. Krupne promene nastaju polovinom 14. veka kada ova teritorija zajedno sa Srbijom potpada pod tursku vlast. Padom pod tursku vlast etnička struktura Prijepolja i okoline menja se, tako da se pored hrišćana pojavljuju i muslimani. Opštinu Prijepolje pored Srba naseljavaju I Bošnjaci.

Krajem 19. veka moćna austro - ugarska monarhija dolazi na obale Lima te se i na ovim prostorima osetio uticaj nove civilizacije i kulture.

Nakon velikih svetskih ratova koji su obeležili 20. vek, Prijepolje u drugoj polovini 20. veka doživljava svoj procvat i ekonomski razvoj, koji je zaustavljen nestajanjem Jugoslavije krajem 90-ih godina prošlog veka

Zaštićena prirodna dobra

1. Regionalni prirodni park "Klisura reke Mileševke"

Mileševska reka je između planinskih masiva Zlatara i Jadovnika formirala duboku i atraktivnu klisuru visinske razlike od 1230 m. Njegova površina iznosi 296,64 ha. Rešenjem o dopuni Rešenja o stavljanju pod zaštitu dela prirodnog područja Klisure reke Mileševke, od 22.09.1980. god., povećana je površina pod zaštitom na 159,42 ha, pa ona iznosi 456,06 ha.

2. Strogi rezervat prirode "Ravništa"

Prirodno nalazište vrste Pančičeva omorika. Na zaštićenoj površini je nađeno oko 40 stabala Pančičeve omorike, raste i visoka jednodobna sastojina crnog bora, sa grupimičnim i pojedinačnim stablima smrče, breze, jasike, crnog graba i l've.

3. Zaštićena okolina - prirodni prostor oko manastira Mileševa

Prirodni prostor oko manastira Mileševa kulturnog dobra od izuzetnog značaja, čiju ambijentalnu i neodvojivu celinu sa ovim nepokretnim kulturnim dobrom. Ukupna površina zaštićene okoline iznosi 289,69 ha. U okviru zaštićene okoline manastira Mileševa nalaze se sledeća zaštićena i evidentirana prirodna i kulturna dobra:

Manastir Mileševa (Rešenje Zavoda i naučno proučavanje spomenika kulture NRS, br. 424/47 od 23.10.1947),

Grad Hisardžik (Rešenje Zavoda i naučno proučavanje spomenika kulture NRS, br. 511/47 12.11.1947),

Spomenik prirode "Stablo crnog bora u selu Hisardžiku" (Rešenje Zvoda i naučno proučavanje spomenika kulture NRS, br. 01-605 od 25.11.1958),

Manastirska stranoprijemnica, crkva Ružica, ostaci srednjovekovnog puta i sela Hisardžik kao evidentirana kulturna dobra.

Основно поређење општине и окружења (површина и становништво), 2011.

	Површина (км ²)	Удео у укупној површини (%)			Број становника*	Удео у укупном броју становника (%)			Густина насе- љености (бр. станов./ км ²)
		Општине	Округа	Србије		Општине	Округа	Србије	
Урбана зона					13.330	35,97	4,65	0,18	16,12
Рурална зона					23.729	64,03	8,28	0,33	28,69
Општина	827	100	13,45	0,935	37.059	100	12,93	0,51	44,81
Округ	6.148	/	100	6,96	286.549	/	100	3,99	46,61
Србија	88.361	/	/	100	7.186.862	/	/	100	81,33

* РЗС

Општи подаци о насељима и катастарским општинама, 2011.

	Општина	Округ
Број насеља	82	438
Просечна величина насеља (км ²)	10.3	14.0
Број градских насеља	2	
Број осталих насеља	80	
Број катастарских општина	74	361
Просечна величина катастарске општине (км ²)	10.17	5.87

Подаци о насељима (тип насеља, број становника и површина) 2011.

Редни број	Насељено место	Тип насеља (градско/ остало)	Број становника	Удео у укупном броју становника у општини (%)	Површина (км ²)
1	Пријеполје	градско	13.330	35,97	0,97
2	Бродарево	градско	1.845	4,97	0,66
3	Аљиновићи	сеоско	131	0,35	1,72
4	Балићи	"	585	1,58	0,59
5	Баре	"	42	0,11	0,57
6	Бискупићи	"	12	0,03	1,30
7	Бјелахова	"	75	0,2	0,3
8	Брајковац	"	65	0,17	1,4
9	Брвине	"	157	0,42	0,67
10	Чаушевићи	"	149	0,4	1,91
11	Буковик	"	34	0,09	0,43
12	Виницка	"	362	0,98	0,39
13	Врбово	"	63	0,17	1,87
14	Гојаковићи	"	105	0,28	1,15
15	Горње Бабине	"	217	0,58	2,63
16	Горње Горачиће	"	30	0,08	0,99
17	Горњи Страњани	"	61	0,16	1,48
18	Гостун	"	64	0,17	0,38
19	Грачаница	"	168	0,45	0,31
20	Гробнице	"	232	0,63	0,94
21	Дивци	"	311	0,84	1,41

Osnovno poređenje opštine i okruženja (površina i stanovništvo), 2011.

	Površina (km ²)	Udeo u ukupnoj površini (%)			Broj stanovnika*	Udeo u ukupnom broju stanovnika (%)			Gustina naseljenosti (br. stanov./km ²)
		Opštine	Okruza	Srbije		Opštine	Okruza	Srbije	
Urbana zona					13.330	35,97	4,65	0,18	16,12
Ruralna zona					23.729	64,03	8,28	0,33	28,69
Opština	827	100	13,45	0,935	37.059	100	12,93	0,51	44,81
Okrug	6.148	/	100	6,96	286.549	/	100	3,99	46,61
Srbija	88.361	/	/	100	7.186.862	/	/	100	81,33

* RZS

Opšti podaci o naseljima i katastarskim opštinama, 2011.

	Opština	Okrug
Broj naselja	82	438
Prosečna veličina naselja (km ²)	10.3	14.0
Broj gradskih naselja	2	
Broj ostalih naselja	80	
Broj katastarskih opština	74	361
Prosečna veličina katastarske opštine (km ²)	10.17	5.87

Podaci o naseljima (tip naselja, broj stanovnika i površina) 2011.

Redni broj	Naseljeno mesto	Tip naselja (gradsko/ostalo)	Broj stanovnika	Udeo u ukupnom broju stanovnika u opštini (%)	Površina (km ²)
1	Prijepolje	gradsko	13.330	35,97	0,97
2	Brodarevo	gradsko	1.845	4,97	0,66
3	Aljinovići	seosko	131	0,35	1,72
4	Balići	"	585	1,58	0,59
5	Bare	"	42	0,11	0,57
6	Biskupići	"	12	0,03	1,30
7	Bjelahova	"	75	0,2	0,3
8	Brajkovac	"	65	0,17	1,4
9	Brvine	"	157	0,42	0,67
10	Čauševići	"	149	0,4	1,91
11	Bukovik	"	34	0,09	0,43
12	Vinicka	"	362	0,98	0,39
13	Vrbovo	"	63	0,17	1,87
14	Gojakovići	"	105	0,28	1,15
15	Gornje Babine	"	217	0,58	2,63
16	Gornje Goračice	"	30	0,08	0,99
17	Gornji Stranjani	"	61	0,16	1,48
18	Gostun	"	64	0,17	0,38
19	Gračanica	"	168	0,45	0,31
20	Grobnice	"	232	0,63	0,94
21	Diveci	"	311	0,84	1,41

22	Доње Бабине	"	223	0,6	2,68
23	Доњи Страњани	"	79	0,21	2,33
24	Дренова	"	162	0,44	2,45
25	Душманићи	"	270	0,73	0,58
26	Ђурашићи	"	194	0,52	2,57
27	Забрђњи Тоци	"	80	0,21	1,69
28	Завинограђе	"	1.265	3,41	0,4
29	Залуг	"	1.205	3,25	0,28
30	Заступ	"	101	0,27	1,36
31	Звјезд	"	76	0,2	0,57
32	Ивање	"	1.145	3,01	0,54
33	Ивезићи	"	98	0,26	0,94
34	Избичањ	"	31	0,08	0,67
35	Јабука	"	275	0,74	2,51
36	Јунчевићи	"	229	0,62	0,74
37	Камена Гора	"	167	0,45	2,82
38.	Караула	"	37	0,1	0,24
39	Карошевина	"	163	0,44	0,82
40	Каћево	"	59	0,16	1,11
41	Кашице	"	71	0,19	
42	Ковачевац	"	1.604	4,33	0,62
43	Копривна	"	31	0,08	1,63
44	Косатица	"	296	0,8	3,92
45	Кошевине	"	966	2,61	
46	Крушево	"	26	0,07	0,87
47	Кучин	"	137	0,37	0,84
48	Лучице	"	156	0,42	
49	Матаруге	"	130	0,35	0,56
50	Међани	"	44	0,12	0,96
51	Мијани	"	12	0,03	
52	Мијоска	"	777	2,1	
53	Милаковићи	"	52	0,14	3,17
54	Милешево	"	90	0,24	0,77
55	Милошев До	сеоско	63	0,17	2,13
56	Миљевићи	"	478	1,29	0,1
57	Мрчковина	"	16	0,04	0,87
58	Мушковина	"	19	0,05	0,54
59	Оровац	"	254	0,68	
60	Орашац	"	158	0,43	1,25
61	Осоје	"	466	1,26	0,9
62	Оштра Стијена	"	34	0,1	0,5
63	Поткрпш	"	102	0,27	0,21
64	Поток	"	142	0,38	0,34
65	Правошево	"	48	0,13	1,43
66	Прањци	"	326	0,88	
67	Џурово	"	89	0,24	1,21
68	Расно	"	379	1,02	0,88
69	Ратајска	"	2.032	5,5	0,34
70	Седобро	"	304	0,82	1,11
71	Сельане	"	160	0,43	0,69
72	Сельашница	"	677	1,83	0,23

22	Donje Babine	"	223	0,6	2,68
23	Donji Stranjani	"	79	0,21	2,33
24	Drenova	"	162	0,44	2,45
25	Dušmanići	"	270	0,73	0,58
26	Đurašići	"	194	0,52	2,57
27	Zabrdnji Toci	"	80	0,21	1,69
28	Zavinograđe	"	1.265	3,41	0,4
29	Zalug	"	1.205	3,25	0,28
30	Zastup	"	101	0,27	1,36
31	Zvjezd	"	76	0,2	0,57
32	Ivanje	"	1.145	3,01	0,54
33	Ivezići	"	98	0,26	0,94
34	Izbičanj	"	31	0,08	0,67
35	Jabuka	"	275	0,74	2,51
36	Junčevići	"	229	0,62	0,74
37	Kamena Gora	"	167	0,45	2,82
38.	Karaula	"	37	0,1	0,24
39	Karoševina	"	163	0,44	0,82
40	Kaćevo	"	59	0,16	1,11
41	Kašice	"	71	0,19	
42	Kovačevac	"	1.604	4,33	0,62
43	Koprivna	"	31	0,08	1,63
44	Kosatica	"	296	0,8	3,92
45	Koševine	"	966	2,61	
46	Kruševo	"	26	0,07	0,87
47	Kučin	"	137	0,37	0,84
48	Lučice	"	156	0,42	
49	Mataruge	"	130	0,35	0,56
50	Međani	"	44	0,12	0,96
51	Mijani	"	12	0,03	
52	Mijoska	"	777	2,1	
53	Milakovići	"	52	0,14	3,17
54	Mileševo	"	90	0,24	0,77
55	Milošev Do	seosko	63	0,17	2,13
56	Miljevići	"	478	1,29	0,1
57	Mrčkovina	"	16	0,04	0,87
58	Muškovina	"	19	0,05	0,54
59	Orovac	"	254	0,68	
60	Orašac	"	158	0,43	1,25
61	Osoje	"	466	1,26	0,9
62	Oštra Stijena	"	34	0,1	0,5
63	Potkrpš	"	102	0,27	0,21
64	Potok	"	142	0,38	0,34
65	Pravoševo	"	48	0,13	1,43
66	Pranjci	"	326	0,88	
67	Džurovo	"	89	0,24	1,21
68	Rasno	"	379	1,02	0,88
69	Ratajska	"	2.032	5,5	0,34
70	Sedobro	"	304	0,82	1,11
71	Seljane	"	160	0,43	0,69
72	Seljašnica	"	677	1,83	0,23

73	Скокуће	"	68	0,18	1,47
74	Слатина	"	161	0,43	0,29
75	Сопотница	"	148	0,4	1,74
76	Ташево	"	1.974	5,33	0,24
77	Хисарцик	"	220	0,59	1,03
78	Хрта	"	103	0,28	0,97
79	Црквени Тоци	"	46	0,12	1,34
80	Чадиње	"	303	0,82	

Природни услови и животна средина:

Просечна надморска висина територије општине Пријепоље је изнад 1.200 м, што говори да припада брдско-планинском крају, чија је највиша тачка врх планине Јадовник (Катунић) са 1.734 м. Најнижа тачка налази се на ушћу реке Милешевке у Лим на 440 м надморске висине.

Општина Пријепоље налази се у југозападном делу Србије на простору средњег Полимља између 43° 09' 25" и 43° 29' 42" северне географске ширине и 19° 27' 00" и 19° 53' 45" источне географске дужине. Једна је од 10 општина Златиборског округа. Са укупном површином од 827 км², представља другу по величини општину округа.

Општина Пријепоље се налази на додиру маритимних и континенталних ваздушних маса. Од Јадранског мора, ваздушном линијом, удаљена 140 км, а од Панонске низије 160 км. Међутим, између Јадранског мора и Панонске низије простиру се високи планински венци који спречавају дубље продирање континенталних и маритимних утицаја на простору Пријепоља. Зато се Пријепоље може убројати у општине са умереном - континенталном климом на коју знатно утиче околни рељеф. Средишња годишња температура је око 9,3°C.

У морфолошком изгледу територије Пријепоља издваја се неколико мањих природних целина, које, заједно, чине део простора средњег Полимља. Најнижи делови пријепољског краја су алувијалне равни речних долина: Лима, Сељашнице, Ратајске, Миоске, Комаранске реке и Милешевке. Лимска долина је проширена код Бродарева и Пријепоља између којих Лим протиче кроз узане клисуре усечене већином у кречњаку, местимично у серпентину и другим стенама. Из усечених клисура у кречњаку, долина Лима се код села Дивци проширује на десној страни у пространо Ивањско, а на левој у Жупско поље. Ивањско-жупско поље је јединствено поље које река Лим дужином од 8 км, пресеца на два дела. У Соколичко-чадињском масиву, смештеном на североистоку Ивањско-жупске котлине, Лим усеца клисуру дугу 2 км, која се даље проширује у Пријепољско-залушко поље. Проширења у долини Лима (Бродаревска, Ивањско-жупска и Пријепољско-залушка котлина) са којих се издижу благе и стрме косе, била су значајан фактор у стварању и обликовању руралних насеља, варошице Бродарева и урбаног насеља Пријепоља.

На таквим геоморфолошким облицима рељефа развила су се насеља на просечној надморској висини испод 500 метара као што су: Залуг (на 470 м), Пријепоље (450 м), Коловрат (460 м), Сељашница (470 м), Ивање (457 м), Грачаница (480 м), Прањци (500 м), Лучице (495 м), Бродарево (500 м), Заступ (470 м), Миоска (480 м) и Кучин (480 м).

Бочне долине реке Лим, уз Гробљанску реку, Зебуђу, Милешевку, Гостунску, Слатинску, Комаранску реку, Грачаницу, Миоску, Ратајску, Сељашницу и Љупчу, сачињене су од бројних проширења, благих и стрмих падина. Неке од њих су густо насељене, јер се непосредно наслањају на проширења бродаревске и пријепољске котлине. То су побрда околних планина чија се просечна висина креће од 500 до 1.000 м надморске висине.

Тај појас обухвата већи број сеоских насеља са различитим просечним висинама рељефа: Гостун (525 м), Баре (650 м), Оштра Стијена (760 м), Слатина (660 м), Брвине (740 м), Ивезићи (620 м), Бјелахова (610 м), Балићи (550 м), Гојаковићи (620 м), Завинограђе (560 м), Гробнице (510 м), Поток (540 м), Поткрш (560 м), Орашац (950 м), Буковик (850 м), Крушево (980 м), Миљевићи (750 м), Мијани (680 м), Скокуће (1.000 м), Карошеvine (900 м), Осоје (800 м), Звјезд (1.000 м), Сељани (720 м), Чадиње (560 м), Душманићи (560 м), Ђурашици (650 м), Избичањ (520 м), Црквени Тоци (1.000 м), Џурово (950 м), Дренова (650 м), Расно (750 м), Седобро (790 м), Милешево (700 м), Хисарцик (770 м), Каћево (1.000 м), Дивци (750 м), Сопотница (1.000 м), Ташево (670 м), Чаушевићи (640 м), Кошеvine (700 м), Виницка (600 м), Ковачевац (560 м) и Оровац (950 м).

73	Skokuće	"	68	0,18	1,47
74	Slatina	"	161	0,43	0,29
75	Sopotnica	"	148	0,4	1,74
76	Taševo	"	1.974	5,33	0,24
77	Hisardžik	"	220	0,59	1,03
78	Hrta	"	103	0,28	0,97
79	Crkveni Toci	"	46	0,12	1,34
80	Čadinje	"	303	0,82	

Prirodni uslovi i životna sredina:

Prosečna nadmorska visina teritorije opštine Prijepolje je iznad 1.200 m, što govori da pripada brdsko-planinskom kraju, čija je najviša tačka vrh planine Jadovnik (Katunić) sa 1.734 m. Najniža tačka nalazi se na ušću reke Mileševke u Lim na 440 m nadmorske visine.

Opština Prijepolje nalazi se u jugozapadnom delu Srbije na prostoru srednjeg Polimlja između 43° 09' 25" i 43° 29' 42" severne geografske širine i 19° 27' 00" i 19° 53' 45" istočne geografske dužine. Jedna je od 10 opština Zlatiborskog okruga. Sa ukupnom površinom od 827 km², predstavlja drugu po veličini opštinu okruga.

Opština Prijepolje se nalazi na dodiru maritimnih i kontinentalnih vazдушnih masa. Od Jadranskog mora, vazдушnom linijom, udaljena 140 km, a od Panonske nizije 160 km. Međutim, između Jadranskog mora i Panonske nizije prostiru se visoki planinski venci koji sprečavaju dublje prodiranje kontinentalnih i maritimnih uticaja na prostoru Prijepolja. Zato se Prijepolje može ubrojati u opštine sa umerenom - kontinentalnom klimom na koju znatno utiče okolni reljef. Središnja godišnja temperatura je oko 9.3°C.

U morfološkom izgledu teritorije Prijepolja izdvaja se nekoliko manjih prirodnih celina, koje, zajedno, čine deo prostora srednjeg Polimlja. Najniži delovi prijepoljskog kraja su aluvijalne ravni rečnih dolina: Lima, Seljašnice, Ratajske, Mioske, Komaranske reke i Mileševke. Limska dolina je proširena kod Brodareva i Prijepolja između kojih Lim protiče kroz uzane klisure usečene većinom u krečnjaku, mestimično u serpentinu i drugim stenama. Iz usečenih klisura u krečnjaku, dolina Lima se kod sela Diveci proširuje na desnoj strani u prostrano Ivanjsko, a na levoj u Župsko polje. Ivanjsko-župsko polje je jedinstveno polje koje reka Lim dužinom od 8 km, preseca na dva dela. U Sokoličko-čadinjskom masivu, smeštenom na severoistoku Ivanjsko-župske kotline, Lim useca klisuru dugu 2 km, koja se dalje proširuje u Prijepoljsko-zaluško polje. Proširenja u dolini Lima (Brodarevska, Ivanjsko-župska i Prijepoljsko-zaluška kotlina) sa kojih se izdižu blage i strme kose, bila su značajan faktor u stvaranju i oblikovanju ruralnih naselja, varošice Brodareva i urbanog naselja Prijepolja.

Na takvim geomorfološkim oblicima reljefa razvila su se naselja na prosečnoj nadmorskoj visini ispod 500 metara kao što su: Zalug (na 470 m), Prijepolje (450 m), Kolovrat (460 m), Seljašnica (470 m), Ivanje (457 m), Gračanica (480 m), Pranjci (500 m), Lučice (495 m), Brodarevo (500 m), Zastup (470 m), Mioska (480 m) i Kučin (480 m).

Bočne doline reke Lim, uz Grobljansku reku, Zebudu, Mileševku, Gostunsku, Slatinsku, Komaransku reku, Gračanicu, Miosku, Ratajsku, Seljašnicu i Ljupču, sačinjene su od brojnih proširenja, blagih i strmih padina. Neke od njih su gusto naseljene, jer se neposredno naslanjaju na proširenja brodarevske i prijepoljske kotline. To su pobrda okolnih planina čija se prosečna visina kreće od 500 do 1.000 m nadmorske visine.

Taj pojas obuhvata veći broj seoskih naselja sa različitim prosečnim visinama reljefa: Gostun (525 m), Bare (650 m), Oštra Stijena (760 m), Slatina (660 m), Brvine (740 m), Ivezići (620 m), Bjelahova (610 m), Balići (550 m), Gojakovići (620 m), Zavinograđe (560 m), Grobnice (510 m), Potok (540 m), Potkrš (560 m), Orašac (950 m), Bukovik (850 m), Kruševo (980 m), Miljevići (750 m), Mijani (680m), Skokuće (1.000 m), Karoševine (900 m), Osoje (800 m), Zvezd (1.000 m), Seljani (720 m), Čadinje (560 m), Dušmanići (560 m), Đurašići (650 m), Izbičanj (520 m), Crkveni Toci (1.000 m), Džurovo (950 m), Drenova (650 m), Rasno (750 m), Sedobro (790 m), Mileševo (700 m), Hisardžik (770 m), Kaćevo (1.000 m), Diveci (750 m), Sopotnica (1.000 m), Taševo (670 m), Čauševići (640 m), Koševine (700 m), Vinicka (600 m), Kovačevac (560 m) i Orovac (950 m).

Трећу природну целину рељефа општине Пријепоље чине предели планина: Јадовника, Златара, Побигеника, Лисе, Камене Горе и крашке висоравни Јабукe и Бабина. Са десне стране Лима пружају се стрме падине планине Јадовник све од Озрена у његовом југоисточном па до ушћа Милешевке у Лим, у северозападном делу.

Западно од реке Лим, на простору између Пријепоља и Прибоја, издиже се Побигеник (1.423 м), а између Бродарева и Бијелог Поља Лиса (1.509 м). У пределу Лисе и Побигеника над кречњачким стенама доминирају палеозојски шкриљци и друге стене. Овде је снабдевеност водом већа и повољнији су услови за вегетацију.

У западном и северозападном делу територије општине Пријепоље, протеже се пространа јабучко-бабинска висораван која је добрим делом карстифицирана и оголена. То је простор богињавог краса, прожет мноштвом вртаца, обешумљен, сув и изложен јаким ветровима и мразевима. Преовладавају плитка земљишта која су више погодна за пашњаке, а мање за њивске културе, те је више позната као сточарски крај Пријепоља.

У подручју планинског простора, развила су се насеља на просечним висинама изнад 1.000 метара. То су: Брајковац (1.050 м), Матаруге (1.100 м), Кашице (1.050 м), Камена Гора (1.180 м), Јунчевићи (1.120 м), Јабукa (1.250 м), Доње Бабине (1.100 м), Горње Бабине (1.150 м), Врбово (1.150 м), Забрдњи Тоци (1.100 м), Косатица (1.150 м), Правошево (1.320 м), Мушковица (1.200 м), Медани (1.060 м), Аљиновићи (1.200 м), Горњи Горачићи (1.250 м), Караула (1.250 м), Милошев До (1.250 м), Мрчковица (1.100 м) и Милаковићи (1.100 м).

Шири простор Пријепоља који чини територију његове општине налази се између врхова планина: Златара (1.627 м) на истоку и североистоку, Јадовника (1.734 м) на истоку и југоистоку. Побигеника (1.423 м) на северу и северозападу, Камене Горе (1.483 м) и Мијајловице (1.411 м) на западу и Лисе (1.509 м) на југу.

Јадовник је кречњачка планина облика површи. Знатно је обешумљена и рашчлањена на мање рељефне облике, који се стрмо спуштају према долини Лима и његовим притокама. Због великих стрмина на њему су снажно изражени процеси ерозије. У источном и североисточном делу територије Општине Пријепоље, протеже се, готово паралелно са Јадовником, планина Златар чији је рељеф знатно рашчлањен флувијалном ерозијом десних притока реке Милешевке и Лима. Добро је пошумљен, те стога има мање пашњака него планина Јадовник.

Камена Гора је планинско узвишење у западном делу територије општине Пријепоље која достиже висину до 1.483 метара. Одликује се великим бројем извора воде, шумама и повољнијом климом што јој даје добре природне услове за одмор и рекреацију.

Лим је највећа река која протиче кроз територију општине Пријепоље, па су стога сви мањи водени токови овог краја одређени према њему. Пријепоље пресеца долина Лима правцем југоисток-северозапад, са којом се повезује већи број мањих река. Ова река има одлике композитне долине јер се у њој између бијелополске и прибојске котлине, наизменично смењују клисуре са речним проширењима-котлинама. Са леве стране у Лим се уливају Гостунска, Слатинска, Комаранска река, Грачаница, Миоска, Ратајска, Селашница и Љупча, а с десне Гробљанска, Страњанска, Дубочица, Крушевица, Рибњак, Зебуђа, Милешевка и Бистрица. Највећи број ових река бујичног је карактера.

Стање шума у Општини Пријепоље

Важан природни ресурс општине Пријепоље представљају и облици рељефа настали радом различитих геоморфолошких процеса. Од њих су посебно значајне долине река кањонског типа (кањони Лима, Милешевке и Дубочице) са разноврсном флором и фауном. Биљне врсте које се посебно истичу по значају су: реликтно налазиште Панчићеве оморике, ендемичне биљне врсте црног бора, јеремичка, питомог кестена у кањону Милешевке и тиса у кањону Дубочице.

У горњем, изворишном делу, реке Сопотнице налази се већи комплекс сиге, преко које се прелива део воде реке Сопотнице образујући, притом, водопаде.

Медутим, експлоатација сиге као грађевинског материјала довела је до појаве њеног угрожавања. Стога је ово природно добро стављено под заштиту државе.

Treću prirodnu celinu reljefa opštine Prijepolje cine predeli planina: Jadovnika, Zlatara, Pobjienika, Lise, Kamene Gore i kraške visoravni Jabuke i Babina. Sa desne strane Lima pružaju se strme padine planine Jadovnik sve od Ozrena u njegovom jugoistočnom pa do ušća Mileševke u Lim, u severozapadnom delu.

Zapadno od reke Lim, na prostoru između Prijepolja i Priboja, izdiže se Pobjienik (1.423 m), a između Brodareva i Bijelog Polja Lisa (1.509 m). U predelu Lise i Pobjienika nad krečnjačkim stenama dominiraju paleozojski škriljci i druge stene. Ovde je snabdevenost vodom veća i povoljniji su uslovi za vegetaciju.

U zapadnom i severozapadnom delu teritorije opštine Prijepolje, proteže se prostrana jabučko-babinska visoravan koja je dobrim delom karstificirana i ogolela. To je prostor boginjavog krasa, prožet mnoštvom vrtaca, obešumljen, suv i izložen jakim vetrovima i mrazovima. Preovladavaju plitka zemljišta koja su više pogodna za pašnjake, a manje za njivske kulture, te je više poznata kao stočarski kraj Prijepolja.

U području planinskog prostora, razvila su se naselja na prosečnim visinama iznad 1.000 metara. To su: Brajkovac (1.050 m), Mataruge (1.100 m), Kašice (1.050 m), Kamena Gora (1.180 m), Junčevići (1.120 m), Jabuka (1.250 m), Donje Babine (1.100 m), Gornje Babine (1.150 m), Vrbovo (1.150 m), Zabrdnji Toci (1.100 m), Kosatica (1.150 m), Pravoševo (1.320 m), Muškovina (1.200 m), Medani (1.060 m), Aljinovići (1.200 m), Gornji Goračići (1.250 m), Karaula (1.250 m), Milošev Do (1.250 m), Mrčkovina (1.100 m) i Milakovići (1.100 m).

Širi prostor Prijepolja koji čini teritoriju njegove opštine nalazi se između vrhova planina: Zlatara (1.627 m) na istoku i severoistoku, Jadovnika (1.734 m) na istoku i jugoistoku, Pobjienika (1.423 m) na severu i severozapadu, Kamene Gore (1.483 m) i Mijajlovice (1.411 m) na zapadu i Lise (1.509 m) na jugu.

Jadovnik je krečnjačka planina oblika površi. Znatno je obešumljena i raščlanjena na manje reljefne oblike, koji se strmo spuštaju prema dolini Lima i njegovim pritokama. Zbog velikih strmina na njemu su snažno izraženi procesi erozije. U istočnom i severoistočnom delu teritorije Opštine Prijepolje, proteže se, gotovo paralelno sa Jadovnikom, planina Zlatar čiji je reljef znatno raščlanjen fluvijalnom erozijom desnih pritoka reke Mileševke i Lima. Dobro je pošumljen, te stoga ima manje pašnjaka nego planina Jadovnik.

Kamena Gora je planinsko uzvišenje u zapadnom delu teritorije opštine Prijepolje koja dostiže visinu do 1.483 metara. Odlikuje se velikim brojem izvora vode, šumama i povoljnijom klimom što joj daje dobre prirodne uslove za odmor i rekreaciju.

Lim je najveća reka koja protiče kroz teritoriju opštine Prijepolje, pa su stoga svi manji vodeni tokovi ovog kraja određeni prema njemu. Prijepolje preseca dolina Lima pravcem jugoistok-severozapad, sa kojom se povezuje veći broj manjih reka. Ova reka ima odlike kompozitne doline jer se u njoj između bijelopoljske i pribojske kotline, naizmenično smenjuju klisure sa rečnim proširenjima-kotlinama. Sa leve strane u Lim se ulivaju Gostunska, Slatinska, Komaranska reka, Gračanica, Mioska, Ratajska, Seljašnica i Ljupča, a s desne Grobljanska, Stranjanska, Dubočica, Kruševica, Ribnjak, Zebuda, Mileševka i Bistrica. Najveći broj ovih reka bujičnog je karaktera.

Stanje šuma u Opštini Prijepolje

Važan prirodni resurs opštine Prijepolje predstavljaju i oblici reljefa nastali radom različitih geomorfoloških procesa. Od njih su posebno značajne doline reka kanjonskog tipa (kanjoni Lima, Mileševke i Dubočice) sa raznovrsnom florom i faunom. Biljne vrste koje se posebno ističu po značaju su: reliktno nalazište Pančićeve omorike, endemične biljne vrste crnog bora, jeremička, pitomog kestena u kanjonu Mileševke i tisa u kanjonu Dubočice.

U gornjem, izvorišnom delu, reke Sopotnice nalazi se veci kompleks sige, preko koje se preliva deo vode reke Sopotnice obrazujući, pritom, vodopade.

Medutim, eksploatacija sige kao građevinskog materijala dovela je do pojave njenog ugrožavanja. Stoga je ovo prirodno dobro stavljeno pod zaštitu države.

Територија општине Пријепоље располаже значајним комплексима шума на просторима Златара, Јадовника, Озрена, Усе, Камене горе, Бабина, Побијеника и других планинских предела. Ти предели одликују се свежим и чистим ваздухом и мирисно-етеричним уљима. Но, код шума је присутна појава све већег сушења појединих стабала, не само четинарских, већ и листопадних врста. Та појава последица је „киселих киша“, насталих ослобађањем разних оксида који доспевају у атмосферу сагоревањем фосилних горива у аутомобилима, домаћинствима и фабрикама.

Поред шумског земљишта пољопривредних газдинстава, треба напоменути да се, према подацима „Србијашума“ у општини Пријепоље у друштвеном власништву налази 65.523,63 ха шума. Од ове површине под четинарским врстама је 6.525,87 ха, док је под ниским шумама 22.220,32 ха.

Према подацима „Србијашума“ у Пријепољу, Општина Пријепоље спада у ред шумовитијх општина са процентом шумовитости од 42 % што може да се пореди са просеком општина у Европској Унији. Највећи проценат шума у Општини Пријепоље чине буква и смрча са по 30 %. Сваке године у Пријепољу се пошумљава од 10 – 15 хектара земљишта.

Пошумљене површине и посечена дрвна маса, 2012

	Пошумљено, ха				Обрасла шумска површина, укупно, ха	Посечена дрвна маса			
	у шуми		изван шуме			укупно, м ³		техничко дрво, %	
	лишћарима	четинарима	лишћарима	четинарима		Лишћара	Четинара	Лишћара	Четинара
Општина Пријепоље	-	83,23	-	3,00	39.861,97	171.192	21.726	5	95

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови:

По попису становништва рађеном 2002. године Општина Пријепоље је имала 41.188 становника, што је чинило 13,14% становништва Златиборског округа, по чему је, такође, на другом месту када су у питању општине Златиборског округа. Међутим, према попису из 2011. године Општина Пријепоље је имала 37.059 становника што представља 12,93 % укупног становништва у Златиборском округу. Евидентан је пад броја становништва како у Општини Пријепоље тако и у Златиборском округу а и у Србији.

Резултати последњег пописа становништва општине Пријепоље указују да је, након периода раста броја становника општине до 1991. године, дошло до значајног пада у каснијим пописима. Из наредне табеле видимо да је број становника у 2002. години у односу на 1991. опао за 11,5%. Такође, број становника општине по последњем попису из 2011. године опао је у односу на 2002. годину за 10,02 %. Овај пад популације десио се најпре као последица миграција у ситуацији ратног окружења и значајне деградације услова и квалитета живљења., током деведесетих година, и касније углавном због тешког економског стања, незапослености, миграција и пада наталитета.

Упоредни преглед броја становника, подаци из пописа

	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Број становника у општини	31.328	35.568	38.925	44.022	46.902	46.525	41.188	37.059
Промена броја становника у општини		4.240	3.357	5.097	2.880	-377	-5.337	-4.129
Стопа раста броја становника у општини		13,5	9,4	13,1	6,5	-0,9	-11,5	-10,02
Стопе раста броја становника у округу		6,0	6,2	4,5	3,4	-7,2	-6,7	- 8,6
Стопа раста броја становника у Србији		13.4	11.4	10.1	9.8	4.9	-8.0	- 4,15

Teritorija opštine Prijepolje raspolaže značajnim kompleksima šuma na prostorima Zlatara, Jadovnika, Ozrena, Use, Kamene gore, Babina, Pobjenika i drugih planinskih predela. Ti predeli odlikuju se svežim i čistim vazduhom i mirisno-etericnim uljima. No, kod šuma je prisutna pojava sve većeg sušenja pojedinih stabala, ne samo četinarskih, već i listopadnih vrsta. Ta pojava posledica je „kiselih kiša“, nastalih oslobađanjem raznih oksida koji dospevaju u atmosferu sagorevanjem fosilnih goriva u automobilima, domaćinstvima i fabrikama.

Pored šumskog zemljišta poljoprivrednih gazdinstava, treba napomenuti da se, prema podacima „Srbijašuma“ u opštini Prijepolje u društvenom vlasništvu nalazi 65.523,63 ha šuma. Od ove površine pod četinarskim vrstama je 6.525,87 ha, dok je pod niskim šumama 22.220,32 ha.

Prema podacima „Srbijašuma“ u Prijepolju, Opština Prijepolje spada u red šumovitijih opština sa procentom šumovitosti od 42 % što može da se poredi sa prosekom opština u Evropskoj Uniji. Najveći procenat šuma u Opštini Prijepolje čine bukva i smrča sa po 30 %. Svake godine u Prijepolju se pošumljava od 10 – 15 hektara zemljišta.

Pošumljene površine i posečena drvena masa, 2012

	Pošumljeno, ha				Obrasla šumska površina, ukupno, ha	Posečena drvena masa			
	u šumi		izvan šume			ukupno, m ³		tehničko drvo, %	
	lišćarima	četinarima	lišćarima	četinarima		Lišćara	Četinarara	Lišćara	Četinarara
Opština Prijepolje	-	83,23	-	3,00	39.861,97	171.192	21.726	5	95

Stanje i trendovi u ruralnom području

Demografske karakteristike I trendovi:

Po popisu stanovništva rađenom 2002. godine Opština Prijepolje je imala 41.188 stanovnika, što je činilo 13,14% stanovništva Zlatiborskog okruga, po čemu je, takođe, na drugom mestu kada su u pitanju opštine Zlatiborskog okruga. Međutim, prema popisu iz 2011. godine Opština Prijepolje je imala 37.059 stanovnika što predstavlja 12,93 % ukupnog stanovništva u Zlatiborskom okrugu. Evidentan je pad broja stanovništva kako u Opštini Prijepolje tako i u Zlatiborskom okrugu a i u Srbiji.

Rezultati poslednjeg popisa stanovništva opštine Prijepolje ukazuju da je, nakon perioda rasta broja stanovnika opštine do 1991. godine, došlo do značajnog pada u kasnijim popisima. Iz naredne tabele vidimo da je broj stanovnika u 2002. godini u odnosu na 1991. opao za 11,5%. Takođe, broj stanovnika opštine po poslednjem popisu iz 2011. godine opao je u odnosu na 2002. godinu za 10,02 %. Ovaj pad populacije desio se najpre kao posledica migracija u situaciji ratnog okruženja i značajne degradacije uslova i kvaliteta življenja., tokom devedesetih godina, i kasnije uglavnom zbog teškog ekonomskog stanja, nezaposlenosti, migracija i pada nataliteta.

Uporedni pregled broja stanovnika, podaci iz popisa

	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	2011
Broj stanovnika u opštini	31.328	35.568	38.925	44.022	46.902	46.525	41.188	37.059
Promena broja stanovnika u opštini		4.240	3.357	5.097	2.880	-377	-5.337	-4.129
Stopa rasta broja stanovnika u opštini		13,5	9,4	13,1	6,5	-0,9	-11,5	-10,02
Stope rasta broja stanovnika u okrugu		6,0	6,2	4,5	3,4	-7,2	-6,7	-8,6
Stopa rasta broja stanovnika u Srbiji		13,4	11,4	10,1	9,8	4,9	-8,0	-4,15

Процењени број становника у периоду 1991 - 2012.

	1991	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Број становника у општини	43.148	40.178	39.869	39.540	39.277	39.027	37.059	36.767
Промена броја становника у општини		- 2.970	- 309	- 329	- 263	- 250	- 1.968	- 292
Стопа раста броја становника у општини		- 6,9	- 0,8	- 0,8	- 0,7	- 0,6	- 5,0	- 0,8
Стопе раста броја становника у округу		- 0.5	0.5	- 0.5	- 0.6	- 0.7	- 0.8	
Стопа раста броја становника у Србији		- 1.1	- 0.2	- 0.1	- 0.3	- 0.3	0.4	

Из претходне табеле се може видети да ће, према процени и доасадшњем тренду кретања броја становника у општини Пријеполје, број становника у овој општини и даље опадати. Ово је алармантан податак и свакако треба у блиској будућности планирати и предузимати мере како би се ова ситуација поправила.

Најбројнији контингент становништва је у распону од 15-19 година по званичним пописима 1981, 1991, 2002. године. Међутим, према последњем попису становништва урађеног у 2011. години, најбројнији старосни контингенти становништва су: контингент 20-24 година са са 2.721 лицем, контингент 55-59 година који броји 2.714 лица и контингент 50-54 године са 2.697 лица. Контингент од 15-19 година и даље је задржао добар број лица (2.547) мада учешће младе популације и даље опада у поређењу са претходним пописима и годинама. Узроци ове појаве су: интензивна миграциона кретања становништва у потрази за послом и бољим животом, пад natalитета и низак животни стандард и квалитет живота за младе у Општини Пријеполје. Број младих испод 14 година значајно је опао између два последња пописа (број овог дела младе популације опао је са 7.955 становника на 6.070 становника односно за алармантних 24%) са наставком опадајућег тренда и у 2012. години.

Старосни индикатори становништва, 2012.

	Општина	Округ	Србија
Просечна старост (године)	40,24	42,47	42,23
Очекивано трајање живота - мушкарци (године)	72,81	73,62	72,22
Очекивано трајање живота - жене (године)	75,52	77,62	77,29
Индекс старења*	98,38	123,79	125,38

* Индекс старења – представља однос старог (60 и више година) према младом (0-19 година) становништва

Према просечној старости становништва израженој у годинама видимо да је Општина Пријеполје у нешто повољнијој ситуацији у поређењу са просечном старости становништва на нивоу округа и на нивоу Србије.

Полна структура становништва, 2011.

	Општина	Структура становништва у општини (%)	Структура становништва у округу (%)	Структура становништва у Србији (%)
Мушко	18.551	50,1	49,4	48,7
Женско	18.508	49,9	50,6	51,3
Укупно	37.059	100	100	100

У Општини Пријеполје, према попису из 2011. године, мушка популација је нешто бројнија (за 43 лица односно за 0,2 %). Када су округ и Србија у питању, можемо видети да је овде слика нешто мало другачија и да за незнатан број доминира женска популација.

Procenjeni broj stanovnika u periodu 1991 - 2012.

	1991	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Broj stanovnika u opštini	43.148	40.178	39.869	39.540	39.277	39.027	37.059	36.767
Promena broja stanovnika u opštini		- 2.970	- 309	- 329	- 263	- 250	- 1.968	- 292
Stopa rasta broja stanovnika u opštini		- 6,9	- 0,8	- 0,8	- 0,7	- 0,6	- 5,0	- 0,8
Stope rasta broja stanovnika u okrugu		- 0.5	0.5	- 0.5	- 0.6	- 0.7	- 0.8	
Stopa rasta broja stanovnika u Srbiji		- 1.1	- 0.2	- 0.1	- 0.3	- 0.3	0.4	

Iz prethodne tabele se može videti da će, prema proceni i doasadšnjem trendu kretanja broja stanovnika u opštini Prijepolje, broj stanovnika u ovoj opštini i dalje opadati. Ovo je alarmantan podatak i svakako treba u bliskoj budućnosti planirati i preduzimati mere kako bi se ova situacija popravila.

Najbrojniji kontigent stanovništva je u rasponu od 15-19 godina po zvaničnim popisima 1981, 1991, 2002. godine. Međutim, prema poslednjem popisu stanovništva urađenog u 2011. godini, najbrojniji starosni kontigenti stanovništva su: kontigent 20-24 godina sa sa 2.721 licem, kontigent 55-59 godina koji broji 2.714 lica i kontigent 50-54 godine sa 2.697 lica. Kontigent od 15-19 godina i dalje je zadržao dobar broj lica (2.547) mada učešće mlade populacije i dalje opada u poređenju sa prethodnim popisima i godinama. Uzroci ove pojave su: intezivna migraciona kretanja stanovništva u potrazi za poslom i boljim životom, pad nataliteta i nizak životni standard i kvalitet života za mlade u Opštini Prijepolje. Broj mladih ispod 14 godina značajno je opao između dva poslednja popisa (broj ovog dela mlade populacije opao je sa 7.955 stanovnika na 6.070 stanovnika odnosno za alarmantnih 24 %) sa nastavkom opadajućeg trenda i u 2012. godini.

Starosni indikatori stanovništva, 2012.

	Opština	Okrug	Srbija
Prosečna starost (godine)	40,24	42,47	42,23
Očekivano trajanje života - muškarci (godine)	72,81	73,62	72,22
Očekivano trajanje života - žene (godine)	75,52	77,62	77,29
Indeks starenja*	98,38	123,79	125,38

* Indeks starenja – predstavlja odnos starog (60 i više godina) prema mladom (0-19 godina) stanovništva

Prema prosečnoj starosti stanovništva izraženoj u godinama vidimo da je Opština Prijepolje u nešto povoljnijoj situaciji u poređenju sa prosečnom starosti stanovništva na nivou okruga i na nivou Srbije.

Polna struktura stanovništva, 2011.

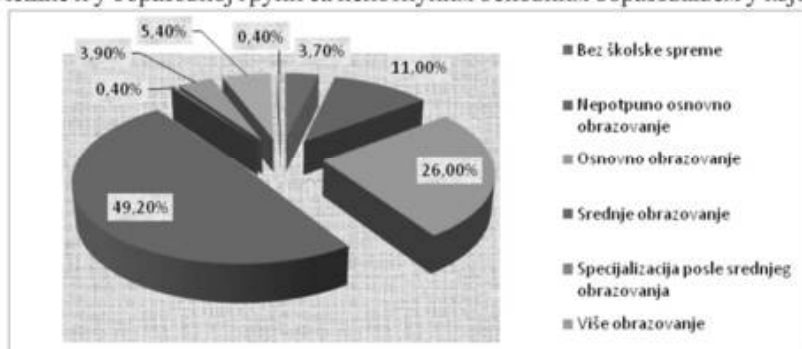
	Opština	Struktura stanovništva u opštini (%)	Struktura stanovništva u okrugu (%)	Struktura stanovništva u Srbiji (%)
Muško	18.551	50,1	49,4	48,7
Žensko	18.508	49,9	50,6	51,3
Ukupno	37.059	100	100	100

U Opštini Prijepolje, prema popisu iz 2011. godine, muška populacija je nešto brojnija (za 43 lica odnosno za 0,2 %). Kada su okrug i Srbija u pitanju, možemo videti da je ovde slika nešto malo drugačija i da za neznan broj dominira ženska populacija.

Образовна структура становништва

Када је образовна структура становништва од 15 и више година у питању, 49,2 % чине лица са средњим образовањем, 26 % са основним, 11 % са непотпуним основним образовањем, 5,4 % са високим образовањем и 3,9 % са вишим образовањем. Индикативно је да је 1.157 становника без школске спреме што чини 3,7 % укупног становништва старог 15 и више година старости. Од тог броја 80,6 % чине жене, које такође исказују велико учешће и у образовној групи са непотпуним основним образовањем у којој чине 66,7 %.

Диверзификација руралне економије: Привреда општине Пријепоље, већ дужи период бележи стагнацију у развоју која је последица како кретања на нивоу Републике, тако и економских кретања на нивоу Општине и Златиборског округа. Последица оваког стања лежи, такође, и у лошој и неуспелој приватизацији у већини колектива, а поготову у текстилној и обућарској индустрији.

На Тржишту рада у децембру 2013. године, било је 6.571 незапослених радника, што је упоређењу са стањем из 2012. године, када је износило 6.595, забележен пад од 0,4% незапослених, што је последица повећаних привредних активности приватног сектора и запослености у истом периоду.

Запосленост у Општини Пријепоље у децембру 2013. године забележила је раст, у односу на 2012. годину, са 5.708 запослених на 5.737 или за 0,5 %, а у поређењу са 2007. годином, забележен је пад са 6.925 на 5.708, односно 17,6%.

Повећање запослености у малим и средњим предузећима и ако бележи раст не може да надомести овако нагли пад запослених изазван технолошким вишковима.

Подаци о стању привреде

Број регистрованих радњи

На дан 31.12.2013. године, у Пријепољу је било активно 1.220 радњи, што је за 45 субјеката мање него у 2012.г или за 3,6 % и то су радње са следећом структуром:

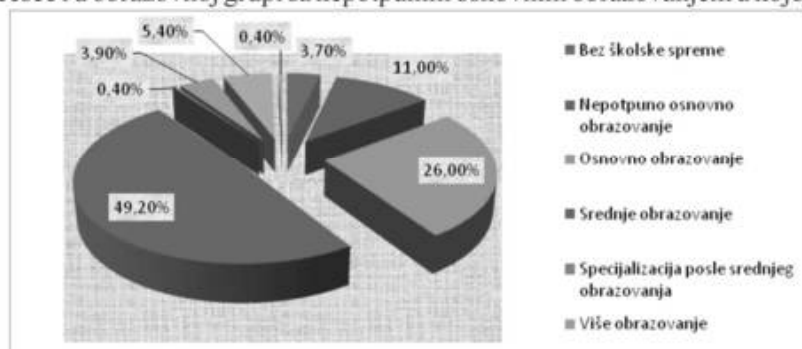
Број и структура предузетничких радњи по делатностима

Финансијске делатности и делатности осигурања 24
Стручне, научне, иновативне и техничке делатности 28
Административне и помоћне услужне делатности 6
Грађевинарство 75
Услуге смештаја и исхране 129
Пољопривреда, шумарство и рибарство 31
Прерађивачка индустрија 165
Снабдевање водом, управљање водама, контролисање процеса уклањања отпада и сл. 1
Саобраћај и складиштење 358
Трговина на велико и мало: поправка моторних возила и мотоцикала 345
Информисање и комуникација 7
Здравствена и социјална заштита 13
Уметност, забава и рекреација 7
Остале услужне делатности 31
УКУПНО:..... 1.220

Образовна структура становништва

Kada je obrazovna struktura stanovništva od 15 i više godina u pitanju, 49,2 % čine lica sa srednjim obrazovanjem, 26 % sa osnovnim, 11 % sa nepotpunim osnovnim obrazovanjem, 5,4 % sa visokim obrazovanjem i 3,9 % sa višim obrazovanjem. Indikativno je da je 1.157 stanovnika bez školske spreme što čini 3,7 % ukupnog stanovništva starog 15 i više godina starosti. Od tog broja 80,6 % čine žene, koje takođe iskazuju veliko učešće i u obrazovnoj grupi sa nepotpunim osnovnim obrazovanjem u kojoj čine 66,7 %.

Diverzifikacija ruralne ekonomije: Privreda opštine Prijepolje, već duži period beleži stagnaciju u razvoju koja je posledica kako kretanja na nivou Republike, tako i ekonomskih kretanja na nivou Opštine i Zlatiborskog okruga. Posledica ovakog stanja leži, takođe, i u lošoj i neuspehoj privatizaciji u većini kolektiva, a pogotovu u tekstilnoj i obučarskoj industriji.

Na Tržištu rada u decembru 2013. godine, bilo je 6.571 nezaposlenih radnika, što je upoređenju sa stanjem iz 2012. godine, kada je iznosilo 6.595, zabeležen pad od 0,4% nezaposlenih, što je posledica povećanih privrednih aktivnosti privatnog sektora i zaposlenosti u istom periodu.

Zaposlenost u Opštini Prijepolje u decembru 2013. godine zabeležila je rast, u odnosu na 2012. godinu, sa 5.708 zaposlenih na 5.737 ili za 0,5 %, a u poređenju sa 2007. godinom, zabeležen je pad sa 6.925 na 5.708, odnosno 17,6%.

Povećanje zaposlenosti u malim i srednjim preduzećima i ako beleži rast ne može da nadomesti ovako nagli pad zaposlenih izazvan tehnološkim viškovima.

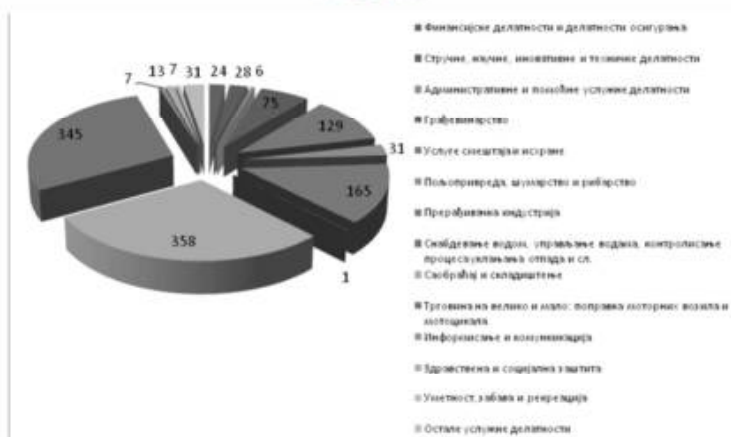
Podaci o stanju privrede

Broj registrovanih radnji

Na dan 31.12.2013. godine, u Prijepolju je bilo aktivno 1.220 radnji, što je za 45 subjekata manje nego u 2012.g ili za 3,6 % i to su radnje sa sledećom strukturom:

Broj i struktura preduzetničkih radnji po delatnostima

Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja 24
Stručne, naučne, inovativne i tehničke delatnosti 28
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti 6
Građevinarstvo 75
Usluge smeštaja i ishrane 129
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo 31
Prerađivačka industrija 165
Snabdevanje vodom, upravljanje vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i sl. 1
Saobraćaj i skladištenje 358
Trgovina na veliko i malo: popravka motornih vozila i motocikala 345
Informisanje i komunikacija 7
Zdravstvena i socijalna zaštita 13
Umetnost, zabava i rekreacija 7
Ostale uslužne delatnosti 31
UKUPNO:..... 1.220

Посматрајући структуру предузетничких радњи, можемо видети да су на првом месту по заступљености предузетничке радње у сектору Саобраћај и складиштење (358 предузетничких радњи или 29,3 %) затим предузетничке радње у сектору Трговине на велико и мало ; поправка моторних возила и мотоцикала (328 предузетничких радњи тј 28,3 %). Треће место по заступљености обухвата радње у у сектору Прерађивачке индустрије (165 предузетничких радњи тј. 13,5 %). У односу на претходну годину број предузетничких радњи је смањен за 45 предузетничких радњи тј. 3,6 %.

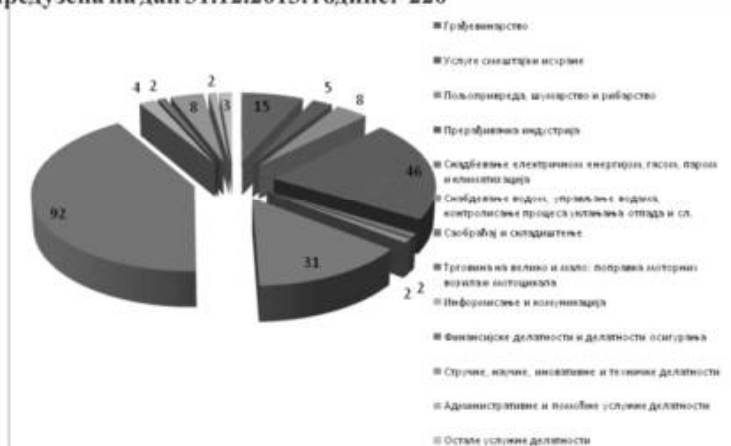
2.3. Број предузећа

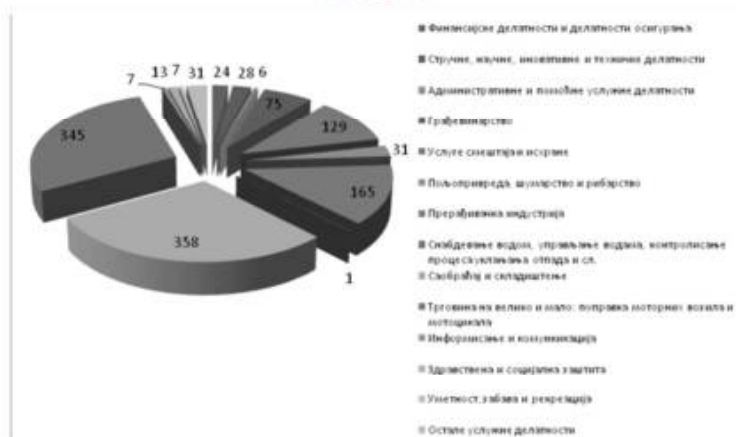
На дан 31.12.2013. године, у Пријепољу је било активно 220 предузећа, што је за 50 субјекта мање него у 2012.г. или за 18,5 % и то су предузећа са следећом структуром:

2.4. Број и структура предузећа по делатности

Грађевинарство	15
Услуге смештаја и исхране	5
Пољопривреда, шумарство и рибарство	8
Прерађивачка индустрија	46
Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	2
Снабдевање водом, управљање водама, контролисана процеса уклањања отпада и сл.	2
Саобраћај и складиштење	31
Трговина на велико и мало: поправка моторних возила и мотоцикала	92
Информисање и комуникација	4
Финансијске делатности и делатности осигурања	2
Стручне, научне, иновативне и техничке делатности	8
Административне и помоћне услужне делатности	2
Остале услужне делатности	3

Укупан број предузећа на дан 31.12.2013. године: 220

Posmatrajući strukturu preduzetničkih radnji, možemo videti da su na prvom nestu po zastupljenosti preduzetničke radnje u sektoru Saobraćaj i skladištenje (358 preduzetničkih radnji ili 29,3 %) , zatim preduzetničke radnje u sektoru Trgovina na veliko i malo ; popravka motornih vozila i motocikala (328 preduzetničkih radnji tj 28,3 %). Treće mesto po zastupljenosti obuhvata radnje u u sektoru Prerađivačke industrije (165 preduzetničkih radnji tj. 13,5 %). U odnosu na prethodnu godinu broj preduzetničkih radnji je smanjen za 45 preduzetničkih radnji tj. 3,6 %.

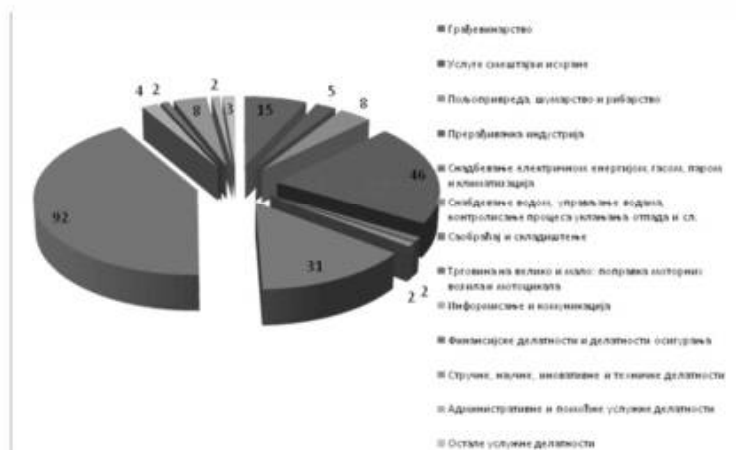
2.3. Број предузећа

Na dan 31.12.2013. godine, u Prijepolju je bilo aktivno 220 предузећа, што је за 50 субјекта мање него у 2012. г. или за 18,5 % и то су предузећа са следећом структуром:

2.4. Број и структура предузећа по делатности

Грађевинарство 15
 Услуге смештаја и исхране 5
 Пољопривреда, шумарство и рибарство 8
 Прерађивачка индустрија 46
 Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација 2
 Снабдевање водом, управљање водом, контролисање процеса уклањања отпада и сл. 2
 Саобраћај и складиштење 31
 Трговина на veliko и malo: поправка моторних возила и motocikala 92
 Информисање и комуникација 4
 Финансијске делатности и делатности осигурања 2
 Стручне, научне, иновативне и техничке делатности 8
 Административне и помоћне услужне делатности 2
 Остале услужне делатности 3

Укупан број предузећа на дан 31.12.2013. године: 220

У односу на претходну 2012. годину (270 предузећа), број привредних друштава у значајном је паду – за 50 привредних друштава мање односно за 18,5 %.

Посматрајући структуру предузећа на крају 2013. године, можемо приметити да је најзаступљенија трговина на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала са 92 предузећа односно 41,8 %. Друга по заступљености је прерађивачка индустрија са 46 предузећа односно 20,9 %. На трећој позицији, по заступљености, налази се делатност Саобраћај и складиштење са 31 предузећем односно 14,1 %.

Битно је напоменути да у Општини Пријепоље постоје и активно функционишу 3 удружења привредника, 2 струковна и 1 опште. То су:

1) Кластер текстилаца Пријепоље који је настао из Удружења текстилаца и који окупља 9 привредних субјеката;

2) Угоститељско туристичко удружење Пријепоља са које има 80 фирми чланица удружења. Поред фирми из Општине Пријепоље којих има највише, у последње време удружењу приступа све већи број угоститељских фирми из суседних Општина Прибој и Нова Варош; и

3) Клуб привредника Пријепоља који броји око 40 фирми чланица овог удружења.

Потенцијали за развој туризма

Географски положај општине пружа доста могућности за бављење превасходно сеоским туризмом. Најзначајније сеоске дестинације погодне за развој сеоског туризма су: Сопотница и Камена гора. Село Јабука је повољно за планински туризам.

Пратећа инфраструктура је углавном у незадовољавајућем стању и постоји потреба за њеним обнављањем и доградњом. Смештајни капацитети су некатегорисани, па је потребно уложити и одређени напор да се и овде направи помак у квалитативном и квантитативном смислу.

Посебну туристичку атракцију, у погледу верског туризма, представља средњевековни манастир Милешева, са чувеном фреском Белог Анђела. Поред верника, манастир посећују и честе ђачке екскурзије. Овај локалитет је један од највреднијих културно-историјских ресурса општине и дефинитивно треба да буде саставни део туристичког производа општине Пријепоље.

Многобројни културно-историјски споменици, планине и реке, засеопи, богата традиција и фолклор, пружају неограничене могућности за развој туризма и привлачење домаћих и страних гостију. Сами локалитети од интереса нису довољни за развој туризма, па је неопходно развијати и пратеће садржаје, смештајне капацитете и осталу инфраструктуру, али и промовисати туристичку понуду на прави начин.

Рурална инфраструктура:

Саобраћајна инфраструктура

Путна инфраструктура

Путна и железничка мрежа

Од укупне мреже путева у општини која је дуга 497,2 км, 23,3% чине магистрални путеви (М21, М8), 5,2% регионални, а локални 71,5%. Што се тиче заступљености савременог коловоза стање магистралних путева је прилично добро и савремени коловоз чини 75,8 км односно 65,3 % укупне дужине магистралних путева. Код регионалних путева у Пријепољу, савремени коловоз има дужину од 15,7 км што представља 60,4 % укупне дужине регионалних путева. Овде је потребно асфалтирати деоницу која води из Пријепоља преко Милешева ка Сјеници и Новом Пазару у дужини од око 10 км. Код локалних путева 140,1 км путева направљено је од савременог коловоза, што представља 39,4 % у односу на укупну дужину локалних путева. С обзиром на стање локалних путева у окружењу, стање локалних путева у Пријепољу налази се на задовољавајућем нивоу.

Путна мрежа повезује сва насеља на подручју општине Пријепоље.

Укупна дужина железничке мреже у општини износи 415 км и електрифицирана је читавом дужином.

U odnosu na prethodnu 2012. godinu (270 preduzeća), broj privrednih društava u značajnom je padu – za 50 privrednih društava manje odnosno za 18,5 %.

Posmatrajući strukturu preduzeća na kraju 2013. godine, možemo primetiti da je najzastupljenija trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala sa 92 preduzeća odnosno 41,8 %. Druga po zastupljenosti je prerađivačka industrija sa 46 preduzeća odnosno 20,9 %. Na trećoj poziciji, po zastupljenosti, nalazi se delatnost Saobraćaj i skladištenje sa 31 preduzećem odnosno 14,1 %.

Bitno je napomenuti da u Opštini Prijepolje postoje i aktivno funkcionišu 3 udruženja privrednika, 2 strukovna i 1 opšte. To su:

1) Klaster tekstilaca Prijepolje koji je nastao iz Udruženja tekstilaca i koji okuplja 9 privrednih subjekata;

2) Ugostiteljsko turističko udruženje Prijepolja sa koje ima 80 firmi članica udruženja. Pored firmi iz Opštine Prijepolje kojih ima najviše, u poslednje vreme udruženju pristupa sve veći broj ugostiteljskih firmi iz susednih Opština Priboj i Nova Varoš; i

3) Klub privrednika Prijepolja koji broji oko 40 firmi članica ovog udruženja.

Potencijali za razvoj turizma

Geografski položaj opštine pruža dosta mogućnosti za bavljenje prevashodno seoskim turizmom.

Najznačajnije seoske destinacije pogodne za razvoj seoskog turizma su: Sopotnica i Kamena gora. Selo Jabuka je povoljno za planinski turizam.

Prateća infrastruktura je uglavnom u nezadovoljavajućem stanju i postoji potreba za njenim obnavljanjem i dogradnjom. Smeštajni kapaciteti su nekategorisani, pa je potrebno uložiti i određeni napor da se i ovde napravi pomak u kvalitativnom i kvantitativnom smislu.

Posebnu turističku atrakciju, u pogledu verskog turizma, predstavlja srednjovekovni manastir Mileševa, sa čuvenom freskom Belog Andela. Pored vernika, manastir posećuju i česte đačke ekurzije. Ovaj lokalitet je jedan od najvrednijih kulturno-istorijskih resursa opštine i definitivno treba da bude sastavni deo turističkog proizvoda opštine Prijepolje.

Mnogobrojni kulturno-istorijski spomenici, planine i reke, zaseoci, bogata tradicija i folklor, pružaju neograničene mogućnosti za razvoj turizma i privlačenje domaćih i stranih gostiju. Sami lokaliteti od interesa nisu dovoljni za razvoj turizma, pa je neophodno razvijati i prateće sadržaje, smeštajne kapacitete i ostalu infrastrukturu, ali i promovisati turističku ponudu na pravi način.

Ruralna infrastruktura:

Saobraćajna infrastruktura

Putna infrastruktura

Putna i železnička mreža

Od ukupne mreže puteva u opštini koja je duga 497,2 km, 23,3% čine magistralni putevi (M21, M8), 5,2% regionalni, a lokalni 71,5%. Što se tiče zastupljenosti savremenog kolovoza stanje magistralnih puteva je prilično dobro i savremeni kolovoz čini 75,8 km odnosno 65,3 % ukupne dužine magistralnih puteva. Kod regionalnih puteva u Prijepolju, savremeni kolovoz ima dužinu od 15,7 km što predstavlja 60,4 % ukupne dužine regionalnih puteva. Ovde je potrebno asfaltirati deonicu koja vodi iz Prijepolja preko Mileševe ka Sjenici i Novom Pazaru u dužini od oko 10 km. Kod lokalnih puteva 140,1 km puteva napravljeno je od savremenog kolovoza, što predstavlja 39,4 % u odnosu na ukupnu dužinu lokalnih puteva. S obzirom na stanje lokalnih puteva u okruženju, stanje lokalnih puteva u Prijepolju nalazi se na zadovoljavajućem nivou.

Putna mreža povezuje sva naselja na području opštine Prijepolje.

Ukupna dužina železničke mreže u opštini iznosi 415 km i elektrificirana je čitavom dužinom.

Комунална инфраструктура

Водовод и канализација

Водоснабдевање и управљање отпадом

Пријеполје се снабдева водом из врела Сељашнице. Врело чине два стална, и више повремених извора. Један стални извор је на левој обали Сељашнице. Каптиран је и користи се за снабдевање града водом. Други је на левој обали, тако де каптиран, а његову воду користи хидроцентрала Сељашница и делом градски водовод. Издашност извора Сељашница је 220 - 240 л/с, што представља најзначајнији и једини природни извор који се користи за водоснабдевање општине Пријеполје. У погледу снабдевања водом градског и приградских насеља, Пријеполје има знатно повољније услове од многих других општина Србије.

Укупна реализована дужина примарне водоводне мреже је 74 км, а постоји потреба за изградњом додатних 32.5 км. Примарна мрежа за водоснабдевање је реконструисана у дужини од 800 м, а потребно је реконструисати још најмање 10 км.

Укупна дужина примарне мреже фекалне канализације износи 60.2 км, док је укупна дужина примарне мреже кишне канализације 16 км. Дужина примарне мреже фекалне канализације која недостаје је 80.1 км. До сада није било реконструкције примарне мреже фекалне канализације, а стање указује на потребу њене реконструкције у дужини од 5 км.

На јавне и сеоске месне водоводе је прикључено 12.190 станова док је на јавну канализацију прикључено 6.340 станова.

Према попису из 2011. године, укупна покривеност канализационом мрежом на територији Општине је 43% са укупно 6,340 прикључака. У сеоском подручју Општине, канализациона мрежа не постоји.

Постројење за прераду воде такође је значајан проблем система водоснабдевања квалитетном пијаћом водом. За сада, мутноћа воде је контролисана али, услед већих падавина и/или великог невремена толеранција мутноће воде превазилази горњу границу. У циљу решавања овог проблема, урађена је техничко инвестициона документација и у питању је инвестиција од 11 милиона динара. Обзиром да је у питању велика инвестиција, претходном анализом и сагласности ресорног Министарства, могуће је пројекат реализовати фазно у висини до 3 милиона инвестиције: постоје три филтера мешача за финално пречишћавање воде која нису у функцији управо због недостатка средстава за њихово инфраструктурно опремање.

Постројење за пречишћавање отпадних вода не постоји, што указује на озбиљан еколошки проблем. У сеоским срединама, отпадне воде се без претходног третмана, одводе у околне водотокове или импровизоване септичке јаме.

Укупна количина отпада који се годишње произведе на територије општине износи 18.422: домаћинства учествују са 8.858 т, а предузећа, јавне установе, укључујући и отпад са јавних површина, са 9.564. Највећи еколошки проблем Општине Пријеполје представља највећа депонија у општини, депонија Стањевине која се налази на самом улазу у Пријеполје. Такође, бројне су дивље депоније на целој површини општине. Укупна површина депонија на територији општине износи 1 ха.

Планирана је изградња савремене регионалне депоније за 4 општине (Пријеполје, Прибој, Нова Варош и Сјеница) која је лоцирана на територији Нове Вароши на 20 км удаљености од Пријеполја. Изградњом ове депоније Општина Пријеполје као и Општине Прибој, Нова Варош и Сјеница умногоме би решиле проблем одлагања и адекватног третирања отпада. У циљу смањења загађења животне средине потребно је, између осталог, стимулирати рециклажу отпада као и уништавати отпад у оквиру индивидуалних домаћинстава. Битно је напоменути да је Општина Пријеполје урадила неопходна стратешка документа која третирају проблематику отпада на локалном и регионалном нивоу. То су Локални план управљања отпадом Општина Пријеполје 2011-2020 и Регионални план управљања отпадом за Општине Пријеполје, Нова Варош, Прибој и Сјеница 2011-2020.

Систем даљинског грејања

У општини не постоји гасовод, док је централним етажним грејањем покривено 2.594 стамбена објекта што представља 17,5% укупног броја стамбених јединица.

Komunalna infrastruktura

Vodovod i kanalizacija

Vodosnabdevanje i upravljanje otpadom

Prijepolje se snabdeva vodom iz vrela Seljašnice. Vrelo čine dva stalna, i više povremenih izvora. Jedan stalni izvor je na levoj obali Seljašnice. Kaptiran je i koristi se za snabdevanje grada vodom. Drugi je na levoj obali, tako de kaptiran, a njegovu vodu koristi hidrocentrala Seljašnica i delom gradski vodovod. Izdašnost izvora Seljašnica je 220 - 240 l/s, što predstavlja najznačajniji i jedini prirodni izvor koji se koristi za vodosnabdevanje opštine Prijepolje. U pogledu snabdevanja vodom gradskog i prigradskih naselja, Prijepolje ima znatno povoljnije uslove od mnogih drugih opština Srbije.

Ukupna realizovana dužina primarne vodovodne mreže je 74 km, a postoji potreba za izgradnjom dodatnih 32.5 km. Primarna mreža za vodosnabdevanje je rekonstruisana u dužini od 800 m, a potrebno je rekonstruisati još najmanje 10 km.

Ukupna dužina primarne mreže fekalne kanalizacije iznosi 60.2 km, dok je ukupna dužina primarne mreže kišne kanalizacije 16 km. Dužina primarne mreže fekalne kanalizacije koja nedostaje je 80.1 km. Do sada nije bilo rekonstrukcije primarne mreže fekalne kanalizacije, a stanje ukazuje na potrebu njene rekonstrukcije u dužini od 5 km.

Na javne i seoske seosne mesne vodovode je priključeno 12.190 stanova dok je na javnu kanalizaciju priključeno 6.340 stanova.

Prema popisu iz 2011. godine, ukupna pokrivenost kanalizacionom mrežom na teritoriji Opštine je 43% sa ukupno 6,340 priključaka. U seoskom području Opštine, kanalizaciona mreža ne postoji.

Postrojenje za preradu vode takođe je značajan problem sistema vodosnabdevanja kvalitetnom pijaćom vodom. Za sada, mutnoća vode je kontrolisana ali, usled većih padavina i/ili velikog nevremena tolerancija mutnoće vode prevazilazi gornju granicu. U cilju rešavanja ovog problema, urađena je tehničko investiciona dokumentacija i u pitanju je investicija od 11 miliona dinara. Obzirom da je u pitanju velika investicija, prethodnom analizom i saglasnosti resornog Ministarstva, moguće je projekat realizovati fazno u visini do 3 miliona investicije: postoje tri filtera mešača za finalno prečišćavanje vode koja nisu u funkciji upravo zbog nedostatka sredstava za njihovo infrastrukturno opremanje.

Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda ne postoji, što ukazuje na ozbiljan ekološki problem. U seoskim sredinama, otpadne vode se bez prethodnog tretmana, odvođe u okolne vodotokove ili improvizovane septičke jame.

Ukupna količina otpada koji se godišnje proizvede na teritorije opštine iznosi 18.422: domaćinstva učestvuju sa 8.858 t, a preduzeća, javne ustanove, uključujući i otpad sa javnih površina, sa 9.564. Najveći ekološki problem Opštine Prijepolje predstavlja najveća deponija u opštini, deponija Stanjevine koja se nalazi na samom ulazu u Prijepolje. Takođe, brojne su divlje deponije na celoj površini opštine. Ukupna površina deponija na teritoriji opštine iznosi 1 ha.

Planirana je izgradnja savremene regionalne deponije za 4 opštine (Prijepolje, Priboj, Nova Varoš i Sjenica) koja je locirana na teritoriji Nove Varoši na 20 km udaljenosti od Prijepolja. Izgradnjom ove deponije Opština Prijepolje kao i Opštine Priboj, Nova Varoš i Sjenica umnogome bi rešile problem odlaganja i adekvatnog tretiranja otpada. U cilju smanjenja zagađenja životne sredine potrebno je, između ostalog, stimulisati reciklažu otpada kao i uništavati otpad u okviru individualnih domaćinstava. Bitno je napomenuti da je Opština Prijepolje uradila neophodna strateška dokumenta koja tretiraju problematiku otpada na lokalnom i regionalnom nivou. To su Lokalni plan upravljanja otpadom Opština Prijepolje 2011-2020 i Regionalni plan upravljanja otpadom za Opštine Prijepolje, Nova Varoš, Priboj i Sjenica 2011-2020.

Sistem daljinskog grejanja

U opštini ne postoji gasovod, dok je centralnim etažnim grejanjem pokriveno 2.594 stambena objekta što predstavlja 17,5% ukupnog broja stambenih jedinica.

Системом даљинског грејања покривено је свега 5% домаћинстава, тачније топлводном мрежом обухваћено је 600 прикључака. У Општини не постоји гасовод а реализација ове инвестиције може се очекивати у неком дугорочном временском периоду.

Електро инфраструктура

Степен електрификације општине износи скоро 100%.

Телекомуникациони систем

Што се тиче телефонског саобраћаја, потпуна је покривеност градског и приградског подручја фиксном и мобилном телефонијом док је проблематична мрежа у појединим сеоским срединама. Интернет је доступан у градским и приградским насељима – комбинација бежичног и диал уп конекције.

Од 12.700 инсталираних телефонских прикључака 10.688 је у функцији. Телефонски саобраћај се обавља посредством 10 телефонских централа и 3 мобилна оператера.

Поштански саобраћај се одвија путем 5 пошти.

Постојеће стање указује на потребу даљег развоја телефонског и поштанског саобраћаја ради њихове модернизације и доступности сваком домаћинству и привредном субјекту у општини.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште:

Пријепољски крај је веома богат пашњацима и обрадивим површинама које погодују развоју пољопривреде. Поред тога, оптимални климатски услови и реке Лим и Селјашница, које су омогућиле изградњу заливних система, такође доприносе развоју пољопривреде. Најразвијеније гране пољопривреде у општини Пријепоље су:

- Повртарска производња
- Воћарска производња
- Сточарска производња

Подстицаји за пољопривреднике

У сврху подстицаја развоја пољопривреде општина Пријепоље је увела одређене подстицајне мере за пољопривреднике:

- Помоћ општинског **Одељења за привреду и локални економски развоја при регистрацији** пољопривредних газдинстава и оснивања удружења у области пољопривреде
- Помоћ општинског **Одељења за привреду и локални економски развоја** при конкурисању за подстицајна средства министарстава, ИПАРД програма и донаторска средства
- Помоћ стрелцима противпожарне заштите
- Регресирани набавке садног материјала
- Регресирани набавке приплодног материјала
- Набавка опреме и механизације за обраду земљишта
- Вештачко осемењавање
- Организовање изложби стоке, сајмова, едукативних семинара и сл.

Простор Општине пријепоље захвата 38.205 хектара пољопривредног земљишта. По попису пољопривреде из 2012. године, 29.081 хектар пољопривредног земљишта је пријављен и регистрован у оквиру земљишта пољопривредних газдинстава и чини 76,1 % укупног пољопривредног земљишта. Остатак од 9.124 хектара пољопривредног земљишта или 23,9 % налази се или у власништву приватних лица која немају регистрована газдинства и нису пријавила земљиште или се налази у друштвеном власништву.

Општина Пријепоље у 2017 години имала је 5 173 газдинстава уписаних у регисар од тога је активних 3980 (3969 породична пољопривредна газдинства, 9 предузећа, 1 предузетник и 1 земљорадничка задруга)

Sistemom daljinskog grejanja pokriveno je svega 5% domaćinstava, tačnije toplovodnom mrežom obuhvaćeno je 600 priključaka. U Opštini ne postoji gasovod a realizacija ove investicije može se očekivati u nekom dugoročnom vremenskom periodu.

Elektro infrastruktura

Stepen elektrifikacije opštine iznosi skoro 100%.

Telekomunikacioni sistem

Što se tiče telefonskog saobraćaja, potpuna je pokrivenost gradskog i prigradskog područja fiksnom i mobilnom telefonijom dok je problematična mreža u pojedinim seoskim sredinama. Internet je dostupan u gradskim i prigradskim naseljima – kombinacija bežičnog i dial up konekcije.

Od 12.700 instaliranih telefonskih priključaka 10.688 je u funkciji. Telefonski saobraćaj se obavlja posredstvom 10 telefonskih centrala i 3 mobilna operatera.

Poštanski saobraćaj se odvija putem 5 pošti.

Postojeće stanje ukazuje na potrebu daljeg razvoja telefonskog i poštanskog saobraćaja radi njihove modernizacije i dostupnosti svakom domaćinstvu i privrednom subjektu u opštini.

Pokazatelji razvoja poljoprivrede

Poljoprivredno zemljište:

Prijepoljski kraj je veoma bogat pašnjacima i obradivim površinama koje pogoduju razvoju poljoprivrede. Pored toga, optimalni klimatski uslovi i reke Lim i Seljašnica, koje su omogućile izgradnju zalivnih sistema, tadode doprinose razvoju poljoprivrede. Najrazvijenije grane poljoprivrede u opštini Prijepolje su:

- Povrtarska proizvodnja
- Voćarska proizvodnja
- Stočarska proizvodnja

Podsticaji za poljoprivrednike

U svrhu podsticaja razvoja poljoprivrede opština Prijepolje je uvela određene podsticajne mere za poljoprivrednike:

- Pomoć opštinskog **Odeljenja za privredu i lokalni ekonomski razvoja pri registraciji** poljoprivrednih gazdinstava i osnivanja udruženja u oblasti poljoprivrede
- Pomoć opštinskog **Odeljenja za privredu i lokalni ekonomski razvoja** pri konkurisanju za podsticajna sredstva ministarstava, IPARD programa i donatorska sredstva
- Pomoć strelcima protivpožarne zaštite
- Regresirane nabavke sadnog materijala
- Regresirane nabavke priplognog materijala
- Nabavka opreme i mehanizacije za obradu zemljišta
- Veštačko osemenjavanje
- Organizovanje izložbi stoke, sajmova, edukativnih seminara I sl.

Prostor Opštine prijepolje zahvata 38.205 hektara poljoprivrednog zemljišta. Po popisu poljoprivrede iz 2012. godine, 29.081 hektar poljoprivrednog zemljišta je prijavljen i registrovan u okviru zemljišta poljoprivrednih gazdinstava i čini 76,1 % ukupnog poljoprivrednog zemljišta. Ostatak od 9.124 hektra poljoprivrednog zemljišta ili 23,9 % nalazi se ili u vlasništvu privatnih lica koja nemaju registrovana gazdinstva i nisu prijavila zemljište ili se nalazi u društvenom vlasništvu.

Opština Prijepolje u 2017 godini imala je 5 173 gazdinstava upisanih u regisar od toga je aktivnih 3980 (3969 porodična poljoprivredna gazdinstva, 9 preduzeća, 1 preduzetnik i 1 zemljoradnička zadruga)

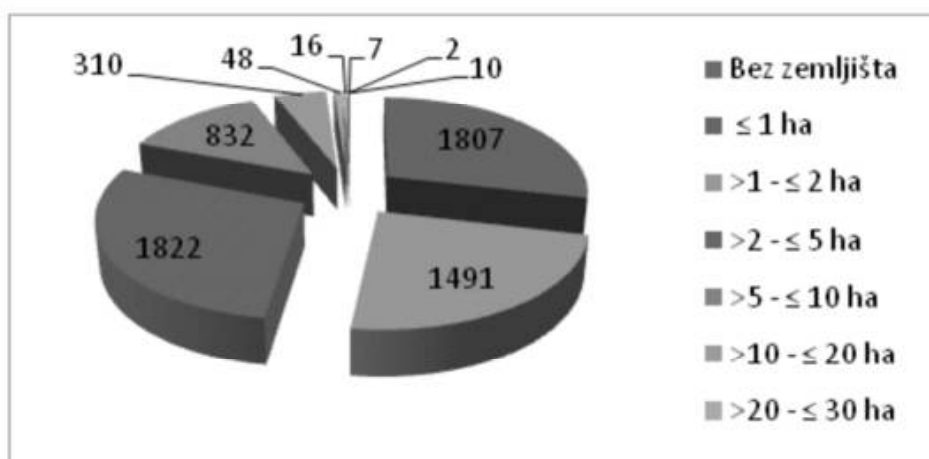
Табеларни приказ према броју газдинства и површинама у 2016 години:

Општина	Површина у Ха у 2016 години							
	Број ПГ <= 5 Ха	Укупно <=5 Ха	Број ПГ 5-20 Ха	Укупно 5-20	Број ПГ 20- 100 Ха	Укупно 20-100	Број ПГ >100	Укупно >100
Пријепоље	3 791	6,178.4119	1 165	9,739.8545	31	796.5220	0	0

Табела 40. Распоживо земљиште пољопривредних газдинстава

	ПГ, укупно	Распоживо земљиште											
		ПГ	ха	Пољопривредно земљиште				Друго земљиште				од тога: под рибњацима	
				коришћено		некоришћено		шумско		остало земљиште			
				ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха
Општина Пријепоље	6.345	6.344	61.878	6.335	27.190	1.448	1.891	4.205	31.002	5.592	1.795	9	1
Удео у укупном броју пољ. газдинстава (%)	100	99,98		99,8		22,8		66,3		88,1		0,14	
Удео у укупном расположивом земљишту (%)			100		43,94		3,056		50,102		2,9		0,002

Број пољопривредних газдинстава према величини коришћеног земљишта

Из претходног дијаграма видимо да највећи број пољопривредних газдинстава користи пољопривредно земљиште величине од 2 до 5 хектара (1.822 газдинства или 28,7 % укупног броја газдинстава у Пријепољу)

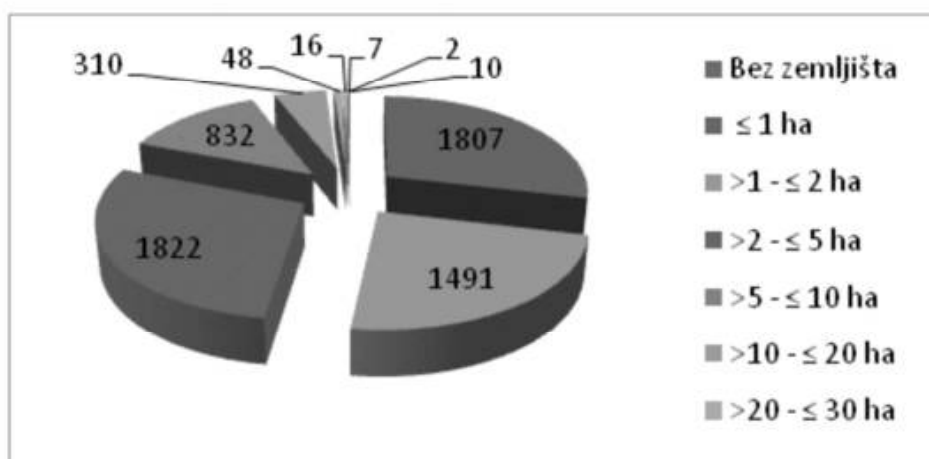
Tabelarni prikaz prema broju gazdinstva i površinama u 2016 godini:

Opština	Površina u Ha u 2016 godini							
	Broj PG ≤ 5 Ha	Ukupno ≤ 5 Ha	Broj PG 5-20 Ha	Ukupno 5-20	Broj PG 20- 100 Ha	Ukupno 20-100	Broj PG >100	Ukupno >100
Prijepolje	3 791	6,178.4119	1 165	9,739.8545	31	796.5220	0	0

Tabela 40. Raspoloživo zemljište poljoprivrednih gazdinstava

	PG, ukupno	Raspoloživo zemljište											
		PG	ha	Poljoprivredno zemljište				Drugo zemljište					
				korišćeno		nekorišćeno		šumsko		ostalo zemljište			
				PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha	od toga: pod rib- njacima	
PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha				
Opština Prijepolje	6.345	6.344	61.878	6.335	27.190	1.448	1.891	4.205	31.002	5.592	1.795	9	1
Udeo u ukupnom broju polj. gazdinstava (%)	100	99,98		99,8		22,8		66,3		88,1		0,14	
Udeo u ukupnom raspoloživom zemljištu (%)			100		43,94		3,056		50,102		2,9		0,002

Broj poljoprivrednih gazdinstava prema veličini korišćenog zemljišta

Iz prethodnog dijagrama vidimo da najveći broj poljoprivrednih gazdinstava koristi poljoprivredno zemljište veličine od 2 do 5 hektara (1.822 gazdinstva ili 28,7 % ukupnog broja gazdinstava u Prijepolju)

Табела 41. Коришћено пољопривредно земљиште газдинстава по категоријама, 2012

	Број ПГ	Коришћено пољопривредно земљиште (КПЗ)	Окућница		Оранице и баште		Воћњаци		Виногради		Ливаде и пашњаци		Расадници		Остало	
			ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха
Општина Пријепоље	6,345	27,190	2.183	139	3.669	3.814	4.427	2.133	10	0	5.763	21.098	5	3	5	3
Удео у укупном КПЗ (%)		100		0,51		14,03		7,84		0		77,6		0,01		0,01

У претходној табели можемо видети да највећи проценат коришћеног пољопривредног земљишта чине ливаде и пашњаци са 77,6 %. Затим следе оранице и баште са 14,03 % и воћњаци са 7,84 % укупног коришћеног пољопривредног земљишта пољопривредних газдинстава у Пријепољу.

Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља

	Минерална ђубрива		Чврсти стајњак		Течни стајњак и осока		Средства за заштиту биља	
	ПГ	употребљено на површини, ха	ПГ	употребљено на површини, ха	ПГ	употребљено на површини, ха	ПГ	употребљено на површини, ха
Општина Пријепоље	2.713	2.984	3.865	3.384	25	31	1.543	790

Наводњавано земљиште према категоријама коришћења у пољопривреди

	Наводњавано земљиште		Оранице и баште		Воћњаци		Виногради		Ливаде и пашњаци		Остали стални засади	
	ПГ	укупно, ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха	ПГ	ха
Општина Пријепоље	1.046	553	769	341	462	177	1	0	41	32	2	3
Удео у укупној површини КПЗ по категоријама (%)		2,03		8,94		8,3		0		0,15		50

Укупно наводњавано пољопривредно коришћено земљиште у Општини Пријепоље износи 553 хектра што представља 2,03 % укупног коришћеног пољопривредног земљишта. Оранице и баште које се наводњавају имају површину од 341 хектра што представља 8,94 % од укупне површине ораница и башти у Пријепољу.

Начини наводњавања и главни извори воде за наводњавање у %

	Начини наводњавања			Главни извор воде за наводњавање				
	површински	орошавањем	кап по кап	подземне воде на газдинству	површинске воде на газдинству	површинске воде ван газдинства	вода на водоводу	остали извори
Општина Пријепоље	57,5	26,0	16,5	40,4	25,1	25,7	3,5	5,3

Tabela 41. Korišćeno poljoprivredno zemljište gazdinstava po kategorijama, 2012

	Broj PG	Korišćeno poljoprivredno zemljište (KPZ)	Okućnica		Oranice i bašte		Voćnjaci		Vinogradi		Livade i pašnjaci		Rasadnici		Ostalo	
			PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha
Opština Prijepolje	6,345	27,190	2.183	139	3.669	3.814	4.427	2.133	10	0	5.763	21.098	5	3	5	3
Udeo u ukupnom KPZ (%)		100		0,51		14,03		7,84		0		77,6		0,01		0,01

U prethodnoj tabeli možemo videti da najveći procenat korišćenog poljoprivrednog zemljišta čine livade i pašnjaci sa 77,6 %. Zatim slede oranice i bašte sa 14,03 % i voćnjaci sa 7,84 % ukupnog korišćenog poljoprivrednog zemljišta poljoprivrednih gazdinstava u Prijepolju.

Upotreba mineralnog đubriva, stajnjaka i sredstava za zaštitu bilja

	Mineralna đubriva		Čvrsti stajnjak		Tečni stajnjak i osoka		Sredstva za zaštitu bilja	
	PG	upotrebjeno na površini, ha	PG	upotrebjeno na površini, ha	PG	upotrebjeno na površini, ha	PG	upotrebjeno na površini, ha
Opština Prijepolje	2.713	2.984	3.865	3.384	25	31	1.543	790

Navodnjavano zemljište prema kategorijama korišćenja u poljoprivredi

	Navodnjavano zemljište		Oranice i bašte		Voćnjaci		Vinogradi		Livade i pašnjaci		Ostali stalni zasadi	
	PG	ukupno, ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha	PG	ha
Opština Prijepolje	1.046	553	769	341	462	177	1	0	41	32	2	3
Udeo u ukupnoj površini KPZ po kategorijama (%)		2,03		8,94		8,3		0		0,15		50

Ukupno navodnjavano poljoprivredno korišćeno zemljište u Opštini Prijepolje iznosi 553 hektara što predstavlja 2,03 % ukupnog korišćenog poljoprivrednog zemljišta. Oranice i bašte koje se navodnjavaju imaju površinu od 341 hektara što predstavlja 8,94 % od ukupne površine oranica i bašti u Prijepolju.

Načini navodnjavanja i glavni izvori vode za navodnjavanje u %

	Načini navodnjavanja			Glavni izvor vode za navodnjavanje				
	površinski	orošavanjem	kap po kap	podzemne vode na gazdinstvu	Površinske vode na gazdinstvu	Površinske vode van gazdinstva	voda na vodovodu	ostali izvori
Opština Prijepolje	57,5	26,0	16,5	40,4	25,1	25,7	3,5	5,3

Вишегодишњи засади:

Површине под поврћем бостаном и јагодама

	ПГ	Поврће, бостани и јагоде, ха					
		укупно	парадајз	купус и кељ	паприка	црни лук	бели лук
Општина Пријепоље	2.312	296	35	82	56	31	15
Удео у укупној површини поврћа, бостана и јагода (%)		100	11,8	27,7	18,9	10,5	5,1

Површине под поврћем бостаном и јагодама

	ПГ	Поврће, бостани и јагоде, ха						Од тога: у заштићеном простору	
		карфиол	шаргарепа	грашак	остало свеже поврће	бостан	јагоде	ПГ	ха
Општина Пријепоље	2.312	1	16	9	42	0	9	160	13
Удео у укупној површини поврћа, бостана и јагода (%)		0,4	5,4	3,0	14,2	0	3,0		4,4

Када су поврће, бостан и јагоде у питању, из претходне две табеле можемо видети да је укупна повшина под овим културама 296 хектара. Процентуално највећи део заузимају купус и кељ са 27,7 %, што представља површину од 82 хектара, затим следе паприка са 18,9 % (56 хектара), парадајз са 11,8 % (35 хектара) итд.

Крмно биље

	ПГ	Крмно биље, ха								
		укупно	мешавина трава	кукуруз за силажу	детелина	луцерка	остале крмне легуминозе	остало биље које се жање зелено	сточна репа	остало коренасто и зеласти крмно биље
Општина Пријепоље	791	6900	5395	30	619	602	226	1	17	10
Удео у укупној површини крмног биља (%)		100	78	0,4	8,9	8,7	3,2	0,01	0,24	0,14

Višegodišnji zasadi:

Površine pod povrćem bostanom i jagodama

	PG	Povrće, bostani i hajagode, ha					
		ukupno	paradajz	kupus i kelj	paprika	crni luk	beli luk
Opština Prijepolje	2.312	296	35	82	56	31	15
Udeo u ukupnoj površini povrća, bostana I jagoda (%)		100	11,8	27,7	18,9	10,5	5,1

Površine pod povrćem bostanom i jagodama

	PG	Povrće, bostani i jagode, ha						Od toga: u zaštićenom prostoru	
		karfiol	šargarepa	grašak	ostalo sveže povrće	bostan	jagode	PG	ha
Opština Prijepolje	2.312	1	16	9	42	0	9	160	13
Udeo u ukupnoj površini povrća, bostana i jagoda (%)		0,4	5,4	3,0	14,2	0	3,0		4,4

Kada su povrće, bostan i jagode u pitanju, iz prethodne dve tabele možemo videti da je ukupna površina pod ovim kulturama 296 hektara. Procentualno najveći deo zauzimaju kupus i kelj sa 27,7 %, što predstavlja površinu od 82 hektra, zatim slede paprika sa 18,9 % (56 hektara), paradajz sa 11,8 % (35 hektara) itd.

Krmno bilje

	PG	Krmno bilje, ha								
		ukupno	mešavina trava	kukuruz za silažu	detelina	lucerka	ostale krmne leguminoze	ostalo bilje koje se žanje zeleno	stočna repa	ostalo korenasto i zeljasto krmno bilje
Opština Prijepolje	791	6900	5395	30	619	602	226	1	17	10
Udeo u ukupnoj površini krmnog bilja (%)		100	78	0,4	8,9	8,7	3,2	0,01	0,24	0,14

Воћњаци и виногради

	ПГ	Воћњаци, ха			ПГ	Виногради, ха			
		укупно	План-тажни	Екстензивни		укупно	сорте за вино са географским пореклом	остале винске сорте	сорте за јело
Општина Пријепоље	3 000	2.607	543	1.591	10	0	0	0	0
Удео у укупној површини воћњака (%)		100	21	79					

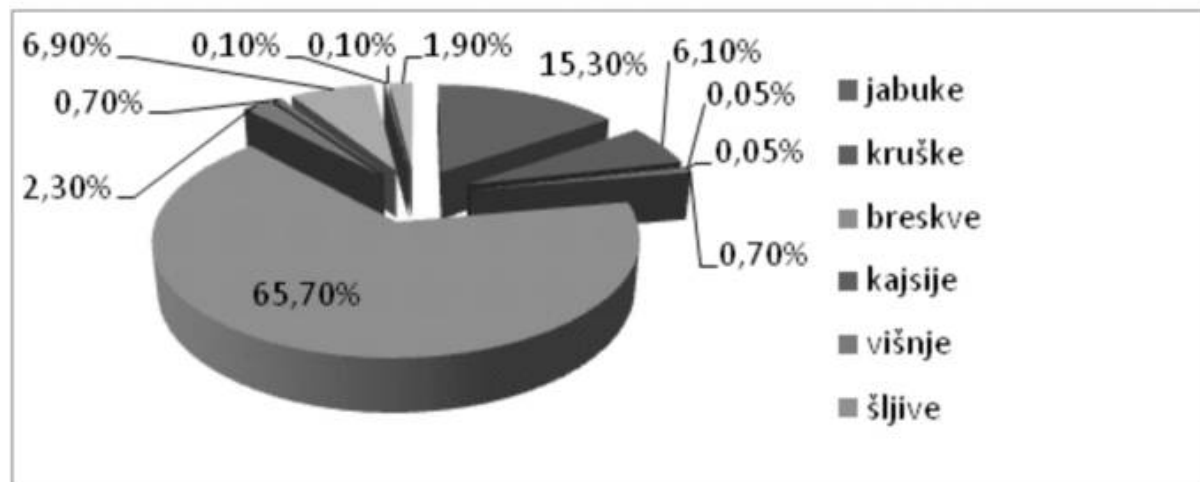
Воћне врсте

	ПГ	Воћне врсте, ха					
		укупно	јабукe	крушке	брескве	кајсије	вишње
Општина Пријепоље	3 000	2.607	215	39	1	1	5
Удео у укупној површини воћњака (%)		100	8,2	1,4	0,05	0,05	0,7

Воћне врсте

	Воћне врсте, ха						
	шљиве	ораси	лешници	остало	малине	купине	остало бобичасто воће
Општина Пријепоље	956	22	9	41	1226	16	16
Удео у укупној површини воћњака (%)	36	1	0,5	1,5	47	0,6	0,6

Винограда, по попису из 2012. године, у Општини Пријепоље нема засађених. Међутим, воћњака има и они су у Пријепољу засађени на површини од 2.607 хектра. Најзаступљеније су малине са 47 % од укупних воћњака што чини 1.226 хектар. Следећа воћна врста по броју стабала и по засађеној површини је су шљиве са 36 % (956 хектра), затим следе јабукe са 8 % (215 хектара), крушке са 1,4 % (39 хектара) итд.

Voćnjaci I vinogradi

	PG	Voćnjaci, ha			PG	Vinogradi, ha			
		ukupno	Plan- tažni	Eksten- zivni		ukupno	sorte za vino sa geografskim poreklom	ostale vinske sorte	sorte za jelo
Opština Prijepolje	3 000	2.607	543	1.591	10	0	0	0	0
Udeo u ukupnoj površini voćnjaka (%)		100	21	79					

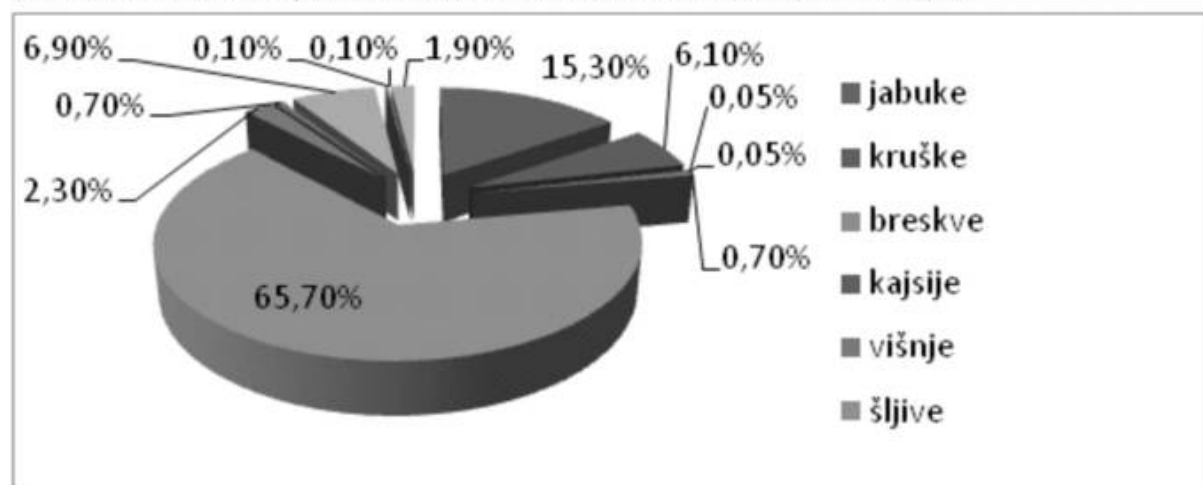
Voćne vrste

	PG	Voćne vrste, ha					
		ukupno	jabuke	kruške	breskve	kajsije	višnje
Opština Prijepolje	3 000	2.607	215	39	1	1	5
Udeo u ukupnoj površini voćnjaka (%)		100	8,2	1,4	0,05	0,05	0,7

Voćne vrste

	Voćne vrste, ha						
	šljive	orasi	lešnici	ostalo	maline	kupine	ostalo bobičasto voće
Opština Prijepolje	956	22	9	41	1226	16	16
Udeo u ukupnoj površini voćnjaka (%)	36	1	0,5	1,5	47	0,6	0,6

Vinograda, po popisu iz 2012. godine, u Opštini Prijepolje nema zasadenih. Međutim, voćnjaka ima i oni su u Prijepolju zasadeni na površini od 2.607 hektara. Najzastupljenije su maline sa 47 % od ukupnih voćnjaka što čini 1.226 hektar. Sledeća voćna vrsta po broju stabala i po zasadenosti površini jesu šljive sa 36 % (956 hektara), zatim slede jabuke sa 8 % (215 hektara), kruške sa 1,4 % (39 hektara) itd.

У оквиру пољопривредних делатности, у последњих неколико година евидентно је да је малинарство постало веома важна пољопривредна грана у Општини Пријепоље. У прилог томе говори и чињеница да се сваке године значајно повећава површина пољопривредног земљишта засејаног под малином као и број засејаних стабала. Интересовање локалног становништва за садњу малина и улазак у овај пољопривредни бизнис континуелно расте. Из тог разлога, број откупљивача овог воћа са хладњачама за замрзавање и складиштење малине, као и њихови складишни капацитети, такође су повећани. Тако да сада у Пријепољу оперише 10 хладњача са укупним складишним капацитетима од око 5 000 тона. С обзиром на огромну тражњу која постоји на тржишту за овим воћем званом „дрвено злато“ и на све веће производне капацитете у Општини Пријепоље ови складишни капацитети ће врло брзо бити недовољни да складиште сву произведену количину малине у овој општини.

У Општини Пријепоље, према информацијама из Трезора – филијала Пријепоље, засађено је 1226 ха пољопривредног земљишта под малином где је број фарми које на својим поседима узгајају малину 2741. Према овом податку у Општини Пријепоље ће за 2-3 године, када буде пун род на већини малињака, укупан принос малине бити око 10 000 тона.

Сточни фонд:

Просечна надморска висина територије општине Пријепоље је изнад 1.200 м, што говори да припада брдско-планинском крају, чија је највиша тачка врх планине Јадовник (Катунић) са 1.734 м. Најнижа тачка налази се на ушћу реке Милешевке у Лим на 440 м надморске висине. Оваква структура земљишта, географски положај и остали природни потенцијали Општине Пријепоље погодују развоју сточарства, а сходно томе и развоју привредне делатности производње млека и млечних производа.

У Општини Пријепоље се ни приближно добро не користе ови природни потенцијали и сточарство је слабо развијено. Разлога је више: велики одлив становништва из руралних средина и пражњење села, незаинтересованост становништва да покрећу овакву врсту бизниса, недовољна информисаност шире јавности о економским и финансијским потенцијалима пословних идеја овакве врсте, неорганизованост ове пољопривредне делатности на нивоу општине, недостатак озбиљнијих иницијатива од стране државе да подстичу сточарство и млекарство у овом крају кроз субвенције и друге финансијске аранжмане.

Стога, млекарски сектор не запошљава значајан број људи. Међутим, велики број сеоских домаћинстава у брдско-планинским пределима остварује мање или веће приходе продајом млека и млечних производа. Сточарство би требало да буде основна пољопривредна делатност у руралним подручјима општине. Међутим, због лоше ситуације у сточарској производњи велики број људи из сеоских средина мигрира ка урбаним центрима како пријепољске тако и других општина и градова.

И најпростије анализе у овој области доводе до закључка да је подршка сточарству и млекарском сектору неопходна и да би требало да се интензивира у блиској будућности како би се одржао живот на селу. Подршка би могла да се огледа у повећању сточног фонда и побољшању расног састава стоке, побољшању инфраструктуре и повећању производних капацитета за успешно бављење овом врстом делатности. То су предуслови за организацију економски ефикасне производње на домаћинствима како би приходи остварени у сточарству могли да обезбеде добар квалитет живота домаћинствима у сеоским подручјима.

Газдинства према броју условних грла

	ПГ	укупно	≤4 уг	5 – 9	10 – 14	15 – 19	20 – 49	50 – 99
Општина Пријепоље	3.401	9.402	5.787	453	70	19	14	2

Број говеда, свиња, оваца, коза и стоке на испаша

	Говеда		Свиње		Овце и козе		Стока на испаша		
	Укупно	од тога: краве	Укупно	од тога: крмаче	Укупно	од тога: овце за приплод	говеда	овце	козе
Општина Пријепоље	3788	-	20	-	5071	-		-	-

U okviru poljoprivrednih delatnosti, u poslednjih nekoliko godina evidentno je da je malinarstvo postalo veoma važna poljoprivredna grana u Opštini Prijepolje. U prilog tome govori i činjenica da se svake godine značajno povećava površina poljoprivrednog zemljišta zasejanog pod malinom kao i broj zasejanih stabala. Interesovanje lokalnog stanovništva za sadnju malina i ulazak u ovaj poljoprivredni biznis kontinuelno raste. Iz tog razloga, broj otkupljivača ovog voća sa hladnjačama za zamrzavanje i skladištenje maline, kao i njihovi skladišni kapaciteti, takođe su povećani. Tako da sada u Prijepolju operiše 10 hladnjača sa ukupnim skladišnim kapacitetima od oko 5 000 tona. S obzirom na ogromnu tražnju koja postoji na tržištu za ovim voćem zvanim „crveno zlato“ i na sve veće proizvodne kapacitete u Opštini Prijepolje ovi skladišni kapaciteti će vrlo brzo biti nedovoljni da skladište svu proizvedenu količinu maline u ovoj opštini.

U Opštini Prijepolje, prema informacijama iz Trezora – filijala Prijepolje, zasađeno je 1226 ha poljoprivrednog zemljišta pod malinom gde je broj farmi koje na svojim posedima uzgajaju malinu 2741. Prema ovom podatku u Opštini Prijepolje će za 2-3 godine, kada bude pun rod na većini malinjaka, ukupan prinos maline biti oko 10 000 tona.

Stočni fond:

Prosečna nadmorska visina teritorije opštine Prijepolje je iznad 1.200 m, što govori da pripada brdsko-planinskom kraju, čija je najviša tačka vrh planine Jadovnik (Katunić) sa 1.734 m. Najniža tačka nalazi se na ušću reke Mileševke u Lim na 440 m nadmorske visine. Ovakva struktura zemljišta, geografski položaj i ostali prirodni potencijali Opštine Prijepolje pogoduju razvoju stočarstva, a shodno tome i razvoju privredne delatnosti proizvodnje mleka i mlečnih proizvoda.

U Opštini Prijepolje se ni približno dobro ne koriste ovi prirodni potencijali i stočarstvo je slabo razvijeno. Razloga je više: veliki odliv stanovništva iz ruralnih sredina i praznjenje sela, nezainteresovanost stanovništva da pokreću ovakvu vrstu biznisa, nedovoljna informisanost šire javnosti o ekonomskim i finansijskim potencijalima poslovnih ideja ovakve vrste, neorganizovanost ove poljoprivredne delatnosti na nivou opštine, nedostatak ozbiljnijih inicijativa od strane države da podstiču stočarstvo i mlekarsvo u ovom kraju kroz subvencije i druge finansijske aranžmane.

Stoga, mlekarski sektor ne zapošljava značajan broj ljudi. Međutim, veliki broj seoskih domaćinstava u brdsko-planinskim predelima ostvaruje manje ili veće prihode prodajom mleka i mlečnih proizvoda. Stočarstvo bi trebalo da bude osnovna poljoprivredna delatnost u ruralnim područjima opštine. Međutim, zbog loša situacije u stočarskoj proizvodnji veliki broj ljudi iz seoskih sredina migrira ka urbanim centrima kako prijepoljske tako i drugih opština I gradova.

I najprostije analize u ovoj oblasti dovode do zaključka da je podrška stočarstvu i mlekarskom sektoru neophodna i da bi trebalo da se intenzivira u bliskoj budućnosti kako bi se održao život na selu. Podrška bi mogla da se ogleda u povećanju stočnog fonda i poboljšanju rasnog sastava stoke, poboljšanju infrastrukture i povećanju proizvodnih kapaciteta za uspešno bavljenje ovom vrstom delatnosti. To su preduslovi za organizaciju ekonomski efikasne proizvodnje na domaćinstvima kako bi prihodi ostvareni u stočarstvu mogli da obezbede dobar kvalitet života domaćinstvima u seoskim područjima.

Gazdinstva prema broju uslovnih grla

	PG	ukupno	≤4 ug	5 – 9	10 – 14	15 – 19	20 – 49	50 – 99
Opština Prijepolje	3.401	9.402	5.787	453	70	19	14	2

Broj goveda, svinja, ovaca, koza i stoke na ispaši

	Goveda		Svinje		Ovce i koze		Stoka na ispaši		
	Ukupno	od toga: krave	Ukupno	od toga: krmače	Ukupno	od toga: ovce za priplod	goveda	ovce	koze
Opština Prijepolje	3788	-	20	-	5071	-		-	-

Из претходне табеле видимо да у Општини Пријепоље постоји: а) 3788 грла говеда б) 20 грла свиња ц) 5071 оваца и коза. Што се тиче стоке на испашинемому конкретан податак о томе.

У следећој табели дат је приказ броја коња и живине по врстама (кокоши, ћурке, патке, гуске и остала живина) у Општини Пријепоље. Такође, приказан је и број кошница пчела.

Број коња и живине по врстама и број кошница пчела

	Коњи	Кокоши	Ћурке	Патке	Гуске	Остала живина	Кошнице пчела
Општина Пријепоље	1	13764					9 228

Говедарство

Најразвијенија грана сточарства је говедарство. Сточни фонд у региону се константно смањује последњих тридесет година, што је међутим тренд карактеристичан и за целу Србију.

Говедарска производња је екстензивна, а производни резултати су далеко испод технолошких норматива и генетског потенцијала грла.

У одгоју је највише распрострањено домаће шарено говече у типу сименталца које је слабијих генетских потенцијала услед неконтролисаних укрштања са мање продуктивним расама у претходном периоду. Покушај одгоја сименталца са мањим или већим уделом гена црвенохолштајна, као и грла црвено-белог холштајна у екстензивним условима Златиборског региона није показао добре резултате тако да је овај вид генетског унапређења грла напуштен.

Уз вештачко осемењавање, у појединим деловима региона је још увек значајно присутан природни припуст у репродукцији. Ветеринарске службе имају семе бикова различитог квалитета у понуди, међутим, највећи број фармера узима најјефтиније семе. Додатно, ветеринари услед слабије конституције домаћег шареног говечета не препоручују семе високо-квалитетних бикова на највећем броју фарми. Краве остају стеоне најчешће након другог или трећег осемењавања.

Сено је основни кабасти део obroка у исхрани крива. У зависности од величине фарме и производног региона сено се складишти у традиционалне стогове или се балира. Од пре пар година су се на највећим газдинствима почеле користити и рото бале.

Употреба травне силаже у исхрани говеда још увек није широко распрострањена у региону иако различите стручне и саветодавне службе и организације врше промоцију коришћења сенаже и силаже у исхрани говеда.

Услед мале производње зрнастих хранива на газдинству и скупих хранива у набавци (соја, сунцокрет, кукуруз, итд.) газдинства се одлучују на куповину готових концентрата.

Овчарство и козарство

Уз говедарску производњу, у Општини Пријепоље се одгаја и већи број оваца и коза.

Овчарска производња је првенствено фокусирана на производњу јагањаца за продају тако да је производња овчијег млека симболична. Веће фарме оваца имају по 50-так грла у одгоју, док је свега пар већих фарми са преко 100 грла. Одгој је екстензиван и заснива се на коришћењу травних површина током летњег периода и смештају у импровизованим објектима у зимском периоду.

Постоје две веће козарске фарме у Пријепољу. На обе фарме се одгаја по преко 100 грла Алпина расе. Систем одгоја се заснива на модернијим технолошким решењима тако да се постиже млечност од око 4 кг млека/дан. Млеко се користи за производњу козијег сира који се пласира у Црној Гори и Србији.

Механизација, опрема и објекти

Трактори и комбајни

	Једноосовински трактори				Двоосовински трактори				Комбајни			
	ПГ	властити		Коришћени у 2011/2012	ПГ	властити		Коришћени у 2011/2012	ПГ	властити		Коришћени у 2011/2012
		Укупно	Старији од 10 год.			Укупно	Старији од 10 год.			Укупно	Старији од 10 год.	
Општина Пријепоље	529	537	417	534	1.245	1.285	1.209	1.280	18	18	17	13

Iz prethodne tabele vidimo da u Opštini Prijepolje postoji: a) 3788 grla goveda b) 20 grla svinja c) 5071 ovaca i koza. Što se tiče stoke na ispašinemomo konkretan podatak o tome.

U sledećoj tabeli dat je prikaz broja konja i živine po vrstama (kokoši, ćurke, patke, guske i ostala živina) u Opštini Prijepolje. Takođe, prikazan je i broj košnica pčela.

Broj konja i živine po vrstama i broj košnica pčela

	Konji	Kokoši	Ćurke	Patke	Guske	Ostala živina	Košnice pčela
Opština Prijepolje	1	13764					9 228

Govedarstvo

Najrazvijenija grana stočarstva je govedarstvo. Stočni fond u regionu se konstantno smanjuje poslednjih trideset godina, što je međutim trend karakterističan i za celu Srbiju.

Govedarska proizvodnja je ekstenzivna, a proizvodni rezultati su daleko ispod tehnoloških normativa i genetskog potencijala grla.

U odgoju je najviše rasprostranjeno domaće šareno goveče u tipu simentalca koje je slabijih genetskih potencijala usled nekontrolisanih ukrštanja sa manje produktivnim rasama u prethodnom periodu. Pokušaj odgoja simentalca sa manjim ili većim udelom gena crvenog-holštajna, kao i grla crveno-belog holštajna u ekstenzivnim uslovima Zlatiborskog regiona nije pokazao dobre rezultate tako da je ovaj vid genetskog unapređenja grla napušten.

Uz veštačko osemenjavanje, u pojedinim delovima regiona je još uvek značajno prisutan prirodni pripust u reprodukciji. Veterinarske službe imaju seme bikova različitog kvaliteta u ponudi, međutim, najveći broj farmera uzima najjeftinije seme. Dodatno, veterinari usled slabije konstitucije domaćeg šarenog govečeta ne preporučuju seme visoko-kvalitetnih bikova na najvećem broju farmi. Krave ostaju steone najčešće nakon drugog ili trećeg osemenjavanja.

Seno je osnovni kabasti deo obroka u ishrani krava. U zavisnosti od veličine farme i proizvodnog regiona seno se skladišti u tradicionalne stogove ili se balira. Od pre par godina su se na najvećim gazdinstvima počele koristiti i roto bale.

Upotreba travne silaže u ishrani goveda još uvek nije široko rasprostranjena u regionu iako različite stručne i savetodavne službe i organizacije vrše promociju korišćenja senaže i silaže u ishrani goveda.

Usled male proizvodnje zrnastih hraniva na gazdinstvu i skupih hraniva u nabavci (soja, suncokret, kukuruz, itd.) gazdinstva se odlučuju na kupovinu gotovih koncentrata.

Ovčarstvo I kozarstvo

Uz govedarsku proizvodnju, u Opštini Prijepolje se odgaja i veći broj ovaca I koza.

Ovčarska proizvodnja je prvenstveno fokusirana na proizvodnju jaganjaca za prodaju tako da je proizvodnja ovčijeg mleka simbolična. Veće farme ovaca imaju po 50-tak grla u odgoju, dok je svega par većih farmi sa preko 100 grla. Odgoj je ekstenzivan i zasniva se na korišćenju travnih površina tokom letnjeg perioda i smeštaju u improvizovanim objektima u zimskom periodu.

Postoje dve veće kozarske farme u Prijepolju. Na obe farme se odgaja po preko 100 grla Alpina rase. Sistem odgoja se zasniva na modernijim tehnološkim rešenjima tako da se postiže mlečnost od oko 4 kg mleka/dan. Mleko se koristi za proizvodnju kozijeg sira koji se plasira u Crnoj Gori I Srbiji.

Mehanizacija, oprema I objekti

Traktori i kombajni

	Jednoosovinski traktori				Dvoosovinski traktori				Kombajni			
	PG	vlastiti		Korišćeni u 2011/2012	PG	vlastiti		Korišćeni u 2011/2012	PG	vlastiti		Korišćeni u 2011/2012
		Ukupno	Stariji od 10 god.			Ukupno	Stariji od 10 god.			Ukupno	Stariji od 10 god.	
Opština Prijepolje	529	537	417	534	1.245	1.285	1.209	1.280	18	18	17	13

Прикључне машине

	Берачи кукуруза	Плугови	Тањираче	Дрљаче	Сетвоспремачи	Ротофрезе	Растурачи минералног ђубрива	Растурачи стајњака	Сејалице	Прскалице	Приколице	Косилице
Општина Пријепоље	1	965	7	515	4	481	10	2	27	107	934	1.046

Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља

	Минерална ђубрива		Чврсти стајњак		Течни стајњак и осока		Средства за заштиту биља	
	ПГ	употребљено на површини, ха	ПГ	употребљено на површини, ха	ПГ	употребљено на површини, ха	ПГ	употребљено на површини, ха
Општина Пријепоље	2.713	2.984	3.865	3.384	25	31	1.543	790

Радна снага:

Анализом сектора привредне делатности, која је приказана у наставку табеларно и графички, јасно се види да традиционално највећи број запослених припада сектору прерађивачке индустрије, што је последица традиције производње текстила и текстилних производа. То је случај и у претходне две године 2012 и 2013. години чији подаци су у наставку и обрађени.

Број и структура запослених

Запослени и структура запослених укупно, 2012

	Запослени		Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, установе, задруге и др)	Приватни предузетници (лица која самостално обављају делатност) и запослени код њих	Број запослених на 1000 становника	
	укупно	од тога жене, %			укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, установе, задруге и др)
Општина Пријепоље	5.708	40,6	3.984	1.724	155	108
Округ	58.591	43,2	44.188	14.403	206	155
Србија	1.727.048	46,1	1.341.114	385.934	240	186
Структура запослених Општина %	100	-	69,8	30,2	-	-
Структура запослених Округ %	100	-	75,4	24,6	-	-
Структура запослених Србија %	100	-	77,7	22,3	-	-

Priključne mašine

	Berači kuku-ruza	Plu -govi	Tanji -rače	Drlja -če	Setvo -spre -mači	Roto -freze	Rasturači mineralnog đubriva	Rastu -rači stajnjaka	Seja -lice	Prska -lice	Priko -lice	Kosi -lice
Opština Prijepolje	1	965	7	515	4	481	10	2	27	107	934	1.046

Upotreba mineralnog đubriva, stajnjaka i sredstava za zaštitu bilja

	Mineralna đubriva		Čvrsti stajnjak		Tečni stajnjak i osoka		Sredstva za zaštitu bilja	
	PG	upotrebjeno na površini, ha	PG	upotrebjeno na površini, ha	PG	upotrebjeno na površini, ha	PG	upotrebjeno na površini, ha
Opština Prijepolje	2.713	2.984	3.865	3.384	25	31	1.543	790

Radna snaga:

Analizom sektora privredne delatnosti, koja je prikazana u nastavku tabelarno i grafički, jasno se vidi da tradicionalno najveći broj zaposlenih pripada sektoru prerađivačke industrije, što je posledica tradicije proizvodnje tekstila i tekstilnih proizvoda. To je slučaj i u prethodne dve godine 2012 i 2013. godini čiji podaci su u nastavku i obrađeni.

Broj i struktura zaposlenih

Zaposleni i struktura zaposlenih ukupno, 2012

	Zaposleni		Zaposleni u pravnim licima (privredna društva, preduzeća, ustanove, zadruge i dr.)	Privatni preduzetnici (lica koja samostalno obavljaju delatnost) i zaposleni kod njih	Broj zaposlenih na 1000 stanovnika	
	ukupno	od toga žene, %			ukupno	Zaposleni u pravnim licima (privredna društva, preduzeća ustanove, zadruge i dr.)
Opština Prijepolje	5.708	40,6	3.984	1.724	155	108
Okrug	58.591	43,2	44.188	14.403	206	155
Srbija	1.727.048	46,1	1.341.114	385.934	240	186
Struktura zaposlenih Opština %	100	-	69,8	30,2	-	-
Struktura zaposlenih Okrug %	100	-	75,4	24,6	-	-
Struktura zaposlenih Srbija %	100	-	77,7	22,3	-	-

Запосленост по делатностима

Запослени по секторима делатности и структура запослених у правним лицима, 2012

	Општина Пријепоље	Округ	Структура запослених у Општини у %	Структура запослених у округу у %	Структура запослених у Србији у %
Укупно	5.708	58.591	100	100	100
Укупно – Запослени у правним лицима	3.984	44.188	69,8	75,4	77,7
Пољопривреда, шумарство и рибарство	194	1.209	3,4	2,1	1,9
Рударство	-	642	0,0	1,1	1,3
Прерађивачка индустрија	865	14.288	15,2	24,4	16,8
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	49	1.142	0,9	1,9	1,6
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	134	1.590	2,3	2,7	1,9
Грађевинарство	449	3.373	7,9	5,8	4,1
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	357	2.913	6,3	5,0	10,7
Саобраћај и складиштење	194	2.234	3,4	3,8	4,9
Услуге смештаја и исхране	46	1.132	0,8	1,9	1,2
Информисање и комуникације	12	509	0,2	0,9	2,3
Финансијске делатности и делатности осигурања	36	508	0,6	0,9	2,3
Пословање некретнинама	-	10	0,0	0,0	0,2
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	24	660	0,4	1,1	3,1
Административне и помоћне услужне делатности	26	228	0,5	0,4	1,7
Државна управа и обавезно социјално осигурање	293	2.080	5,1	3,6	4,2
Образовање	674	5.195	11,8	8,9	8,0
Здравствена и социјална заштита	599	5.592	10,5	9,5	9,3
Уметност, забава и рекреација	19	726	0,3	1,2	1,3
Остале услужне делатности	13	154	0,2	0,3	0,8

Zaposlenost po delatnostima

Zaposleni po sektorima delatnosti i struktura zaposlenih u pravnim licima, 2012

	Opština Prijepolje	Okrug	Struktura zaposlenih u Opštini %	Struktura zaposlenih u okrugu u %	Struktura zaposlenih u Srbiji u %
Ukupno	5.708	58.591	100	100	100
Ukupno – Zaposleni u pravnim licima	3.984	44.188	69,8	75,4	77,7
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	194	1.209	3,4	2,1	1,9
Rudarstvo	-	642	0,0	1,1	1,3
Prerađivačka industrija	865	14.288	15,2	24,4	16,8
Snabdevanje električnom energijom, gasom i parom	49	1.142	0,9	1,9	1,6
Snabdevanje vodom i upravljanje otpadnim vodama	134	1.590	2,3	2,7	1,9
Gradjevinarstvo	449	3.373	7,9	5,8	4,1
Trgovina na veliko i malo i popravka motornih vozila	357	2.913	6,3	5,0	10,7
Saobraćaj i skladištenje	194	2.234	3,4	3,8	4,9
Usluge smeštaja i ishrane	46	1.132	0,8	1,9	1,2
Informisanje i komunikacije	12	509	0,2	0,9	2,3
Finansijske delatnosti i delatnosti osiguranja	36	508	0,6	0,9	2,3
poslovanja nekretninama	-	10	0,0	0,0	0,2
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	24	660	0,4	1,1	3,1
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	26	228	0,5	0,4	1,7
Državna uprava i ovavezno socijalno osiguranje	293	2.080	5,1	3,6	4,2
Obrazovanje	674	5.195	11,8	8,9	8,0
Zdravstvena i socijalna zaštita	599	5.592	10,5	9,5	9,3
Umetnost, zabava i rekreacija	19	726	0,3	1,2	1,3
Ostale uslužne delatnosti	13	154	0,2	0,3	0,8

Економски активно становништво које обавља занимање према делатности, старости и полу

Структура економски активног становништва које обавља занимање према делатности, старости и полу, 2011.

	Пол	Општина Пријепоље	15 – 24	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 64	65 и више
Укупно	С	11.676	713	2.192	2.636	2.975	1.810	1.350
	М	7.085	440	1.314	1.563	1.830	1.169	769
	Ж	4.591	273	878	1.073	1.145	641	581
Пољопривреда, шумарство, риболов	С	4.019	130	277	515	785	969	1.343
	М	2.311	95	171	317	442	522	764
	Ж	1.708	35	106	198	343	447	579
Рударство	С	17	1	5	1	5	5	0
	М	14	0	4	1	4	5	0
	Ж	3	1	1	0	1	0	0
Прерађивачка индустрија	С	1.304	120	224	339	484	136	1
	М	762	68	140	171	268	114	1
	Ж	542	52	84	168	216	22	0
Енергетика и климатизација	С	66	4	13	17	16	16	0
	М	56	4	10	13	15	14	0
	Ж	10	0	3	4	1	2	0
Снабдевање водом, управљање отпадом и слично	С	139	2	19	32	56	30	0
	М	120	2	15	29	46	28	0
	Ж	19	0	4	3	10	2	0
Грађевинарство	С	1.010	79	228	236	342	125	0
	М	955	77	214	224	324	116	0
	Ж	55	2	14	12	18	9	0
Трговина на велико и мало, поправка моторних возила и мотоцикала	С	1.267	130	401	400	267	69	0
	М	650	55	195	190	164	46	0
	Ж	617	75	206	210	103	23	0
Саобраћај и складиштење	С	780	47	199	225	195	110	4
	М	722	44	174	217	176	107	4
	Ж	58	3	25	8	19	3	0
Услуге смештаја и исхране	С	320	47	76	88	81	28	0
	М	173	24	47	44	39	19	0
	Ж	147	23	29	44	42	9	0
Информисање и комуникације	С	97	8	29	23	26	11	0
	М	64	6	19	12	19	8	0
	Ж	33	2	10	11	7	3	0
Финансијске делатности и осигурање	С	119	5	40	39	28	7	0
	М	51	3	16	17	11	4	0
	Ж	68	2	24	22	17	3	0
Пословање некретнинама	С	2	0	0	1	1	0	0
	М	1	0	0	1	0	0	0
	Ж	1	0	0	0	1	0	0
Стручне, научне, иновацио- не и техничке делатности	С	127	4	44	30	35	14	0
	М	67	2	22	15	19	9	0
	Ж	60	2	22	15	16	5	0

Ekonomski aktivno stanovništvo koje obavlja zanimanje prema delatnosti, starosti i polu

Struktura ekonomski aktivnog stanovništva koje obavlja zanimanje prema delatnosti, starosti i polu, 2011.

	Pol	Opština Prijepolje	15 – 24	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 64	65 i više
Ukupno	S	11.676	713	2.192	2.636	2.975	1.810	1.350
	M	7.085	440	1.314	1.563	1.830	1.169	769
	Ž	4.591	273	878	1.073	1.145	641	581
Poljoprivreda, šumarstvo, ribolov	S	4.019	130	277	515	785	969	1.343
	M	2.311	95	171	317	442	522	764
	Ž	1.708	35	106	198	343	447	579
Rudarstvo	S	17	1	5	1	5	5	0
	M	14	0	4	1	4	5	0
	Ž	3	1	1	0	1	0	0
Preradivačka industrija	S	1.304	120	224	339	484	136	1
	M	762	68	140	171	268	114	1
	Ž	542	52	84	168	216	22	0
Energetika i klimatizacija	S	66	4	13	17	16	16	0
	M	56	4	10	13	15	14	0
	Ž	10	0	3	4	1	2	0
Snabdevanje vodom, upravljanje otpadom i slično	S	139	2	19	32	56	30	0
	M	120	2	15	29	46	28	0
	Ž	19	0	4	3	10	2	0
Gradjevinarstvo	S	1.010	79	228	236	342	125	0
	M	955	77	214	224	324	116	0
	Ž	55	2	14	12	18	9	0
Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala	S	1.267	130	401	400	267	69	0
	M	650	55	195	190	164	46	0
	Ž	617	75	206	210	103	23	0
Saobraćaj i skladištenje	S	780	47	199	225	195	110	4
	M	722	44	174	217	176	107	4
	Ž	58	3	25	8	19	3	0
Usluge smeštaja I ishrane	S	320	47	76	88	81	28	0
	M	173	24	47	44	39	19	0
	Ž	147	23	29	44	42	9	0
Informisanje i komunikacije	S	97	8	29	23	26	11	0
	M	64	6	19	12	19	8	0
	Ž	33	2	10	11	7	3	0
Finansijeske delatnosti I osiguranje	S	119	5	40	39	28	7	0
	M	51	3	16	17	11	4	0
	Ž	68	2	24	22	17	3	0
Poslovanje Nekretninama	S	2	0	0	1	1	0	0
	M	1	0	0	1	0	0	0
	Ž	1	0	0	0	1	0	0
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	S	127	4	44	30	35	14	0
	M	67	2	22	15	19	9	0
	Ž	60	2	22	15	16	5	0

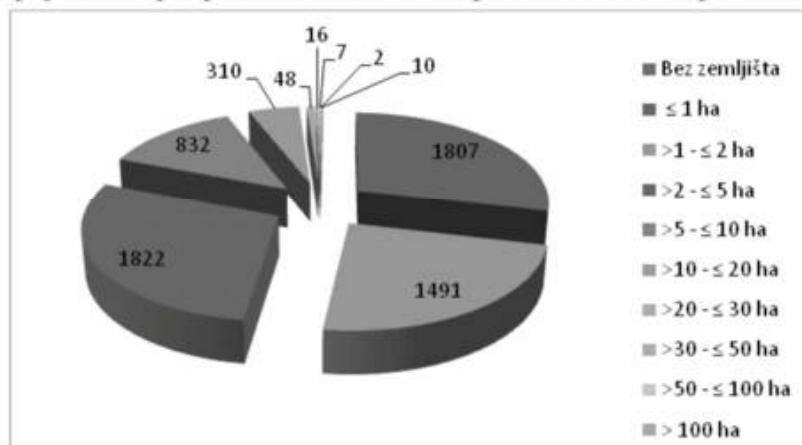

Административне и помоћне услужне делатности	С	124	3	30	41	34	16	0
	М	82	2	17	31	21	11	0
	Ж	42	1	13	10	13	5	0
Државна управа и одбрана,обавезно социјално осигурање	С	760	81	239	194	181	65	0
	М	479	43	147	139	110	40	0
	Ж	281	38	92	55	71	25	0
Образовање	С	649	9	133	183	179	143	2
	М	267	0	37	61	79	90	0
	Ж	382	9	96	122	100	53	2
Здравствена и социјална заштита	С	573	20	125	199	189	40	0
	М	131	4	24	37	49	17	0
	Ж	442	16	101	162	140	23	0
Уметност, забава и рекреација	С	95	8	32	11	30	14	0
	М	57	4	20	7	18	8	0
	Ж	38	4	12	4	12	6	0
Остале услужне делатности	С	148	13	58	37	31	9	0
	М	85	6	29	21	21	8	0
	Ж	63	7	29	16	10	1	0
Делатност домаћинства која производе робу и услуге за сопствене потребе	С	1	0	0	1	0	0	0
	М	0	0	0	0	0	0	0
	Ж	1	0	0	1	0	0	0
Делатност екстериторијалних организација и тела	С	0	0	0	0	0	0	0
	М	0	0	0	0	0	0	0
	Ж	0	0	0	0	0	0	0
Непознато	С	59	2	20	24	10	3	0
	М	38	1	13	16	5	3	0
	Ж	21	1	7	8	5	0	0

Структура пољопривредних газдинстава

По подацима Министарства финансија, Управа за трезор, Филијала Пријепоље укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава у 2017. години износи 5161 од којих је 3.980 у активном статусу, 1.181 газдинства у пасивном статусу. Пријављене пољопривредне површине под културама износе 14.267, 485 ха што представља 49% укупног пољопривредног земљишта пољопривредних газдинстава пријављеног на последњем попису пољопривреде из 2012. године.

Дијаграм броја пољопривредних газдинстава према величини коришћеног земљишта

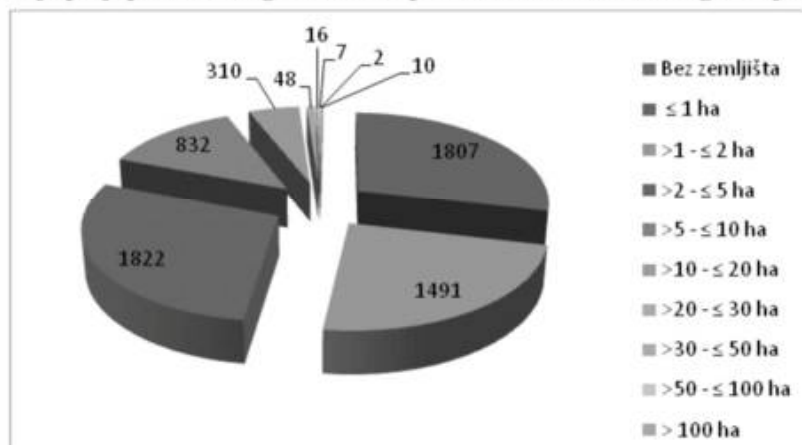

Administrativne I pomoćne uslužne delatnosti	S	124	3	30	41	34	16	0
	M	82	2	17	31	21	11	0
	Ž	42	1	13	10	13	5	0
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	S	760	81	239	194	181	65	0
	M	479	43	147	139	110	40	0
	Ž	281	38	92	55	71	25	0
Obrazovanje	S	649	9	133	183	179	143	2
	M	267	0	37	61	79	90	0
	Ž	382	9	96	122	100	53	2
Zdravstvena i socijalna zaštita	S	573	20	125	199	189	40	0
	M	131	4	24	37	49	17	0
	Ž	442	16	101	162	140	23	0
Umetnos, zabava i rekreacija	S	95	8	32	11	30	14	0
	M	57	4	20	7	18	8	0
	Ž	38	4	12	4	12	6	0
Ostale uslužne delatnosti	S	148	13	58	37	31	9	0
	M	85	6	29	21	21	8	0
	Ž	63	7	29	16	10	1	0
Delatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	S	1	0	0	1	0	0	0
	M	0	0	0	0	0	0	0
	Ž	1	0	0	1	0	0	0
Delatnost eksteritorijalnih organizacija i tela	S	0	0	0	0	0	0	0
	M	0	0	0	0	0	0	0
	Ž	0	0	0	0	0	0	0
Nepoznato	S	59	2	20	24	10	3	0
	M	38	1	13	16	5	3	0
	Ž	21	1	7	8	5	0	0

Struktura poljoprivrednih gazdinstava

Po podacima Ministarstva finansija, Uprava za trezor, Filijala Prijepolje ukupan broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava u 2017. godini iznosi 5161 od kojih je 3.980 u aktivnom statusu, 1.181 gazdinstva u pasivnom statusu. Prijavljene poljoprivredne površine pod kulturama iznose 14.267, 485 ha što predstavlja 49% ukupnog poljoprivrednog zemljišta poljoprivrednih gazdinstava prijavljenog na poslednjem popisu poljoprivrede iz 2012. godine.

Dijagram broja poljoprivrednih gazdinstava prema veličini korišćenog zemljišta

Из претходног дијаграма видимо да највећи број пољопривредних газдинстава користи пољопривредно земљиште величине од 2 до 5 хектара (1.822 газдинства или 28,7 % укупног броја газдинстава у Пријепољу)

Газдинства према броју условних грла

	ПГ	укупно	≤4 уг	5 – 9	10 – 14	15 – 19	20 – 49	50 – 99
Општина Пријепоље	3.401	9.402	5.787	453	70	19	14	2

Домаћинства

Укупан број домаћинстава у Општини Пријепоље је, према попису из 2011. године, 11.467 од чега 4.266 домаћинстава односно 37,2 % представљају домаћинства из градске средине а 62,8 % из осталих средина. Просечан број чланова домаћинстава је 3,2 што је већи број у односу на округ и Србију где тај број износи 3,0 % односно 2,9 %.

Структура домаћинстава према броју чланова, 2011.

		Број	Удео у укупном броју домаћинстава у општини (%)
Домаћинства у општини	укупно	11.467	100
	са 1 чланом	2.046	17,8
	2	2.648	23,1
	3	1.915	16,7
	4	2.342	20,4
	5	1.340	11,7
	6 и више	1.176	10,3
Градска средина	укупно	4.266	37,2
	са 1 чланом	697	6,1
	2	1.021	8,9
	3	805	7,0
	4	992	8,7
	5	463	4,0
	6 и више	288	2,5
Остала	укупно	7.201	62,8
	са 1 чланом	1.349	11,8
	2	1.627	14,2
	3	1.110	9,7
	4	1.350	11,8
	5	877	7,6
	6 и више	888	7,7
Просечан број чланова домаћинства	Општина	3,2	-
	Округ	3,0	-
	Србија	2,9	-

Iz prethodnog dijagrama vidimo da najveći broj poljoprivrednih gazdinstava koristi poljoprivredno zemljište veličine od 2 do 5 hektara (1.822 gazdinstva ili 28,7 % ukupnog broja gazdinstava u Prijepolju)

Gazdinstva prema broju uslovnih grla

	PG	ukupno	≤4 ug	5 – 9	10 – 14	15 – 19	20 – 49	50 – 99
Opština Prijepolje	3.401	9.402	5.787	453	70	19	14	2

Domaćinstva

Ukupan broj domaćinstava u Opštini Prijepolje je, prema popisu iz 2011. godine, 11.467 od čega 4.266 domaćinstava odnosno 37,2 % predstavljaju domaćinstva iz gradske sredine a 62,8 % iz ostalih sredina. Prosečan broj članova domaćinstava je 3,2 što je veći broj u odnosu na okrug i Srbiju gde taj broj iznosi 3,0 % odnosno 2,9 %.

Struktura domaćinstava prema broju članova, 2011.

		Broj	Udeo u ukupnom broju domaćinstava u opštini (%)
Dmaćinstva u opštini	ukupno	11.467	100
	sa 1 članom	2.046	17,8
	2	2.648	23,1
	3	1.915	16,7
	4	2.342	20,4
	5	1.340	11,7
	6 i više	1.176	10,3
Gradska sredina	ukupno	4.266	37,2
	sa 1 članom	697	6,1
	2	1.021	8,9
	3	805	7,0
	4	992	8,7
	5	463	4,0
	6 i više	288	2,5
Ostala	ukupno	7.201	62,8
	sa 1 članom	1.349	11,8
	2	1.627	14,2
	3	1.110	9,7
	4	1.350	11,8
	5	877	7,6
	6 i više	888	7,7
Prosečan broj članova domaćinstva	Opština	3,2	-
	Okrug	3,0	-
	Srbija	2,9	-

Производња пољопривредних производа :

**Принос различитих повртарских и воћарских култура
Производња и принос пшенице и кукуруза, 2012**

	Пшеница					Кукуруз				
	принос, т			просечан принос, кг		принос, т			просечан принос, кг	
	укупно	привредна друштва и задруге	породична газдинства	привредна друштва и задруге	породична газдинства	укупно	привредна друштва и задруге	породична газдинства	привредна друштва и задруге	породична газдинства
Општина Пријепоље	176	0	176	0	2.794	1.211	0	1.211	0	2.897

Производња и принос индустријског и повртног биља, 2012

	Шећерна репа		Сунцокрет		Пасуљ		Кромпир	
	принос		принос		принос		принос	
	укупан, т	по хектару, кг	укупан, т	по хектару, кг	укупан, т	по хектару, кг	укупан, т	по хектару, кг
Општина Пријепоље	0	0	0	0	91	1.083	7.271	7.827

Производња и принос крмног биља, 2012

	Детелина		Луцерка		Ливаде		Пашњаци	
	принос		принос		принос		принос	
	укупан, т	по хектару, кг	укупан, т	по хектару, кг	укупан, т	по хектару, кг	укупан, т	по хектару, кг
Општина Пријепоље	776	2.863	702	3.568	21.092	1.975	2.872	172

Производња и принос воћа и грожђа, 2012

	Јабуре			Шљиве			Виногради		
	Број родних стабала	Уку-пан, т		Број родних стабала	Уку-пан, т		Број родних чокота, хиљ.	Уку-пан, т	
		По једном стаблу, кг	По једном стаблу, кг		По једном стаблу, кг	По једном чокоту, кг			
Општина Пријепоље	42.450	208	4,9	154.700	471	3	0	0	0

Стакленици и пластеници на газдинству

	Стакленици				Пластеници			
	ПГ	број	капацитет, м ²		ПГ	број	капацитет, м ²	
			властити	коришћени			властити	коришћени
Општина Пријепоље	3	3	640	640	266	481	133.219	134.553

Према последњој табели, видимо да у Општини Пријепоље имамо 3 газдинства која имају укупно 3 стакленика са површинским и властитим и коришћеним капацитетом од по 640 м². Када је реч о пластеницима, укупно 266 пољопривредних газдинстава поседује и користи 481 пластеник који укупно имају површински капацитет од 133.219 м² властитих капацитета и 134.553 м² коришћених капацитета.

Proizvodnja poljoprivrednih proizvoda :

**Prinos različitih povrtarskih i voćarskih kultura
Proizvodnja i prinos pšenice i kukuruza, 2012**

	Pšenica					Kukuruz				
	prinos, t			prosečan prinos, kg		prinos, t			prosečan prinos, kg	
	ukupno	privredna društva i zadruge	porodična gazdinstva	privredna društva i zadruge	porodična gazdinstva	ukupno	privredna društva i zadruge	porodična gazdinstva	privredna društva i zadruge	porodična gazdinstva
Opština Prijepolje	176	0	176	0	2.794	1.211	0	1.211	0	2.897

Proizvodnja i prinos industrijskog i povrtnog bilja, 2012

	Šećerna repa		Suncokret		Pasulj		Krompir	
	prinos		prinos		prinos		prinos	
	ukupno, t	po hektaru, kg	ukupno, t	po hektaru, kg	ukupno, t	po hektaru, kg	ukupno, t	po hektaru, kg
Opština Prijepolje	0	0	0	0	91	1.083	7.271	7.827

Proizvodnja i prinos krmnog bilja, 2012

	Detelina		Lucerka		Livade		Pašnjaci	
	prinos		prinos		prinos		prinos	
	ukupno, t	po hektaru, kg	ukupno, t	po hektaru, kg	ukupno, t	po hektaru, kg	ukupno, t	po hektaru, kg
Opština Prijepolje	776	2.863	702	3.568	21.092	1.975	2.872	172

Proizvodnja i prinos voća i grožđa, 2012

	Jabuke			Šljive			Vиногради		
	Broj rodnih stabala	Ukupno, t		Broj rodnih stabala	Ukupno, t		Broj rodnih čokota, hilj.	Ukupno, t	
		po jednom stablu, kg	po jednom stablu, kg		po jednom čokotu, kg				
Opština Prijepolje	42.450	208	4,9	154.700	471	3	0	0	0

Staklenici i plastenici na gazdinstvu

	Staklenici				Plastenici			
	PG	broj	kapacitet, m ²		PG	broj	kapacitet, m ²	
			vlastiti	korišćeni			vlastiti	korišćeni
Opština Prijepolje	3	3	640	640	266	481	133.219	134.553

Prema poslednjoj tabeli, vidimo da u Opštini Prijepolje imamo 3 gazdinstva koja imaju ukupno 3 staklenika sa površinskim i vlastitim i korišćenim kapacitetom od po 640 m². Kada je reč o plastenicima, ukupno 266 poljoprivrednih gazdinstava poseduje i koristi 481 plastenik koji ukupno imaju površinski kapacitet od 133.219 m² vlastitih kapaciteta i 134.553 m² korišćenih kapaciteta.

Земљорадничке задруге и Удружења пољопривредника:

На подручју општине Пријеполје постоји две Задруге пољопривредних произвођача и 10-ак удружења пољопривредника који још увек немају своју праву улогу и сврху постојања.

Помоћ пољопривредницима преко Општинске Службе за пољопривреду

Општинска служба за пољопривреду пружа свеобухватну информативну и консултантску подршку и помоћ локалним пољопривредницима.

У овој служби, сходно исказаним потребама, пољопривредници добијају све неопходне информације и савете у вези са технологијом производње различитих воћарских и повртарских култура. Усмено информисање прати и штампани материјал односно писано упутство.

Од консултантских услуга, Служба за пољопривреду Општине Пријеполје пружа помоћ пољопривредницима у обнови постојећих и регистрацији нових пољопривредних газдинстава кроз помоћ у попуњавању и обради захтева и осталих потребних образаца. Такође, ова служба помаже пољопривредницима у писању апликација и попуњавању образаца за остварење права на актуелне субвенције и донације које додељују надлежно Министарство пољопривреде. Од 2008/09 године, Општинска служба за пољопривреду организује редовне семинаре и едукације за воћаре, повртаре и остале пољопривредне произвођаче у сарадњи са ПССС Ужице. Сваке године организује и одржава зимске семинаре за воћаре и повртаре који се обично одржавају у фебруару и марту. Ове семинаре посећује, у просеку око 200 учесника.

У априлу месецу сваке године, ова служба организује и едукације за малинаре преко Удружења малинара и пољопривредних фирми, заштитара. На предавањима је присутно у просеку 60-70 учесника сваке године.

Посебне активности од ове године усмерене су на помоћ при копнкурисању за ИПАРД програме и давање потребних информација о могућношћу конкурисања за програме које нуди Европска унија.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Регреси	100.1	1, 700, 000	1, 500 2, 000	100 %	Није дефинисан	-
	Укупно		1, 700, 000				-

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите	100.2.1	200, 000	-	100%	До 50 000 ред	-
	Укупно		200, 000				-

Zemljoradničke zadruge i Udruženja poljoprivrednika:

Na području opštine Prijepolje postoji dve Zadruge poljoprivrednih proizvođača I 10-ak udruženja poljoprivrednika koji još uvek nemaju svoju pravu ulogu i svrhu postojanja.

Pomoć poljoprivrednicima preko Opštinske Službe za poljoprivredu

Opštinska služba za poljoprivredu pruža sveobuhvatnu informativnu i konsultantsku podršku i pomoć lokalnim poljoprivrednicima.

U ovoj službi, shodno iskazanim potrebama, poljoprivrednici dobijaju sve neophodne informacije i savete u vezi sa tehnologijom proizvodnje različitih voćarskih i povrtarskih kultura. Usmeno informisanje prati i štampani materijal odnosno pisano uputstvo.

Od konsultantskih usluga, Služba za poljoprivredu Opštine Prijepolje pruža pomoć poljoprivrednicima u obnovi postojećih i registraciji novih poljoprivrednih gazdinstava kroz pomoć u popunjavanju i obradi zahteva i ostalih potrebnih obrazaca. Takođe, ova služba pomaže poljoprivrednicima u pisanju aplikacija i popunjavanju obrazaca za ostvarenje prava na aktuelne subvencije i donacije koje dodeljuju nadležno Ministarstvo poljoprivrede. Od 2008/09 godine, Opštinska služba za poljoprivredu organizuje redovne seminare i edukacije za voćare, povrtare i ostale poljoprivredne proizvođače u saradnji sa PSSS Užice. Svake godine organizuje i održava zimske seminare za voćare i povrtare koji se obično održavaju u februaru i martu. Ove seminare posećuje, u proseku oko 200 učesnika.

U aprilu mesecu svake godine, ova služba organizuje i edukacije za malinare preko Udruženja malinara i poljoprivrednih firmi, zaštitara. Na predavanjima je prisutno u proseku 60-70 učesnika svake godine.

Posebne aktivnosti od ove godine usmerene su na pomoć pri kopnkurisanju za IPARD programe i davanje potrebnih informacija o mogućnošću konkurisanja za programe koje nudi Evropska unija.

TABELARNI PRIKAZ PLANIRANIH MERA I FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Tabela 1. Mere direktnih plaćanja

Redni broj	Naziv mere	Šifra mere	Planirani budžet za tekuću godinu bez prenetih obaveza (u RSD)	Iznos podsticaja po jedinici mere (apsolutni iznos u RSD)	Iznos podsticaja po korisniku (%) (npr. 30%, 50%, 80%)	Maksimalni iznos podrške po korisniku (ako je definisan) (RSD)	Prenete obaveze
1.	Regresi	100.1	1, 700, 000	1, 500 2, 000	100 %	Nije definisan	-
	Ukupno		1, 700, 000				-

Tabela 2. Mere kreditne podrške

Redni broj	Naziv mere	Šifra mere	Planirani budžet za tekuću godinu bez prenetih obaveza (u RSD)	Iznos podsticaja po jedinici mere (apsolutni iznos u RSD)	Iznos podsticaja po korisniku (%) (npr. 30%, 50%, 80%)	Maksimalni iznos podrške po korisniku (ako je definisan) (RSD)	Prenete obaveze
1.	Sufinansiranje kredita za poljoprivredne kredite	100.2.1	200, 000	-	100%	Do 50 000 rsd	-
	Ukupno		200, 000				-

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	15,200, 000.	101.1.1.-80 % 101.4.1.-80 % Остале инвестиције у оквиру шифре 101 -65 %	300 000 РСД	-
2.	Управљање ризицима	104	2, 000, 000	100 %	-	-
3.	Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре	301	2, 000, 000	100 %	-	-
4.	Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком органског порекла на газдинству	304	2 ,500, 000	80 %	300, 000 РСД	-
УКУПНО			21,700,000			-

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Подстицаји за спровођење одгајивачких програма, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству	401	400, 000	5000	100%	20, 000	-
2.	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	3,420,000	-	100%	-	-
Укупно			3,820,000				

Tabela 3. Mere ruralnog razvoja

Redni broj	Naziv mere	Šifra mere	Planirani budžet za tekuću godinu bez prenetih obaveza (u RSD)	Iznos podsticaja po korisniku (%) (npr. 30%, 50%, 80%)	Maksimalni iznos podrške po korisniku (ako je definisan) (RSD)	Prenete obaveze
1.	Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava	101	15,200, 000.	101.1.1.-80 % 101.4.1.-80 % Ostale investicije u okviru šifre 101 -65 %	300 000 RSD	-
2.	Upravljanje rizicima	104	2, 000, 000	100 %	-	-
3.	Investicije za unapredjenje I razvoj ruralne infrastrukture	301	2, 000, 000	100 %	-	-
4.	Ekonomске активности u cilju podizanja konkurentnosti u smislu dodavanja vrednosti kroz preradu kao I uvođenje I sertifikaciju sistema kvaliteta hrane, organskih proizvoda I proizvoda sa oznakom organskog porekla na gazdinstvu	304	2 ,500, 000	80 %	300, 000 РСД	-
U K U P N O			21,700,000			-

Tabela 4. Posebni podsticaji

Redni broj	Naziv mere	Šifra mere	Planirani budžet za tekuću godinu bez prenetih obaveza (u RSD)	Iznos podsticaja po jedinici mere (apsolutni iznos u RSD)	Iznos podsticaja po korisniku (%) (npr. 30%, 50%, 80%)	Maksimalni iznos podrške po korisniku (ako je definisan) (RSD)	Prenete obaveze
1.	Podsticaj za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu	401	400, 000	5000	100%	20, 000	-
2.	Podsticaji za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju	402	3,420,000	-	100%	-	-
Ukupno			3,820,000				

Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Табела 1.2.4. Финансијски оквир програма

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС за реализацију Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	27,420,000
Планирана средства за директна плаћања	1700 000
Планирана средства за кредитну подршку	200 000
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	21,700,000
Планирана средства за посебне подстицаје	3,820,000

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике:

Циљна група која је обухваћена мерама подршке су регистрована пољопривредна газдинства са подручја општине Пријепоље, удружења пољопривредника са подручја општине и предузећа која се баве откупом, прерадом и пласманом готових производа. Општина Пријепоље спада у маргинална подручја где су отежани услови за развој пољопривреде (сва насељена места) јер због надморске висине, малих поседа, релативно слободне механизоване пољопривредне производње газдинства са подручја општине да би била конкурентна на тржишту морају бити пропраћена мерама подршке.

Информисање корисника о могућностима које пружа програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја:

Информисање о мерама подршке биће обављено преко сајта општине, огласне табле општине, преко дописа који ће се слати председницима месних заједница, локалне телевизије, Форум, локалног листа „Полимље“, у Канцеларији службе за пољопривреду и Услужном центру општине.

Мониторинг и евалуација:

Праћење ефеката спроведених мера ће се вршити анализом постигнутих резултата из предходног периода односно из периода пре спровођења мера и након њихове реализације. У мониторингу и евалуацији спроведених мера своју оцену ће дати стручни тим кога ће решењем формирати председник општине у чији ће састав ући члан општинског већа, стручна служба за пољопривреду општине, члан Скупштинског одбора за пољопривреду и по потреби лице из ПССС.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Мера 1.

Директна плаћања 100

2.1. Назив и шифра мере: Регреси 100.1

2.1.1. Образложење

Побољшање расног састава гајених животиња је један од приоритета и том смеру се врши помоћ пољопривредницима тако што се суфинансира семе за Вештачко осемењавање крупне стоке-говеди док трошкови превоза и услуга падају на терет пољопривредника. Сточарство у претходних пар година се постепено опоравља, модернизује и повећава се квалитет грла стоке. Виши степен раста је присутан у сектору млекарске производње у односу на друге видове производње. Сточарска производња се углавном одвија на малим фармама, односно пољопривредним газдинствима.

Tabelarni prikaz planiranih finansijskih sredstava

Tabela 1.2.4. Finansijski okvir programa

Budžet	Vrednost u RSD
Ukupan iznos sredstava iz budžeta AP/JLS za realizaciju Programa mera podrške za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja (bez prenetih obaveza)	27,420,000
Planirana sredstva za direktna plaćanja	1700 000
Planirana sredstva za kreditnu podršku	200 000
Planirana sredstva za podsticaje merama ruralnog razvoja	21,700,000
Planirana sredstva za posebne podsticaje	3,820,000

Ciljna grupa i značaj promene koja se očekuje za korisnike:

Ciljna grupa koja je obuhvaćena merama podrške su registrovana poljoprivredna gazdinstva sa područja opštine Prijepolje, udruženja poljoprivrednika sa područja opštine i preduzeća koja se bave otkupom, preradom i plasmanom gotovih proizvoda. Opština Prijepolje spada u marginalna područja gde su otežani uslovi za razvoj poljoprivrede (sva naseljena mesta) jer zbog nadmorske visine, malih poseda, relativno slobodno mehanizovane poljoprivredne proizvodnje gazdinstva sa područja opštine da bi bila konkurentna na tržištu moraju biti praćena merama podrške.

Informisanje korisnika o mogućnostima koje pruža program podrške za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja:

Informisanje o merama podrške biće obavljeno preko sajta opštine, oglasne table opštine, preko dopisa koji će se slati predsednicima mesnih zajednica, lokalne televizije, „Forum“, „lokalnog lista „Polimlje“, u Kancelariji službe za poljoprivredu i Uslužnom centru opštine.

Monitoring i evaluacija:

Praćenje efekata sprovedenih mera će se vršiti analizom postignutih rezultata iz predhodnog perioda odnosno iz perioda pre sprovođenja mera i nakon njihove realizacije. U monitoringu i evaluaciji sprovedenih mera svoju ocenu će dati stručni tim koga će rešenjem formirati predsednik opštine u čiji će sastav ući član opštinskog veća, stručna služba za poljoprivredu opštine, član Skupštinskog odbora za poljoprivredu i po potrebi lice iz PSSS.

II. OPIS PLANIRANIH MERA

Mera 1.

Direktna plaćanja 100

2.1. Naziv i šifra mere: Regresi 100.1

2.1.1. Obrazloženje

Poboljšanje rasnog sastava gajenih životinja je jedan od prioriteta i tom smeru se vrši pomoć poljoprivrednicima tako što se sufinansira seme za Veštačko osemenjavanje krupne stoke-govedi dok troškovi prevoza i usluga padaju na teret poljoprivrednika. Stočarstvo u prethodnih par godina se postepeno oporavlja, modernizuje i povećava se kvalitet grla stoke. Viši stepen rasta je prisutan u sektoru mlečarske proizvodnje u odnosu na druge vidove proizvodnje. Stočarska proizvodnja se uglavnom odvija na malim farmama, odnosno poljoprivrednim gazdinstvima.

Регресирањем за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) остварује се поправљање расног састава говеда на територији општине у циљу повећања производње и квалитета млека и меса код комерцијалних произвођача.

2.1.2. Циљеви мере

Добијање подмладка у сточарству са добрим педингеом и додрим предиспозицијама за гајење у чистој раси.

2.1.3. Веза мере са Националним програмима за рурални развој и пољопривреду

У оквиру Националног програма за пољопривреду (НПП) постоје регреси али пошто не постоји Регрес за вештачко осемењавање (В.О.) у том случају нема ни преклапања ове мере са мером НПП а НППР није усвојен.

2.1.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници средстава су регистрована пољопривредна газдинства која живе од пољопривреде.

2.1.5. Економска одрживост

Економска одрживост за ову меру је евидентна и није потребан посебан бизнис план како би се оправданост ове мере потврдила.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике

Корисници ових средстава свакако поред услова да имају регистровано пољопривредно газдинство морају доказати да поседују сточни фонд. Обавезно морају бити уписани у регистр пољопривредних газдинстава, да је осемењавање извршено у текућој години и да се грла воде или на носиоца пољопривредног газдинства или на члана газдинства.

2.1.7. Специфични критеријуми

Подносиоци захтева за регрес у области сточарства морају имати минимално 1 крупно грло стоке.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1.	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције Критеријуми за расподелу ових средстава ће се утврдити јавним позивом а спровели би се уколико би број заинтересованих корисника био већи од обима средстава предвиђених за ту меру

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1.	Број грла која се узгајају већи од 10	да	20
2.	Носиоц газдинства лице млађе од 40 година	да	20
3.	Пољопривреда је искључива делатност подносиоца захтева	да	30
4.	Носиоц газдинства је лице које плаћа ПИО осигурање пољопривредника	да	30

2.1.10. Интензитет помоћи

Висина помоћи за меру директног плаћања за Вештачко осемењавање износи апсолутних 1 500 динара за грла из широке популације и 2 000 динара по осемењеном уматиченом грлу. Максималан број грла која ће се суфинансирати од стране локалне самоуправе није ограничен.

Regresiranjem za reproduktivni materijal (veštačko osemenjavanje) ostvaruje se popravljjanje rasnog sastava goveda na teritoriji opštine u cilju povećanja proizvodnje i kvaliteta mleka i mesa kod komercijalnih proizvođača.

2.1.2. Ciljevi mere

Dobijanje podmladka u stočarsrtvu sa dobrim pedigreeom i dodrim predispozicijama za gajenje u čistoj rasi.

2.1.3. Veza mere sa Nacionalnog programima za ruralni razvoj i poljoprivredu

U okviru Nacionalnog programa za poljoprivredu(NPP) postoje regresi ali pošto ne postoji Regres za veštačko osemenjavanje(V.O.) u tom slučaju nema ni preklapanja ove mere sa merom NPP a NPRR nije usvojen.

2.1.4. Krajnji korisnici

Krajnji korisnici sredstava su registrovana poljoprivredna gazdinstva koja žive od poljoprivrede.

2.1.5. Ekonomska održivost

Ekonomska održivost za ovu meru je evidentna i nije potreban poseban biznis plan kako bi se opravdanost ove mere potvrdila.

2.1.6. Opšti kriterijumi za korisnike

Korisnici ovih sredstava svakako pored uslova da imaju registrovano poljoprivredno gazdinstvo moraju dokazati da poseduju stočni fond.Obavezno moraju biti upisani u registr poljoprivrednih gazdinstava,da je osemenjavanje izvršenou tekućoj godini i da se grla vode ili na nosioca poljoprivrednog gazdinstva ilina člana gazdinstva.

2.1.7. Specifični kriterijumi

Podnosioci zahteva za regres u oblasti stočarstva moraju imati minimalno 1 krupno grlo stoke.

2.1.8. Lista investicija u okviru mere

Šifra investicije	Naziv investicije
100.1.1.	Regres za reproduktivni materijal (veštačko osemenjavanje)

2.1.9. Kriterijumi selekcije Kriterijumi za raspodelu ovih sredstava će se utvrditi javnim pozivom a sprovedi bi se ukoliko bi broj zainteresovanih korisnika bio veći od obima sredstava predviđenih za tu meru

Redni broj	Tip kriterijuma za izbor	Da/Ne	Bodovi
1.	Broj grla koja se uzgajaju veći od 10	da	20
2.	Nosioc gazdinstva lice mladje od 40 godina	da	20
3.	Poljoprivreda je isključiva delatnost podnosioca zahteva	da	30
4.	Nosioc gazdinstva je lice koje plaća PIO osiguranje poljoprivrednika	da	30

2.1.10. Intenzitet pomoći

Visina pomoći za meru direktnog plaćanja za Veštačko osemenjavanje iznosi apsolutnih 1 500 dinara za grla iz široke populacije i 2 000 dinara po osemenjenom umatičenom grlu.Maksimalan broj grla koja će se sufinansirati od strane lokalne samouprave nije ograničen.

2.1.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број осемењених грла
2.	Број уматичених грла
3.	Број грла која се задржавају на фарми

2.1.12. Административна процедура

Реализацију мере спроводи Служба за пољопривреду општине. Рокови за подношење захтева ће бити дефинисани у јавном позиву. Пријем захтева ће се вршити у услужном центру општине на шалтеру за пољопривреду. Комплетност документације и дали подносилац захтева испуњава услове вршиће Комисија коју формира председник општине. У зависности од броја поднетих захтева вршиће се или се неће вршити бодовање и рангирање подносилаца захтева а све ће бити дефинисано у јавном позиву.

Оквирни рок за склапање споразума или уговора између општине и корисника средстава је крај новембра 2018 године.

М Е Р А 2

Кредитна подршка 100.2.

2.2. Назив и шифра мере: Суфинансирање камата за пољопривредне кредите 100.2.1

2.2.1 **Образложење:** Планом расподеле средстава предвиђена је кредитна подршка која ће се реализовати путем суфинансирања камата за пољопривредне кредите.

Пољопривреда је делатност у којој се ангажује велика количина новчаних средстава сваке године, било да се ради о улагању новца у опрему, било да се ради о улагању у основно стадо. Константни извори финансирања су не само предуслов за повећање производње, већ и за одржавање већ постојећег нивоа производње. Свако комерцијално пољопривредно газдинство које жели да успешно послује, пољопривредни кредит види као могућност обезбеђења готовог новца и повећања профита. Међутим, тренутно банке не препознају мала и средња газдинства, која доминирају на територији општине, као озбиљне клијенте, већ као клијенте са већим степеном ризика. Ово произилази, пре свега, из чињенице да се већи део прихода газдинства не одвија преко рачуна. Поред високих каматних стопа јавља се и неусклађеност рокова отплате са роковима прилива средстава на пољопривредним газдинствима и неусклађеност грејс периода са врстом производње, односно инвестицијом. Додатни проблем је и начин обезбеђења кредита - хипотеке на објектима у руралним подручјима су често неприхватљиво обезбеђење.

Кредитна подршка путем суфинансирања камате за пољопривредне кредите представља меру којом се пољопривредним газдинствима омогућава лакши приступ коришћењу кредита код пословних банака и на тај начин се стварају повољнији економски услови за обезбеђење неопходних импута за постојећу производњу и за инвестиционе активности за започињање и унапређење пољопривредне производње.

2.2.2 Циљеви мере

Позитиван утицај на стабилност дохотка пољопривредних газдинстава и раст конкурентности уз прилагођавање захтевима тржишта, повећање дохотка на пољопривредним газдинствима су општи циљеви ове мере, а модернизација производње и унапређивање квалитета производа са могућношћу интензивирања производње, повећање сточног фонда, представљају специфичне циљеве.

2.2.3 Веза са мерама Националног програма за рурални развој

НППР нијер усвојен а иако се ова мера налази у НПП провере дали долази до дуплог финансирања вршили би на основу провере и добијања потврде-уверења банке код које је РПГ отворило наменски текући рачун..

2.1.11. Indikatori/pokazatelji

Redni broj	Naziv pokazatelja
1.	Broj osemenjenih grla
2.	Broj umatičenih grla
3.	Broj grla koja se zadržavaju na farmi

2.1.12. Administrativna procedura

Realizaciju mere sprovodi Služba za poljoprivredu opštine. Rokovi za podnošenje zahteva će biti definisani u javnom pozivu. Prijem zahteva će se vršiti u uslužnom centru opštine na šalteru za poljoprivredu. Kompletnost dokumentacije i dali podnosilac zahteva ispunjava uslove vršiće Komisija koju formira predsednik opštine. U zavisnosti od broja podnetih zahteva vršiće se ili se neće vršiti bodovanje i rangiranje podnosilaca zahteva a sve će biti definisano u javnom pozivu.

Okvirni rok za sklapanje sporazuma ili ugovora između opštine i korisnika sredstava je kraj novembra 2018 godine.

M E R A 2

Kreditna podrška 100.2.

2.2. Naziv i šifra mere: Sufinansiranje kamata za poljoprivredne kredite 100.2.1

2.2.1 **Obrazloženje:** Planom raspodele sredstava predviđena je kreditna podrška koja će se realizovati putem sufinansiranja kamata za poljoprivredne kredite.

Poljoprivreda je delatnost u kojoj se angažuje velika količina novčanih sredstava svake godine, bilo da se radi o ulaganju novca u opremu, bilo da se radi o ulaganju u osnovno stado. Konstatni izvori finansiranja su ne samo preduslov za povećanje proizvodnje, već i za održavanje već postojećeg nivoa proizvodnje. Svako komercijalno poljoprivredno gazdinstvo koje želi da uspešno posluje, poljoprivredni kredit vidi kao mogućnost obezbeđenja gotovog novca i povećanja profita. Međutim, trenutno banke ne prepoznaju mala i srednja gazdinstva, koja dominiraju na teritoriji opštine, kao ozbiljne klijente, već kao klijente sa većim stepenom rizika. Ovo proizilazi, pre svega, iz činjenice da se veći deo prihoda gazdinstva ne odvija preko računa. Pored visokih kamatnih stopa javlja se i neusklađenost rokova otplate sa rokovima priliva sredstava na poljoprivrednim gazdinstvima i neusklađenost grejs perioda sa vrstom proizvodnje, odnosno investicijom. Dodatni problem je i način obezbeđenja kredita - hipoteke na objektima u ruralnim područjima su često neprihvatljivo obezbeđenje.

Kreditna podrška putem sufinansiranja kamate za poljoprivredne kredite predstavlja meru kojom se poljoprivrednim gazdinstvima omogućava lakši pristup korišćenju kredita kod poslovnih banaka i na taj način se stvaraju povoljniji ekonomski uslovi za obezbeđenje neophodnih imputa za postojeću proizvodnju i za investicione aktivnosti za započinjanje i unapređenje poljoprivredne proizvodnje.

2.2.2 Ciljevi mere

Pozitivan uticaj na stabilnost dohotka poljoprivrednih gazdinstava i rast konkurentnosti uz prilagodavanje zahtevima tržišta, povećanje dohotka na poljoprivrednim gazdinstvima su opšti ciljevi ove mere, a modernizacija proizvodnje i unapređivanje kvaliteta proizvoda sa mogućnošću intenziviranja proizvodnje, povećanje stočnog fonda, predstavljaju specifične ciljeve.

2.2.3 Veza sa merama Nacionalnog programa za ruralni razvoj

NPRR nijer usvojen a iako se ova mera nalazi u NPP provre dali dolazi do duplog finansiranja vršili bi na osnovu provere i dobijanja potvrde-uverenja banke kod koje je RPG otvorilo namenski tekući račun..

2.2.4 Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су:

- Физичка лица – носиоци регистрованог пољопривредног газдинства;
- Правно лице или предузетник уписан у Регистар пољопривредних газдинстава.

2.2.5 Економска одрживост

Економску одрживост улагања кроз одређену форму бизнис плана или пројекта подносилац захтева ће достављати банци у зависности од износа кредита и пословне политике саме банке. Избор пословне банке са најповољнијим условима кредитирања извршиће се путем поступка јавне набавке. Локална самоуправа дефинише намену коришћења кредитних линија и даје сагласност на намену кредиту.

2.2.6 Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за коришћење средстава по овој мери су:

- Корисник треба да има регистровано пољопривредно газдинство у активном статусу уписано у Регистар пољопривредних газдинстава
- Корисник са пребивалиштем и производњом на територији општине Пријепоље;
- Потписана изјава да не постоји захтев за коришћење кредитне линије за исто улагање у другим јавним фондовима;

2.2.7 Специфични критеријуми

Ова мера има специфичан критеријум који се односи на кориснике:

- Правно лице или предузетник уписан у Регистар пољопривредних газдинстава са седиштем и делатношћу на територији општине Пријепоље, са активним статусом у складу са Правилником о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације (Сл.гласник РС 17/13) може да користи кредитну подршку путем суфинансирања камате само за набавку нове опреме за припрему хране на газдинству и за набавку квалитетног приплодног материјала (приплодних јуница).

2.2.8 Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра	Назив инвестиције	Износ
100.2.1	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите	200.000

2.2.9 Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу пријема потпуних захтева, односно одобрених кредитних линија од стране изабране пословне банке, до утрошка средстава.

2.2.10 Интензитет помоћи

Интензитет помоћи је 100% од укупне ефективне каматне стопе. Обавезе корисника кредита су накнаде и трошкови у току одобравања и реализације кредита, а суфинансира се ефективна каматна стопа. Ефективна каматна стопа мора бити фиксна током периода отплате кредита.

2.2.11 Индикатори - показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број корисника кредитних линија са суфинансираном каматом
2.	Укупан износ ангажованих средстава пословне банке

2.2.4Krajnji korisnici

Krajnji korisnici mere su:

- Fizička lica – nosioci registrovanog poljoprivrednog gazdinstva;
- Pravno lice ili preduzetnik upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava.

2.2.5 Ekonomska održivost

Ekonomsku održivost ulaganja kroz određenu formu biznis plana ili projekta podnosilac zahteva će dostavljati banci u zavisnosti od iznosa kredita i poslovne politike same banke. Izbor poslovne banke sa najpovoljnijim uslovima kreditiranja izvršiće se putem postupka javne nabavke. Lokalna samouprava definiše namenu korišćenja kreditnih linija i daje saglasnost na namenu kreditu.

2.2.6 Opšti kriterijumi za korisnike

Opšti kriterijumi za korišćenje sredstava po ovoj meri su:

- Korisnik treba da ima registrovano poljoprivredno gazdinstvo u aktivnom statusu upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava
- Korisnik sa prebivalištem i proizvodnjom na teritoriji opštine Prijepolje;
- Potpisana izjava da ne postoji zahtev za korišćenje kreditne linije za isto ulaganje u drugim javnim fondovima;

2.2.7Specifični kriterijumi

Ova mera ima specifičan kriterijum koji se odnosi na korisnike:

- Pravno lice ili preduzetnik upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava sa sedištem i delatnošću na teritoriji opštine Prijepolje, sa aktivnim statusom u skladu sa Pravilnikom o upisu u registar poljoprivrednih gazdinstava i obnovi registracije (Sl.glasnik RS 17/13) može da koristi kreditnu podršku putem sufinansiranja kamate samo za nabavku nove opreme za pripremu hrane na gazdinstvu i za nabavku kvalitetnog priplodnog materijala(priplodnih junica).

2.2.8Lista investicija u okviru mere

Šifra	Naziv investicije	Iznos
100.2.1	Sufinansiranje kamata za poljoprivredne kredite	200.000

2.2.9 Kriterijumi selekcije

Kriterijumi selekcije se ne primenjuju pri realizaciji ove mere, već se sredstva odobravaju po redosledu prijema potpunih zahteva, odnosno odobrenih kreditnih linija od strane izabrane poslovne banke, do utroška sredstava.

2.2.10 Intenzitet pomoći

Intenzitet pomoći je 100% od ukupne efektivne kamatne stope. Obaveze korisnika kredita su naknade i troškovi u toku odobravanja i realizacije kredita, a sufinansira se efektivna kamatna stopa. Efektivna kamatna stopa mora biti fiksna tokom perioda otplate kredita.

2.2.11 Indikatori - pokazatelji

Redni broj	Naziv pokazatelja
1.	Broj korisnika kreditnih linija sa sufinansiranom kamatom
2.	Ukupan iznos angažovanih sredstava poslovne banke

2.2.12 Административна процедура

Општинска управа општине Пријепоље, извршиће избор пословне банке са најповољнијим условима кредитирања путем поступка јавне набавке и закључиће се уговор са изабраном банком. Након закључења Уговора са банком, расписује се јавни позив за подношење захтева за суфинансирање дела кредита односно камате на кредите корисницима.

Захтев за одобрење кредита подноси се пословној банци уз претходну сагласност општинске управе у погледу намене кредита. Дугорочни кредити са каматом која се субвенционисано одобраваће се за реализацију набавке механизације за воћарску производњу и опреме за припремање сточне хране на газдинству и набавку приплодних грла.

Кредит се реализује плаћањем по профактури или по купопродајном уговору за набавку наведене опреме и грла. Кредитне линије ће се одобравати до утрошка расположивих средстава, а најкасније до 15. 11. 2018. године. Контролу наменског коришћења кредита вршиће општинска управа у сарадњи са банком. Уколико се утврди да кредит није наменски искоришћен или је делимично наменски искоришћен проглашава се доспелим тако што се целокупна главница и затезна камата која је обрачуната у складу с пословном политиком изабране банке за цео период коришћења кредита наплаћују од корисника укључујући и цео износ субвенционисане камате са обрачунатом затезном каматом у складу са пословном политиком банке.

М Е Р А 3

Мере руралног развоја

А. Подстицаји за унапређење конкурентности

2.3. Назив и шифра мере: **Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава 101.**

2.3.1 Образложење

Основне карактеристике пољопривредног сектора на територији општине Пријепоље су уситњеност поседа, мали број грла стоке на породичним фармама, неадекватни производни и смештајни објекти, слаба примена савремених технологија производње и увођење новог сортимената су карактеристике пољопривреде општине Пријепоље. Један од веома битних узрока недовољне конкурентности пољопривреде региона јесте ниска продуктивност која произилази и из недовољне техничке и технолошке опремљености газдинстава. Постојећа механизација је застарела. Пољопривредна газдинства, због неповољног економског и социјалног стања, нису у могућности да сама обезбеде довољно средстава за модернизацију производње.

Модернизацијом постојећих објеката, повећање расног сточног фонда, куповином модерне опреме и савремене механизације, заснивање нових производних засада и улагањем у складишне и прерадне капацитете на пољопривредним газдинствима могуће је побољшати економске аспекте деловања и знатно боље испуњавати захтеве одржавања природних ресурса, заштите и добробити животиња и безбедности хране.

Сектор - Млеко

Уколико се жели постићи напредак у аграру најзаступљенија грана чак и до 60 % би требала бити сточарство. Најзначајнија грана сточарске производње је млекарство. Међутим, сви параметри производње су испод просека на нивоу државе. Постоји мали број газдинстава са више од 10 музних крава. У већини случајева, пољопривредна домаћинства имају 3-5 музних крава. Већина тих газдинстава нема сталних тржишних вишкова млека. Квалитет млека које се предаје млекарима није на завидном нивоу. Постојећи објекти су стари и нису грађени према технолошким нормама. Заступљени су традиционални системи узгоја.

Домаћинства која су се определила за специјализацију у оквиру овог сектора суочавају се са ограничењима у производњи – ограниченим капацитетом штала и/или недостатком земљишта за производњу хране за животиње.

2.2.12 Administrativna procedura

Opštinska uprava opštine Prijepolje, izvršiće izbor poslovne banke sa najpovoljnijim uslovima kreditiranja putem postupka javne nabavke i zaključiće se ugovor sa izabranom bankom. Nakon zaključenja Ugovora sa bankom, raspisuje se javni poziv za podnošenje zahteva za sufinansiranje dela kredita odnosno kamate na kredite korisnicima.

Zahtev za odobrenje kredita podnosi se poslovnoj banci uz prethodnu saglasnost opštinske uprave u pogledu namene kredita. Dugoročni krediti sa kamatom koja se subvencionise odobravaće se za realizaciju nabavke mehanizacije za voćarsku proizvodnju i opreme za pripremanje stočne hrane na gazdinstvu i nabavku priplodnih grla.

Kredit se realizuje plaćanjem po profakturi ili po kupoprodajnom ugovoru za nabavku navedene opreme i grla. Kreditne linije će se odobravati do utroška raspoloživih sredstava, a najkasnije do 15.11.2018. godine. Kontrolu namenskog korišćenja kredita vršiće opštinska uprava u saradnji sa bankom. Ukoliko se utvrdi da kredit nije namenski iskorišćen ili je delimično namenski iskorišćen proglašava se dospelim tako što se celokupna glavica i zatezna kamata koja je obračunata u skladu s poslovnim politikom izabrane banke za ceo period korišćenja kredita naplaćuju od korisnika uključujući i ceo iznos subvencionisane kamate sa obračunatom zateznom kamatom u skladu sa poslovnim politikom banke.

M E R A 3

Mere ruralnog razvoja

A. Podsticaji za unapređenje konkurentnosti

2.3. Naziv i šifra mere: Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava 101.

2.3.1 Obrazloženje

Osnovne karakteristike poljoprivrednog sektora na teritoriji opštine Prijepolje su usitnjenost poseda, mali broj grla stoke na porodičnim farmama, neadekvatni proizvodni i smeštajni objekti, slaba primena savremenih tehnologija proizvodnje i uvođenje novog sortimenta su karakteristike poljoprivrede opštine Prijepolje. Jedan od veoma bitnih uzroka nedovoljne konkurentnosti poljoprivrede regiona jeste niska produktivnost koja proizilazi i iz nedovoljne tehničke i tehnološke opremljenosti gazdinstava. Postojeća mehanizacija je zastarela. Poljoprivredna gazdinstva, zbog nepovoljnog ekonomskog i socijalnog stanja, nisu u mogućnosti da sama obezbede dovoljno sredstava za modernizaciju proizvodnje.

Modernizacijom postojećih objekata, povećanje rasnog stočnog fonda, kupovinom moderne opreme i savremene mehanizacije, zasnivanje novih proizvodnih zasada i ulaganjem u skladišne i preradne kapacitete na poljoprivrednim gazdinstvima moguće je poboljšati ekonomske aspekte delovanja i znatno bolje ispunjavati zahteve održavanja prirodnih resursa, zaštite i dobrobiti životinja i bezbednosti hrane.

Sektor - Mleko

Ukoliko se želi postići napredak u agraru najzastupljenija grana čak i do 60 % bi trebala biti stočarstvo. Najznačajnija grana stočarske proizvodnje je mlekarstvo. Međutim, svi parametri proizvodnje su ispod proseka na nivou države. Postoji mali broj gazdinstava sa više od 10 muznih krava. U većini slučajeva, poljoprivredna domaćinstva imaju 3-5 muznih krava. Većina tih gazdinstava nema stalnih tržišnih viškova mleka. Kvalitet mleka koje se predaje mlekarama nije na zavidnom nivou. Postojeći objekti su stari i nisu građeni prema tehnološkim normama. Zastupljeni su tradicionalni sistemi uzgoja.

Domaćinstva koja su se opredelila za specijalizaciju u okviru ovog sektora suočavaju se sa ograničenjima u proizvodnji – ograničenim kapacitetom štala i/ili nedostatkom zemljišta za proizvodnju hrane za životinje.

Побољшање начина складиштења и хлађења млека, као и развој производа са додатом вредношћу су начини на који се може побољшати конкурентност и квалитет производа.

Сектор - Месо

Сектор производње меса карактерише релативно мали број мешовитих фарми које производе млеко и месо. Мали број пољопривредних домаћинстава специјализован је за тов бикова. Она обично имају 5–10 грла у тову. У већини случајева, пољопривредна домаћинства продају телад масе 150–200 кг. Највећи број грла продаје се ради даљег това на специјализованим газдинствима у другим деловима Србије. У општини Пријепоље има мали број газдинстава специјализованих за овчарство и козарство, у смислу производње меса, а највећа стада имају око 50–70 оваца. Доминира традиционални систем узгоја.

Фарме које производе месо нису специјализоване, не користе правилно пашњаке и квалитет коришћене сточне хране није задовољавајући. Такође, неодговарајућа је технологија исхране као и услови смештаја животиња.

Сектор - Воће и поврће

Структуру биљне производње сеоског подручја општине Пријепоље карактерише велика хетерогеност, производња махом за сопствене потребе и мањим делом за тржиште, што је последица уситњености сеоског поседа, недовољне едукације и недовољне примене савремене технологије производње.

Просечна површина засада воћа по газдинству је око 30 ари. Само 10% засада су интензивни засади у којима се примењују адекватне агротехничке мере. Структура сортимента, неадекватан садни материјал, недостатак специјализоване механизације и недовољно површина које се наводњавају додатно угрожавају производњу.

Највећи део површина под поврћем је у власништву малих пољопривредних газдинстава. Њихова производња је намењена потрошњи у свежем стању, домаћинствима и индустријској преради. Просечна површина под поврћем по газдинству је 0,10 ha. Структура и обим производње поврћа у Пријепољу су задовољавајући и постоје и тржишни вишкови поврћа које се узгаја углавном у долини реке Лим, Ратајска, Сељашница ...

Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку сектору за инвестициона улагања произвођача приликом заснивања нових производних засада малине, купине, и интензивних засада шљиве и за инвестициона улагања у опрему и механизацију, што ће уз редовну примену савремене агротехнике давати високе, квалитетне и стабилне приносе.

Посебну пажњу привлаче површине под новоподигнутим засадима малине и тренутно је под засадом малине око 550 Ха мада статистички подаци говоре да се ради о површини од око 1 220 Ха (Управа за трезор Министрства финансија)..

Сектор - Остали усеви

У области ратрства општина Пријепоље не располаже изразито већим површинама под овим културама већ се ратрске културе углавном користе за исхрану домаћих животиња и не постоје тржишни вишкови у овој области.

Сектор - Пчеларство

Пчеларство је итекако битна грана јер око 9000 пчелињих друштава је под активним надзором. Постоји 30-ак домаћинстава која се активно баве пчеларством и у овој области постоје тржишни вишкови јер производња меда превазилази исказане потребе на локалном тржишту а ова грана сточарства је у последње време у успону и заслужује подршку локалног буџета.

Сектор - Рибарство

Производња конзумне рибе на проточним рибањацима на рекама у сливу реке Лима.

2.3.2. Циљеви мере

Општи циљеви:

Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Повећање производње; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Унапређење техничко-технолошке опремљености; Одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама.

Poboljšanje načina skladištenja i hlađenja mleka, kao i razvoj proizvoda sa dodatom vrednošću su načini na koji se može poboljšati konkurentnost i kvalitet proizvoda.

Sektor - Meso

Sektor proizvodnje mesa karakteriše relativno mali broj mešovitih farmi koje proizvode mleko i meso. Mali broj poljoprivrednih domaćinstava specijalizovan je za tov bikova. Ona obično imaju 5–10 grla u tovu. U većini slučajeva, poljoprivredna domaćinstva prodaju telad mase 150–200 kg. Najveći broj grla prodaje se radi daljeg tova na specijalizovanim gazdinstvima u drugim delovima Srbije. U opštini Prijepolje ima mali broj gazdinstava specijalizovanih za ovčarstvo i kozarstvo, u smislu proizvodnje mesa, a najveća stada imaju oko 50–70 ovaca. Dominira tradicionalni sistem uzgoja.

Farme koje proizvode meso nisu specijalizovane, ne koriste pravilno pašnjake i kvalitet korišćene stočne hrane nije zadovoljavajući. Takođe, neodgovarajuća je tehnologija ishrane kao i uslovi smeštaja životinja.

Sektor - Voće i povrće

Strukturu biljne proizvodnje seoskog područja opštine Prijepolje karakteriše velika heterogenost, proizvodnja mahom za sopstvene potrebe i manjim delom za tržište, što je posledica usitnjenosti seoskog poseda, nedovoljne edukacije i nedovoljne primene savremene tehnologije proizvodnje.

Prosečna površina zasada voća po gazdinstvu je oko 30 ari. Samo 10% zasada su intenzivni zasadi u kojima se primenjuju adekvatne agrotehničke mere. Struktura sortimenta, neadekvatan sadni materijal, nedostatak specijalizovane mehanizacije i nedovoljno površina koje se navodnjavaju dodatno ugrožavaju proizvodnju.

Najveći deo površina pod povrćem je u vlasništvu malih poljoprivrednih gazdinstava. Njihova proizvodnja je namenjena potrošnji u svežem stanju, domaćinstvima i industrijskoj preradi. Prosečna površina pod povrćem po gazdinstvu je 0,10 ha. Struktura i obim proizvodnje povrća u Prijepolju su zadovoljavajući i postoje i tržišni viškovi povrća koje se uzgaja uglavnom u dolini reke Lim, Ratajska, Seljašnica ...

Intervencije u okviru ove mere će biti usmerene na podršku sektoru za investiciona ulaganja proizvođača prilikom zasnivanja novih proizvodnih zasada maline, kupine, intenzivnih zasada šljive i za investiciona ulaganja u opremu i mehanizaciju, što će uz redovnu primenu savremene agrotehnikе davati visoke, kvalitetne i stabilne prinose.

Posebnu pažnju privlače površine pod novopodignutim zasadima maline i trenutno je pod zasadom maline oko 550 Ha mada statistički podaci govore da se radi o površini od oko 1 220 Ha (Uprava za trezor Ministarstva finansija)..

Sektor - Ostali usevi

U oblasti ratarstva opština Prijepolje ne raspolaže izrazito većim površinama pod ovim kulturama već se ratarske kulture uglavnom koriste za ishranu domaćih životinja i ne postoje tržišni viškovi u ovoj oblasti.

Sektor - Pčelarstvo

Pčelarstvo je itekako bitna grana jer oko 9000 pčelinjih društava je pod aktivnim nadzorom. Postoji 30-ak domaćinstava koja se aktivno bave pčelarstvom i u ovoj oblasti postoje tržišni viškovi jer proizvodnja meda prevazilazi iskazane potrebe na lokalnom tržištu a ova grana stočarstva je u poslednje vreme u usponu i zaslužuje podršku lokalnog budžeta.

Sektor - Ribarstvo

Proizvodnja konzumne ribe na protočnim ribnjacima na rekama u slivu reke Lima.

2.3.2. Ciljevi mere

Opšti ciljevi:

Stabilnost dohotka poljoprivrednih gazdinstava; Povećanje proizvodnje; Poboljšanje produktivnosti i kvaliteta proizvoda; Smanjenje troškova proizvodnje; Unapređenje tehničko-tehnološke opremljenosti; Održivo upravljanje resursima i zaštite životne sredine; Rast konkurentnosti uz prilagođavanje zahtevima domaćeg i inostranog tržišta; Usklađivanje sa pravilima EU, njenim standardima, politikama i praksama.

Специфични циљеви по секторима:

Сектор- Млеко- Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње млека путем циљаних инвестиција на малим и средњим газдинствима; Повећање квалитета млека, нарочито у микробиолошком погледу (смањење броја бактерија и соматских ћелија); Усвајање добре пољопривредне праксе, као и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта; Достицање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; Унапређење производне инфраструктуре и опреме.

Сектор-Воће и поврће - Повећање површина у заштићеном и полузаштићеном простору; унапређење стања специјализоване механизације на газдинству; Побољшање складишних капацитета за воће и поврће; Повећање површина под интензивним засадама; Повећање наводњаваних површина системом кап по кап;

Сектор - Пчеларство - Повећање производње пчеларских производа; Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; Повећање степена запослености у сектору; Достицање стандарда у области заштите животне средине

Сектор –рибарство - Производња конзумне рибе на протчним рибањацима на рекама у сливу Лима.

2.3.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој

НППР није усвојен и не постоји могућност преклапања ове мере са мером НППР.

2.3.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници мере су физичка лица – носиоци регистрованог пољопривредног газдинства.

2.3.5. Економска одрживост

Подносилац захтева мора да докаже економску одрживост кроз бизнис план уколико конкурише за подстицај преко 200 000 динара.

Бројно стање стоке и величина интензивног засада су гарант одрживости пројекта.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за кориснике по овој мери:

- Корисник треба да има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- Корисник са пребивалиштем и производњом на територији општине Пријепоље;
- Потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима;

2.3.7. Специфични критеријуми

Сектор-Млеко:

Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву ,односно власништву члана РПГ 1-19 млечних крава.

У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла ,прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву ,односно власништву члана РПГ 3-100 квалитетних приплодних грла говеда млечних раса, 10-300 приплодних грла оваца и коза ,на крају инвестиције..

Сектор –производње конзумних јаја:

Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују: најмање 100 јединки живине и мање од 4 000 пилића бројлера.

Сектор-воће :

Пољопривредна газдинства која имају мање од 2 Ха јагодичастог воћа и хмеља; мање од 5 Ха другог воћа; 0,1 -50 Ха цвећа, 0,2-100 Ха винове лозе.

За инвестицију у Подизању нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства са: 0,1-50 Ха јагодистих врста воћака и хмеља; 0,3 100 ха другог воћа, 0,1-50 Ха цвећа; 0,2-100 Ха винове лозе, на крају инвестиције.

Specifični ciljevi po sektorima:

Sektor- Mleko- Povećanje efikasnosti, konkurentnosti i održivosti proizvodnje mleka putem ciljanih investicija na malim i srednjim gazdinstvima; Povećanje kvaliteta mleka, naročito u mikrobiološkom pogledu (smanjenje broja bakterija i somatskih ćelija; Usvajanje dobre poljoprivredne prakse, kao i prilagođavanje proizvoda zahtevima savremenog tržišta; Dostizanje standarda u oblasti dobrobiti i zdravlja životinja, higijene i zaštite životne sredine; Unapređenje proizvodne infrastrukture i opreme.

Sektor-Voće i povrće - Povećanje površina u zaštićenom i poluzaštićenom prostoru; unapređenje stanja specijalizovane mehanizacije na gazdinstvu; Pобољшanje skladišnih kapaciteta za voće i povrće; Povećanje površina pod intenzivnim zasadima; Povećanje navodnjavanih površina sistemom kap po kap;

Sektor - Pčelarstvo - Povećanje proizvodnje pčelarskih proizvoda; Povećanje prihoda u domaćinstvima koja se bave pčelarskom proizvodnjom; Povećanje stepena zaposlenosti u sektoru; Dostizanje standarda u oblasti zaštite životne sredine

Sektor –ribarstvo - Proizvodnja konzumne ribe na protčnim ribnjacima na rekama u slivu Lima.

2.3.3. Veza sa merama Nacionalnog programa za ruralni razvoj

NPRR nije usvojen i ne postoji mogućnost preklapanja ove mere sa merom NPRR.

2.3.4. Krajnji korisnici

Krajnji korisnici mere su fizička lica – nosioci registrovanog poljoprivrednog gazdinstva.

2.3.5. Ekonomska održivost

Podnosilac zahteva mora da dokaže ekonomsku održivost kroz biznis plan ukoliko konkuriše za podsticaj preko 200 000 dinara.

Brojno stanje stoke i veličina intenzivnog zasada su garant održivosti projekta.

2.3.6. Opšti kriterijumi za korisnike

Opšti kriterijumi za korisnike po ovoj meri:

- Korisnik treba da ima registrovano poljoprivredno gazdinstvo upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava, sa aktivnim statusom;
- Korisnik sa prebivalištem i proizvodnjom na teritoriji opštine Prijepolje;
- Potpisana izjava da ne postoji zahtev za isto ulaganje u drugim javnim fondovima;

2.3.7. Specifični kriterijumi

Sektor-Mleko:

Poljoprivredna gazdinstva koja poseduju u svom vlasništvu ,odnosno vlasništvu člana RPG 1-19 mlečnih krava.

U slučaju kada se radi o nabavci kvalitetnih priplodnih grla ,prihvatljivi korisnici su poljoprivredna gazdinstva koja poseduju u svom vlasništvu ,odnosno vlasništvu člana RPG 3-100 kvalitetnih priplodnih grla goveda mlečnih rasa, 10-300 priplodnih grla ovaca i koza ,na kraju investicije..

Sektor –proizvodnje konzumnih jaja:

Prihvatljivi korisnici su poljoprivredna gazdinstva koja poseduju: najmanje 100 jedinki živine i manje od 4 000 pilića brojlera.

Sektor-voće :

Poljoprivredna gazdinstva koja imaju manje od 2 Ha jagodičastog voća i hmelja; manje od 5 Ha drugog voća; 0,1 -50 Ha cveća, 0,2-100 Ha vinove loze.

Za investiciju u Podizanju novih ili obnavljanje postojećih (krčenje i podizanje) proizvodnih (sa naslonom) i matičnih zasada voćaka, hmelja i vinove loze, prihvatljivi korisnici su poljoprivredna gazdinstva sa: 0,1-50 Ha jagodastih vrsta voćaka i hmelja; 0,3 100 ha drugog voća, 0,1-50 Ha cveća; 0,2-100 Ha vinove loze, na kraju investicije.

Сектор поврће:

Пољопривредна газдинства са капацитетом мањим од 0,5 Ха пластеника или мањим од 3 Ха производње поврћа на отвореном простору.

Сектор-Пчеларство: Прихватљиви корисници за инвестицију који имају минимално 5 а максимално 500 (друштва) кошница.

Сектор-рибарство Корисници средстава су власници регистрованих рибака на подручју општине Пријепоље који су уписани у РПГ.

2.3.8.Листа инвестиција у оквиру мере

А. ПОДСТИЦАЈИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ			
Мера	Шифра мере	Мера подршке / инвестиција	
	101	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	
	Шифра инвестиције	Листа потенцијалних инвестиција у оквиру мере	
Сектор млеко	101.1.1.	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза	
	101.1.3.	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације	
	101.1.9.	Машине за примарну обраду земљишта	
Сектор производње конзумних јаја	101.3.1.	Набавка опреме за живинарске фарме за производњу конзумних јаја	
	101.4.1.	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе	
Сектор воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће	101.4.2.	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу	
	101.4.16.	Набавка опреме за резивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста	
	101.4.19.	Машине за примарну обраду земљишта	
	101.4.20.	Машине за допунску обраду земљишта	
	101.4.24.	Машине за заштиту биља	
	101.4.28.	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева	
	Сектор пчеларство	101.6.2.	Набавка опреме за пчеларство
	Сектор аквакултура	101.7.1.	Набавка нове опреме за рибаке
		101.7.2.	Набавка рибље млађи

Sektor povrće:

Poljoprivredna gazdinstva sa kapacitetom manjim od 0,5 Ha plastenika ili manjim od 3 Ha proizvodnje povrća na otvorenom prostoru.

Sektor-Pčelarstvo: Prihvatljivi korisnici za investiciju koji imaju minimalno 5 a maksimalno 500 (društava)košnica.

Sektor-ribarstvo Korisnici sredstava su vlasnici registrovanih ribnjaka na području opštine Prijepolje koji su upisani u RPG.

2.3.8.Lista investicija u okviru mere

A. PODSTICAJI ZA UNAPREĐENJE KONKURENTNOSTI		
Mera	Šifra mere	Mera podrške / investicija
	101	Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava
	Šifra investicije	Lista potencijalnih investicija u okviru mere
Sektor mleko	101.1.1.	Nabavka kvalitetnih priplodnih grla mlečnih rasa: goveda, ovaca i koza
	101.1.3.	Oprema za mužu, hlađenje i čuvanje mleka na farmi, uključujući sve elemente, materijale i instalacije
	101.1.9.	Mašine za primarnu obradu zemljišta
Sektor proizvodnje konzumnih jaja	101.3.1.	Nabavka opreme za živinarske farme za proizvodnju konzumnih jaja
Sektor voće, grožđe, povrće (uključujući pečurke) i cveće	101.4.1.	Podizanje novih ili obnavljanje postojećih (krčenje i podizanje) višegodišnjih zasada voćaka, hmelja i vinove loze
	101.4.2.	Podizanje i opremanje plastenika za proizvodnju povrća, voća, cveća i rasadničku proizvodnju
	101.4.16.	Nabavka opreme za orezivanje, drobljenje, sečenje i uklanjanje ostataka nakon rezidbe voćnih vrsta
	101.4.19.	Mašine za primarnu obradu zemljišta
	101.4.20.	Mašine za dopunsku obradu zemljišta
	101.4.24.	Mašine za zaštitu bilja
101.4.28.	Mašine, uređaji i oprema za navodnjavanje useva	
Sektor pčelarstvo	101.6.2.	Nabavka opreme za pčelarstvo
Sektor akvakultura	101.7.1.	Nabavka nove opreme za ribnjake
	101.7.2.	Nabavka riblje mlađi

2.3.9. Критеријуми селекције

Селекција подносиоца захтева вршиће се искључиво на основу критеријума које ће донети Општинско веће на основу предлога комисије а основни параметри би били:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1.	Млађи од 40 год.	да	40
2.	Подносиоц захтева се искључиво бави пољопривредном производњом као јединим извором прихода	да	50
3.	Подносиоц захтева има обезбеђено тржиште готових производа	да	30
4.	Подносилац захтева је лица које плаћа ПИО осигурање пољопривредника	да	50

2.3.10. Интензитет помоћи

Помоћ за набавку нове опреме и инпута би износила 65- 100 % (без ПДВ-еа) од вредности набављене опреме (у зависности од укупне суме тражених средстава..).

Конкретно по инвестицијама интензитет помоћи би био за инвестиције

- под шифром 101.1.1. интензитет помоћи 80 % (без ПДВ-еа)

- под шифром 101.4.1. интензитет помоћи 80 % (без ПДВ-еа)

- под осталим шифрама у оквиру мере 101 интензитет помоћи износи 65 % (без ПДВ-еа).

2.3.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број подносилаца захтева
2.	Број одобрених пројеката
3.	Број чланова обухваћених пројектом
4.	Укупна површина под пластеницима обухваћена пројектом
5.	Укупна површина под интензивним засадама воћа

2.3.12. Административна процедура

Подстицаји за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава одобраваће се путем конкурса. Конкурси ће се дефинисати по секторима и врстама инвестиција у оквиру мере по претходно утврђеним критеријумима и расположивим средствима. Конкурси ће се објављивати путем штампаних и електронских медија.

Пријем захтева, у складу са конкурсним условима, вршиће Служба за пољопривреду општине пријепоље. Детаљне административне провере ће се спроводити ради утврђивања да ли је захтев потпун, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени теренским обиласком газдинстава потенцијалних корисника.

Применом дефинисаних критеријума извршиће се рангирање прихватљивих захтева. У случају када постоји више пројеката са истим бројем бодова према критеријумима за рангирање, предност добија онај са ранијим датумом подношења потпуног захтева. У случају када је поднет мањи број захтева, који испуњава услове и који су прихватљиви, од расположивих средстава за подршку, ранг листа неће бити креирана.

Коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава доноси Комисија коју формира председник општине. Начин реализације одобрених подстицајних средстава и обавезе корисника прецизираће се уговором.

2.3.9. Kriterijumi selekcije

Selekcija podnosioca zahteva vršiće se isključivo na osnovu kriterijuma koje će doneti Opštinsko veće na osnovu predloga komisije a osnovni parametri bi bili:

Redni broj	Tip kriterijuma za izbor	Da/Ne	Bodovi
1.	Mlađi od 40 god.	da	40
2.	Podnosioac zahteva se isključivo bavi poljoprivrednom proizvodnjom kao jednim izvorom prihoda	da	50
3.	Podnosioac zahteva ima obezbeđeno tržište gotovih proizvoda	da	30
4.	Podnosilac zahteva je lica koje plaća PIO osiguranje poljoprivrednika	da	50

2.3.10. Intenzitet pomoći

Pomoć za nabavku nove opreme i inputa bi iznosila 65- 100 % (bez PDV-ea) od vrednosti nabavljene opreme (u zavisnosti od ukupne sume traženih sredstava..).

Konkretno po investicijama intenzitet pomoći bi bio za investicije

- pod šifrom 101.1.1. intenzitet pomoći 80 % (bez PDV-ea)

- pod šifrom 101.4.1. intenzitet pomoći 80 % (bez PDV-ea)

- pod ostalim šiframa u okviru mere 101 intenzitet pomoći iznosi 65 % (bez PDV-ea).

2.3.11. Indikatori/pokazatelji

Redni broj	Naziv pokazatelja
1.	Broj podnosilaca zahteva
2.	Broj odobrenih projekata
3.	Broj članova obuhvaćenih projektom
4.	Ukupna površina pod plastenicima obuhvaćena projektom
5.	Ukupna površina pod intenzivnim zasadima voća

2.3.12. Administrativna procedura

Podsticaji za investicije u fizička sredstva poljoprivrednih gazdinstava odobravaće se putem konkursa. Konkursi će se definisati po sektorima i vrstama investicija u okviru mere po prethodno utvrđenim kriterijumima i raspoloživim sredstvima. Konkursi će se objavljivati putem štampanih i elektronskih medija.

Prijem zahteva, u skladu sa konkursnim uslovima, vršiće Služba za poljoprivredu opštine prijepolje. Detaljne administrativne provere će se sprovesti radi utvrđivanja da li je zahtev potpun, podnet na vreme i da li su uslovi za odobravanje zahteva ispunjeni. Posle administrativne kontrole, prihvatljivi zahtevi će biti provereni terenskim obilaskom gazdinstava potencijalnih korisnika.

Primenom definisanih kriterijuma izvršiće se rangiranje prihvatljivih zahteva. U slučaju kada postoji više projekata sa istim brojem bodova prema kriterijumima za rangiranje, prednost dobija onaj sa ranijim datumom podnošenja potpunog zahteva. U slučaju kada je podnet manji broj zahteva, koji ispunjava uslove i koji su prihvatljivi, od raspoloživih sredstava za podršku, rang lista neće biti kreirana.

Konačnu odluku o raspodeli i korišćenju podsticajnih sredstava za investicije u fizička sredstva poljoprivrednih gazdinstava donosi Komisija koju formira predsednik opštine. Način realizacije odobrenih podsticajnih sredstava i obaveze korisnika preciziraće se ugovorom.

М Е Р А 4

Управљање ризицима 104

Назив и шифра мере: Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја 104.1.

2.4.1. Образложење

Ова Мера је од посебног значаја за рурално подручје општине Пријепоље. Разлози за издвајање средства за ову намену су у чињеници да је пољопривредна делатност на подручју општине веома подложна утицају временских непогода (град,суша, поплаве)од којих се не може заштитити или не постоји економска исплативост успостављања ефикасне заштите. Систем противградне заштите на подручју града чине 12 противградни станица на којима је ангажовано 24 стрелаца. Сезона одбране од града траје 6 месеци (од 15.04. до 15.10.текуће године).Како би систем противградне заштите што ефикасније функционисао, општина у континуитету издваја средства за суфинансирање опремања противградних станица додатном набавком ракета у сарадњи са МУП - Сектором за ванредне ситуације.

Планирана Мера има потпуну оправданост, јер је у питању заштита имовине и пољопривредних површина од елементарне непогоде- града. Искуства показују да би у случају неспровођења ове Мере и дејства временских непогода последице могле бити катастрофалне у смислу велике и непроцењиве материјалне штете у пољопривреди.За случај неспровођења ове Мере не постоје одговарајућа, алтернативна решења.

2.4.2. Циљеви мере

Ова Мера доприноси превентивној заштити пољопривредне производње од елементарне непогоде- града и у том смислу произвођачима представља вид сигурности.

2.4.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

НППР није усвојен а јединице локалне самоуправе могу из свог буџета да да врше набавку против-градних ракета које би се користиле за брањење територије само те локалне самоуправа и поред редовног снабдевања ракетама које врши република.Купљене ракете локална самоуправа путем споразума донира Сектору за ванредне ситуације МУП а Србије које се допремају у просторије Радског центра у овом случају у Сјеницу на Радишића брдо.

2.4.4. Крајњи корисници

Крајњи корисник ове мере је општина Пријепоље.

2.4.5. Економска одрживост

Није примењиво

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за кориснике ове мере не постоје.

2.4.7. Специфични критеријуми

Специфични критеријуми за кориснике ове мере не постоје.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
104.1.	Улагање у заштиту од елементарних непогода,неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја	2.000.000,00

M E R A 4

Upravljanje rizicima 104

Naziv i šifra mere: Ulaganje u zaštitu od elementarnih nepogoda, nepovoljnih klimatskih prilika i katastrofalnih događaja 104.1.

2.4.1. Obrazloženje

Ova Mera je od posebnog značaja za ruralno područje opštine Prijepolje. Razlozi za izdvajanje sredstva za ovu namenu su u činjenici da je poljoprivredna delatnost na području opštine veoma podložna uticaju vremenskih nepogoda (grad, suša, poplave) od kojih se ne može zaštititi ili ne postoji ekonomska isplativost uspostavljanja efikasne zaštite. Sistem protivgradne zaštite na području grada čine 12 protivgradni stanica na kojima je angažovano 24 strelaca. Sezona odbrane od grada traje 6 meseci (od 15.04. do 15.10. tekuće godine). Kako bi sistem protivgradne zaštite što efikasnije funkcionisao, opština u kontinuitetu izdvaja sredstva za sufinansiranje opremanja protivgradnih stanica dodatnom nabavkom raketa u saradnji sa MUP - Sektorom za vanredne situacije.

Planirana Mera ima potpunu opravdanost, jer je u pitanju zaštita imovine i poljoprivrednih površina od elementarne nepogode- grada. Iskustva pokazuju da bi u slučaju nesprovođenja ove Mere i dejstva vremenskih nepogoda posledice mogle biti katastrofalne u smislu velike i neprocenjive materijalne štete u poljoprivredi. Za slučaj nesprovođenja ove Mere ne postoje odgovarajuća, alternativna rešenja.

2.4.2. Ciljevi mere

Ova Mera doprinosi preventivnoj zaštiti poljoprivredne proizvodnje od elementarne nepogode- grada i u tom smislu proizvođačima predstavlja vid sigurnosti.

2.4.3. Veza sa merama Nacionalnog programa za ruralni razvoj Republike Srbije (NPRR)

NPRR nije usvojen a jedinice lokalne samouprave mogu iz svog budžeta da vrše nabavku protivgradnih raketa koje bi se koristile za branjenje teritorije samo te lokalne samouprava i pored redovnog snabdevanja raketama koje vrši republika. Kupljene rakete lokalna samouprava putem sporazuma donira Sektoru za vanredne situacije MUP a Srbije koje se dopremaju u prostorije Radrskog centra u ovom slučaju u Sjenicu na Radišića brdo.

2.4.4. Krajnji korisnici

Krajnji korisnik ove mere je opština Prijepolje.

2.4.5. Ekonomska održivost

Nije primenjivo

2.4.6. Opšti kriterijumi za korisnike

Opšti kriterijumi za korisnike ove mere ne postoje.

2.4.7. Specifični kriterijumi

Specifični kriterijumi za korisnike ove mere ne postoje.

2.4.8. Lista investicija u okviru mere

Šifra investicije	Naziv investicije	Iznos
104.1.	Ulaganje u zaštitu od elementarnih nepogoda, nepovoljnih klimatskih prilika i katastrofalnih događaja	2.000.000,00

2.4.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције за ову меру се не примењују.

2.4.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи је 100%. Мером је предвиђен максимални износ средстава од 2.000.000,00 динара. Наведена средства су довољна за набавку 29 противградних ракета (цена једне ракете са обрачунатим пдв-ом износила је у 2017. години 36.000,00 динара), што се у односу на анализу неколико протеклих година сматра оптималним бројем.

2.4.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број купљених ракета
2.	Број испалених ракета
3.	Процент газдинстава која у претрпела штету од елементарне непогоде -града у односу на укупан број газдинстава

2.4.12. Административна процедура

Реализацију ове Мере ће спроводити ЈЛС –

Реализација Мере ће се извести путем јавне набавке. Опис добара за јавну набавку: Ракете димета 7.300-7.900 метара без динамичког удара при лансирању. Оквирни рок за покретање поступка би био након добијања сагласности од надлежног Министарства на Програм и доношења Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја на територији општине Пријепоље за 2018. годину, односно до краја првог квартала 2018. године.

У административном поступку посебно се води рачуна о специфичним условима које понуђач треба да испуни: Месту испоруке - Радарски центар Сјеница, уз предходно добијање сагласности за превоз експлозивних направа од надлежног Министарства унутрашњих послова - Сектора за ванредне ситуације. Уз допремљене ПГ ракете обавезно је достављање пратеће документације о испоруци и преузимању, као и спецификацији испоручених добара са наведеним техничким карактеристикама које одговарају предметној набавци. По испостављању фактуре, уплата средстава за ову намену се реализује у Одељењу буџет и финансије.

М е р а 5

ПОДСТИЦАЈИ ЗА ДИВЕРЗИФИКАЦИЈУ ДОХОДКА И УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА

Назив мере: Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре

Шифра мере: 301

2.5.1. Образложење

Општина Пријепоље је друга по површини општина у Златиборском округу и са својом разуђеном површином и испресецаношћу рекама и побрђима има релативно различит микро климат. Врло је подложна дејству елементарних појава у виду града и пошто је тренутно активно само 10 против-градних станица постоји потреба да се покривеност појединих подручја са пољопривредним површинама појача. у последње време (последњих 10 година) поједина насељена места као што су Камена Гора, Скожуће... буду често погођена грдноносним облацима а не постоји у близини место одакле се испалајују против-градне ракете односно та најближа места су доста удаљена и практично тај део општине је непокривен што се тиче против-градне заштите.

2.4.9. Kriterijumi selekcije

Kriterijumi selekcije za ovu meru se ne primenjuju.

2.4.10. Intenzitet pomoći

Intezitet pomoći je 100%. Merom je predviđen maksimalni iznos sredstava od 2.000.000,00 dinara. Navedena sredstva su dovoljna za nabavku 29 protivgradnih raketa (cena jedne rakete sa obračunatim pdv-om iznosila je u 2017. godini 36.000,00 dinara), što se u odnosu na analizu nekoliko proteklih godina smatra optimalnim brojem.

2.4.11. Indikatori/pokazatelji

Redni broj	Naziv pokazatelja
1.	Broj kupljenih raketa
2.	Broj ispaljenih raketa
3.	Procenat gazdinstava koja u pretrpela štetu od elementarne nepogode-grada u odnosu na ukupan broj gazdinstava

2.4.12. Administrativna procedura

Realizaciju ove Mere će sprovesti JLS –

Realizacija Mere će se izvesti putem javne nabavke. Opis dobara za javnu nabavku: Rakete dometa 7.300-7.900 metara bez dinamičkog udara pri lansiranju. Okvirni rok za pokretanje postupka bi bio nakon dobijanja saglasnosti od nadležnog Ministarstva na Program i donošenja Programa mera podrške za sprovođenje poljoprivredne politike i politike ruralnog razvoja na teritoriji opštine Prijepolje za 2018. godinu, odnosno do kraja prvog kvartala 2018. godine.

U administrativnom postupku posebno se vodi računa o specifičnim uslovima koje ponuđač treba da ispuni: Mestu isporuke - Radarski centar Sjenica, uz predhodno dobijanje saglasnosti za prevoz eksplozivnih naprava od nadležnog Ministarstva unutrašnjih poslova - Sektora za vanredne situacije. Uz dopremljene PG rakete obavezno je dostavljanje prateće dokumentacije o isporuci i preuzimanju, kao i specifikaciji isporučениh dobara sa navedenim tehničkim karakteristikama koje odgovaraju predmetnoj nabavci. Po ispostavljanju fakture, uplata sredstava za ovu namenu se realizuje u Odeljenju budžet i finansije .

M e r a 5

PODSTICAJI ZA DIVERZIFIKACIJU DOHODKA I UNAPREĐENJE KVALITETA ŽIVOTA U RURALNIM PODRUČJIMA

Naziv mere: Investicije za unapređenje i razvoj ruralne infrastrukture

Šifra mere:301

2.5.1. Obrazloženje

Opština Prijepolje je druga po površini opština u Zlatiborskom okrugu i sa svojom razuđenom površinom i ispresecanošću rekama i pobrdima ima relativno različit mikro klimat. Vrlo je podložna dejstvu elementarnih pojava u vidu grada i pošto je trenutno aktivno samo 10 protiv-gradnih stanica postoji potreba da se pokrivenost pojedinih područja sa poljoprivrednim površinama pojača. u poslednje vreme (poslednjih 10 godina) pojedina naseljena mesta kao što su Kamena Gora, Skokuće... budu često pogođena grdonosnim oblacima a ne postoji u blizini mesto odakle se ispaljuju protiv-gradne rakete odnosno ta najbliža mesta su dosta udaljena i praktično taj deo opštine je nepokriven što se tiče protiv-gradne zaštite.

2.5.2. Циљеви мере

Заштићена воћарска, повртарска и ратрска производња и стварање услова за сигурнијом производњом.

2.5.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НППР)

НППР није усвојен а за ову меру у неку руку задужен Сектор за ванредне ситуације МУПа Србије, локална самоуправа у циљу што ефикасније заштите засејаних или засађених култура инфраструктурно ствара услове за деловање стрелаца на подручју овог дела општине.

2.5.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници су физичка лица-носиоци регистрованог пољопривредног газдинства.

2.5.5. Економска одрживост

Не треба бизнис план.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми су постојање пољопривредних култура на подручју где се планира изградња против-градних станица-објеката.

2.5.7. Специфични критеријуми

Не постоје специфични критеријуми за ове мере.

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
301.2.	Инвестиције у израду, унапређење или проширење свих типова инфраструктуре мањег обима, укључујући инвестиције у обновљиве изворе енергије	2 000 000

2.5.9. Критеријуми селекције

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1.	Више од 20 Ха интензивних засада воћа		10
2.	Више од 20 регистрованих пољопривредних газдинстава на подручју где се изграђују објекти против-градне заштите		20
3.	Површина под пластеницима већа од 5 ари		20
4.	Више од 10 Ха под интензивним засадом јагодичастиг воћа		20

2.5.10. Интензитет помоћи

На подручју насељеног места Сокуће и Камена Гора у потпуности ће бити изграђена по једна против –градна станица са по две лансирне рампе за испаливање ракета.

2.5.2. Ciljevi mere

Zaštićena voćarska, povrtarska i ratrska proizvodnja i stvaranje uslova za sigurnijom proizvodnjom.

2.5.3. Veza sa merama Nacionalnog programa za ruralni razvoj Republike Srbije (NPRR)

NPRR nije usvojen a za ovu meru u neku ruku zadužen Sektor za vanredne situacije MUPa Srbije, lokalna samouprava u cilju što efikasnije zaštite zasejanih ili zasađenih kultura infrastrukturno stvara uslove za delovanje strelaca na području ovog dela opštine.

2.5.4. Krajnji korisnici

Krajnji korisnici su fizička lica-nosioci registrovanog poljoprivrednog gazdinstva.

2.5.5. Ekonomska održivost

Ne treba biznis plan.

2.5.6. Opšti kriterijumi za korisnike

Opšti kriterijumi su postojanje poljoprivrednih kultura na području gde se planira izgradnja protiv-gradnih stanica-objekata.

2.5.7. Specifični kriterijumi

Ne postoje specifični kriterijumi za ove mere.

2.5.8. Lista investicija u okviru mere

Šifra investicije	Naziv investicije	Iznos
301.2.	Investicije u izradu, unapređenje ili proširenje svih tipova infrastrukture manjeg obima, uključujući investicije u obnovljive izvore energije	2 000 000

2.5.9. Kriterijumi selekcije

Redni broj	Tip kriterijuma za izbor	Da/Ne	Bodovi
1.	Više od 20 Ha intenzivnih zasada voća		10
2.	Više od 20 registrovanih poljoprivrednih gazdinstava na području gde se izgrađuju objekti protiv-gradne zaštite		20
3.	Površina pod plastenicima veća od 5 ari		20
4.	Više od 10 Ha pod intenzivnim zasadom jagodičastog voća		20

2.5.10. Intenzitet pomoći

Na području naseljenog mesta Sokuće i Kamena Gora u potpunosti će biti izgrađena po jedna protiv-gradna stanica sa po dve lansirne rampe za ispaljivanje raketa.

2.5.11. Индикатори/показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупна брањена површина
2.	Број домаћинстава који се баве воћарском, повртарском и ратерском производњом
3.	Број насељених места (засеока) у сеоском подручју подржаних пројектом

2.5.12. Административна процедура

Локална самоуправа расписује јавну набавку за одабир извођача радова, пројекат противградних станица ће уступити Радарски центар Сјеница пошто се ради о типским пројектима, изузимајући земљишта и његово привођење намени ће извршити локална самоуправа а опремање станица са лансирним рампама и опремом је у надлежности Радарског центра из Сјенице.

М Е Р А 6

2.5. Назив и шифра мере: Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификација система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима 304.

2.6.1 Образложење

У циљу увођења система квалитета производа са подручја општине Пријепоље а у складу са стратегијом развоја општине за период 2016-2020 један од приоритета представља очување природног потенцијала и здраве средине у којој ће се акценат ставити на производњу органских производа као што су мед, сир, пршута... .Приватна предузећа из области исхране у циљу увођења система квалитета хране и производа за исхрану производа који ће бити препознатљив за ово подручје и ширу околину.

2.6.2 Циљеви мере

Циљеви мере се огледају у проналажењу нових тржишта са и сигурној продаји производа који имају заштите-но географско порекло. Проналажење нових и сигурнијих тржишта доприноси економској сигурности произвођача у овом случају меда и њихово размишљање у проширењу производње. Здрава средина у којој се производи мед са високих брдско – планинских предела представља добар предуслов за сигурнију производњу на дуге стазе.

2.6.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој

НППР није усвојен.

2.6.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници ових средстава су приватне фирме из области производње меса, хлеба, осталих производа за исхрану становништва.

2.6.5. Економска одрживост

Економска одрживост пројекта доказује се билчансом пословања предузећа и економским показатељима колико је повећање производње илчи услуга захваљујући увођењем система квалитета хране и услуга.

2.5.11. Indikatori/pokazatelji

Redni broj	Naziv pokazatelja
1.	Ukupna branjena površina
2.	Broj domaćinstava koji se bave voćarskom, povrtarskom i ratsrskom proizvodnjom
3.	Broj naseljenih mesta (zaseoka) u seoskom području podržanih projektom

2.5.12. Administrativna procedura

Lokalna samouprava raspisuje javnu nabavku za odabir izvođača radova,projekat protiv-gradnih stanica će ustupiti Radarski centar Sjenica pošto se radi o tipskim projektima,izuzimanej zuemljišta i njegovo privođenje nameni će izvršiti lokalna samouprava a opremanje stanica sa lansinim rampama i opremom jue u nadležnosti Radarskog centra iz Sjenice.

M E R A 6

2.5. Naziv i šifra mere:Ekonomske aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti u smislu dodavanja vrednosti kroz preradu kao i uvođenje i sertifikacija sistema kvaliteta hrane,organskih proizvoda i proizvoda sa oznakom geografskog porekla na gazdinstvima 304.

2.6.1 Obrazloženje

U cilju uviođenja sistema kvaliteta proizvoda sa područja opštine Prijepolje a u skladu sa strategijom razvoja opštine za period 2016-2020 jedan od prioriteta predstavlja očuvanje prirodnog potencijala i i zdrave sredine u kojoj će se akcenat staviti na proizvodnju organskih proizvoda kao što su med,sir,pršuta... .Privatna preduzeća iz oblasti ishrane u cilju uvođenja sistema kvaliteta hrane i proizvoda za ishranu proizvoda koji će biti prepoznatljiv za ovo područje i širu okolinu.

2.6.2 Ciljevi mere

Ciljevi mere se ogledaju u pronalaženju novih tržišta sa i sigurnoj prodaji proizvoda koji imaju zaštićeno geografsko poreklo.Pronalaženje novih i sigurnijih tržišta doprinosi ekonomskoj sigurnosti proizvođača u ovom slučaju meda i njihovo razmišljanje u proširenju proizvodnje.Zdrava sredina u kojoj se proizvodi med sa visokih brdsko –planinskih predela predstavlja dobar preduslov za sigurniju proizvodnju na duge staze.

2.6.3. Veza sa merama Nacionalnog programa za ruralni razvoj

NPRR nije usvojen.

2.6.4. Krajnji korisnici

Krajnji korisnici ovih sredstava su privatne firme iz oblasti proizvodnje mesa,hleba,ostalih proizvoda za ishranu stanovništva.

2.6.5. Ekonomska održivost

Ekonomska održivost projekta dokazuje se bilčansom poslovanja preduzeća i ekonomskim pokazateljima koliko je povećanje proizvodnje ilči usluga zahvaljujući uvođenjem sistema kvaliteta hrane I usluga.

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике

Сви корисници средстава за ову меру требају да имају регистроване фирме на којима врше производњу и прераду и да подлежу контроли од стране ветреинарске и других инспекција у циљу доказивања да се ради о производу који је пореклом са подручја за који се тражи увођење система квалитета.

2.6.7. Специфични критеријуми

Искључиво предузећа која се баве производњом и прерадом хране на територији општине Пријепоље.

2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
304.4	Подршка за увођење система квалитета	2 500 000

2.6.9. Критеријуми селекције

Основни критеријуми за добијање средстава по овој мери су

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/не	Број бодова
1.	Предузеће броји више од 20 запослених чланова	да	50 бодова
2.	Предузеће има 10-20 чланова	да	30 бодова
3.	Предузеће је млађе од 5 а стрије од 2 године	да	10 бодова
4.	Предузеће је млађе од 2 године	да	5 бодова
5.	Предузеће има више од 30 % запослених особа женског пола	да	20 бодова

2.6.10. Интензитет помоћи

Висина подстицаја по овој мери је максимално 300 000 динара, док је % учешћа предузећа 20 % од вредности целог пројекта односно 30 % од цене коштања годишњих трошкова сертификације производње или услуга што значи да је учешће локалне самоуправе 80 % (без ПДВЕ.а) .Овом мером може бити обухваћено максимално 7 корисника истоврсне делатности.

2.6.11. Индикатори - показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Број склопљених уговора опродаји производа у којима је уведен систем квалитета
2.	Процентуално повећање обима производње након увођења система квалитета
3.	Утицај на препознатљивост производа

2.6.12. Административна процедура

Реализацију ове мере спроводиће Стручна служба за пољопривреду општине. Оцену квалитета поднетих захтева вршиће комисија коју формира председник општине. Задатак комисије је да сачини текст јавног позива, критеријуме селекције, бодовање, ранг листу који касније контролише и усваја општинско веће . Након доношења одлуке о редоследу односно истицања бодовне листе коју истакне комисија коначну одлуку након временског рока за жалбе од 5 дана доноси општинско веће.

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике

Svi korisnici sredstava za ovu meru trebaju da imaju registrovane firme na kojima vrše proizvodnju i preradu i da podležu kontroli od strane vetreinarske i drugih inspekcija u cilju dokazivanja da se radi o proizvodu koji je poreklom sa područja za koji se traži uvođenje sistema kvaliteta.

2.6.7. Specifični критеријуми

Isključivo preduzeća koja se bave proizvodnjom i preradom hrane na teritoriji opštine Prijepolje.

2.6.8. Lista investicija u okviru mere

Šifra investicije	Naziv investicije	Iznos
304.4	Podrška za uvođenje sistema kvaliteta	2 500 000

2.6.9. Критеријуми селекције

Osnovni критеријуми за dobijanje sredstava po ovoj meri su

Redni broj	Tip критеријума за избор	Da/ne	Broj bodova
1.	Preduzeće broji više od 20 zaposlenih članova	da	50 bodova
2.	Preduzeće ima 10 - 20 članova	da	30 bodova
3.	Preduzeće je mlađe od 5 a strije od 2 godine	da	10 bodova
4.	Preduzeće je mlađe od 2 godine	da	5 bodova
5.	Preduzeće ima više od 30 % zaposlenih osoba ženskog pola	da	20 bodova

2.6.10. Intenzitet pomoći

Visina podsticaja po ovoj meri je maksimalno 300 000 dinara, dok je % učešća preduzeća 20 % od vrednosti celog projekta odnosno 30 % od cene koštanja godišnjih troškova sertifikacije proizvodnje ili usluga što znači da je učešće lokalne samouprave 80 % (bez PDVE.a) .Ovom merom može biti obuhvaćeno maksimalno 7 korisnika istovrsne delatnosti.

2.6.11. Indikatori - pokazatelji

Redni broj	Naziv pokazatelja
1.	Broj sklopljenih ugovora o prodaji proizvoda u kojima je uveden sistem kvaliteta
2.	Procentualno povećanje obima proizvodnje nakon uvođenja sistema kvaliteta
3.	Uticao na prepoznatljivost proizvoda

2.6.12. Administrativna procedura

Realizaciju ove mere sprovodiće Stručna služba za poljoprivredu opštine. Ocenu kvaliteta podnetih zahteva vršiće komisija koju formira predsednik opštine. Zadatak komisije je da sačini tekst javnog poziva, критеријуме селекције, bodovanje, rang listu koji kasnije kontroliše i usvaja opštinsko veće . Nakon donošenja odluke o redosledu odnosno isticanja bodovne liste koju istakne komisija konačnu odluku nakon vremenskog roka za žalbe od 5 dana donosi opštinsko veće.

М Е Р А 7

Врсте мера посебних подстицаја

Назив мере: Подстицаји за спровођење одгајивачких програма, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству

Шифра мере: 401

2.7.1. Образложење

У циљу што ефикасније примене мера за побољшање расног састава гајених животиња општина Пријепоље суфинансира односно помаже РПП која узгајају крупну стоку да што већи број грла запераво буду уматичена односно квалитетна грла. Пошто је на подручју општине тек почела да функционише Основна одгајивачка организација који по закону има право да врши контролу квалитета гајених животиња и спроводи матичну евиденцију то служба за пољопривреду сматра да је неопходно у првих пар година помагати власнике грла у тропковима који се искажу како би број уматичених грла био што већи.

2.7.2. Циљеви мере

Повећање броја квалитетних грла које ће бити основа за даљу производњу. Гајење квалитетних грла предпоставља већу производњу по грлу, квалитет млека се побољшава, економска рачуница на фарми се повећава као и број запослених на подручју општине.

2.7.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој

Мера је униформна за подручје локалне самоуправе и не постоји подударност са мерама НППР тако да контрола дуплог финансирања није потребна.

2.7.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници ове мере су индивидуална пољопривредна газдинства.

2.7.5. Економска одрживост

Повећањем броја уматичених грла пословање на фарми је економичније, број грла квалитетних грла се повећава, генетски потенцијала на фарми је у побољшању и свеукупни ефекат пословања је на већем нивоу.

2.7.6. Општи критеријуми за кориснике

Сви корисници средстава које нуди ова мера морају бити у регистру пољопривредних газдинстава, морају узгајати крупну стоку на регистрованој фарми, морају бити под контролом одгајивачке организације и морају бити газдинства којима је основна делатност бављење сточарством.

2.7.7. Специфични критеријуми

Специфични критеријум за ову меру је да се ради искључиво о грлима сименталског говечета које на овом подручју даје најбоље резултате.

2.7.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
401	Субвенције за матичну евиденцију говеди	400 000

MERA 7

Vrste mera posebnih podsticaja

Naziv mere: Podsticaji za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu

Šifra mere: 401

2.7.1. Obrazloženje

U cilju što efikasnije primene mera za poboljšanje rasnog sastava gajenih životinja opština Prijepolje sufinansira odnosno pomaže RPG koja uzgajaju krupnu stoku da što veći broj grla zapravo budu umatičena odnosno kvalitetna grla. Pošto je na području opštine tek počela da funkcioniše Osnovna odgajivačka organizacija koji po zakonu ima pravo da vrši kontrolu kvaliteta gajenih životinja i sprovedi matičnu evidenciju to služba za poljoprivredu smatra da je neophodno u prvih par godina pomagati vlasnike grla u trokovima koji se iskazuju kako bi broj umatičenih grla bio što veći.

2.7.2. Ciljevi mere

Povećanje broja kvalitetnih grla koje će biti osnova za dalju proizvodnju. Gajenje kvalitetnih grla predpostavlja veću proizvodnju po grlu, kvalitet mleka se poboljšava, ekonomska računica na farmi se povećava kao i broj zaposlenih na području opštine.

2.7.3. Veza sa merama Nacionalnog programa za ruralni razvoj

Mera je uniformna za područje lokalne smouprave i ne postoji podudarnost sa merama NPRR tako da kontrola duplog finansiranja nije potrebna.

2.7.4. Krajnji korisnici

Krajnji korisnici ove mere su individualna poljoprivredna gazdinstva.

2.7.5. Ekonomska održivost

Povećanjem broja umatičenih grla poslovanje na farmi je ekonomičnije, broj grla kvalitetnih grla se povećava, genetski potencijala na farmi je u poboljšanju i sveukupni efekat poslovanja je na većem nivou.

2.7.6. Opšti kriterijumi za korisnike

Svi korisnici sredstava koje nudi ova mera moraju biti u registru poljoprivrednih gazdinstava, moraju uzgajati krupnu stoku na registrovanoj farmi, moraju biti pod kontrolom odgajivačke organizacije i moraju biti gazdinstva kojima je osnovna delatnost bavljenje stočarstvom.

2.7.7. Specifični kriterijumi

Specifični kriterijum za ovu meru je da se radi isključivo o grlima simentalskog govečeta koje na ovom području daje najbolje rezultate.

2.7.8. Lista investicija u okviru mere

Šifra investicije	Naziv investicije	Iznos
401	Subvencije za matičnu evidenciju govedi	400 000

2.7.9. Критеријуми селекције

Сви узгајивачи домаћих животиња који су ушли у поступак матичне евиденције и који испуњавају основне и специфичне критеријуме могу конкурисати за добијање средстава по овој мери.

2.7.10. Интензитет помоћи

Укупна планирана средства по једном уматиченом грлу износе 100 % од трошкова уматичења а максималан број грла по домаћинству износи 10 грла крупне стоке или 20 грла ситне стоке.

2.7.11. Индикатори - показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број уматичених грла
2.	Укупан број новоуматичених
3.	Укупан број грла на фарми које су у поступку уматичења
4.	Број основних одгајивачких организација које врше услугу уматичења

2.7.12. Административна процедура

За реализацију ове мере задужена је Стручна служба за пољопривреду општине. Оцену поднетих захтева вршиће Комисија коју формира председник општине. Задатак комисије је да сачини текст јавног позива, критеријуме селекције, бодовање, сдацињавање ранг листе који касније контролише и усваја општинско веће. Након доношења одлуке о редоследу односно истицања бодовне листе коју истакне комисија коначну одлуку након временског рока за жалбе од 5 дана доноси општинско веће.

М Е Р А 8

Назив и шифра мере: Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

Шифра мере: 402

2.8.1. Образложење

Одрживи развој пољопривреде и руралних подручја захтева да буде заснован на праћењу нових технологија, стручном усавршавању и константном трансферу знања и информација. Пољопривредни произвођачи и сеоско становништво све теже успевају да самостално, без икакве стручне помоћи примењују иновације у производњи, пласману, развоју непољопривредних делатности, маркетингу и другим активностима везаним за развој руралних средина.

На недостатак знања и додатних вештина код сеоског становништва упућују и подаци да само 2% носиоца газдинстава имају стечено средње и високо стручно образовање из области пољопривреде, а највећи део носиоца газдинстава имају знање стечено праксом. Служба за пољопривреду општине Пријепоље, ПССС Ужице, удружења пољопривредних произвођача, удружења грађана која су основана ради обављања промотивних и непољопривредних делатности за развој села су битни носиоци едукативних и информативно промотивних активности у руралним срединама.

Облици стицања нових знања – стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности биће усмерене на пољопривредне произвођаче, сеоско становништво и на стручњаке локалног агросектора, из свих пољопривредних и непољопривредних области, који ће резултате стручног усавршавања користити за даљи рурални развој на подручју општине Пријепоље.

2.7.9. Kriterijumi selekcije

Svi uzgajivači domaćih životinja koji su ušli u postupak matične evidencije i koji ispunjavaju osnovne i specifične kriterijume mogu konkurisati za dobijanje sredstava po ovoj meri.

2.7.10. Intenzitet pomoći

Ukupna planirana sredstva po jednom umatičenom grlu iznose 100 % od troškova umatičenja a maksimalan broj grla po domaćinstvu iznosi 10 grla krupne stoke ili 20 grla sitne stoke.

2.7.11. Indikatori - pokazatelji

Redni broj	Naziv pokazatelja
1.	Ukupan broj umatičenih grla
2.	Ukupan broj novoumatičenih
3.	Ukupan broj grla na farmi koje su u postupku umatičenja
4.	Broj osnovnih odgajivačkih organizacija koje vrše uslugu umatičenja

2.7.12. Administrativna procedura

Za realizaciju ove mere zadužena je Stručna služba za poljoprivredu opštine. Ocenu podnetih zahteva vršiće Komisija koju formira predsednik opštine. Zadatak komisije je da sačini tekst javnog poziva, kriterijume selekcije, bodovanje, sdačinjavanje rang liste koji kasnije kontroliše i usvaja opštinsko veće. Nakon donošenja odluke o redosledu odnosno isticanja bodovne liste koju istakne komisija konačnu odluku nakon vremenskog roka za žalbe od 5 dana donosi opštinsko veće.

M E R A 8

Naziv i šifra mere: Podsticaji za promotivne aktivnosti u poljoprivredi I ruralnom razvoju

Šifra mere: 402

2.8.1. Obrazloženje

Održivi razvoj poljoprivrede i ruralnih područja zahteva da bude zasnovan na praćenju novih tehnologija, stručnom usavršavanju i konstantnom transferu znanja i informacija. Poljoprivredni proizvođači i seosko stanovništvo sve teže uspeavaju da samostalno, bez ikakve stručne pomoći primenjuju inovacije u proizvodnji, plasmanu, razvoju nepoljoprivrednih delatnosti, marketingu i drugim aktivnostima vezanim za razvoj ruralnih sredina.

Na nedostatak znanja i dodatnih veština kod seoskog stanovništva upućuju i podaci da samo 2% nosioca gazdinstava imaju stečeno srednje i visoko stručno obrazovanje iz oblasti poljoprivrede, a najveći deo nosioca gazdinstava imaju znanje stečeno praksom. Služba za poljoprivredu opštine Prijepolje, PSSS Užice, udruženja poljoprivrednih proizvođača, udruženja građana koja su osnovana radi obavljanja promotivnih i nepoljoprivrednih delatnosti za razvoj sela su bitni nosioci edukativnih i informativno promotivnih aktivnosti u ruralnim sredinama.

Oblici sticanja novih znanja – stručno osposobljavanje i aktivnosti sticanja veština i pokazne aktivnosti biće usmerene na poljoprivredne proizvođače, seosko stanovništvo i na stručnjake lokalnog agrosektora, iz svih poljoprivrednih i nepoljoprivrednih oblasti, koji će rezultate stručnog usavršavanja koristiti za dalji ruralni razvoj na području opštine Prijepolje.

Подршка информативним активностима обухватиће подршку промоције развојних потенцијала и потреба села, очувања традиције, подршку активностима везаним за подизање нивоа пласмана производа и услуга и активностима везаним за развој села у образовном, здравственом, културном, спортском, социолошком и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота сеоског становништва.

Општина Пријепоље наставља традицију (до сада одржано 40 изложби за последњих 40 година) одржавања изложби стоке на подручју општине у 6 сеоских месних заједница где је сточарство најразвијеније а то су Аљиновићи, Бабине, Страњани, Орашац, Правошево и Јабука. Циљ одржавања изложби је побољшање расног састава домаћих животиња и истовремено упознавање становништва са мерама које нуди ресорно министарство и локална самоуправа у области аграра.

Сајам пољопривреде у Бродареву има за циљ да кроз такмичарски карактер у области сточарства, воћарства, повртарства, неговање традиције стрих заната подстакне пољопривредне произвођаче на што успешнију производњу.

У оквиру ове мере планирано је колективно путовање индивидуалних газдинстава, представника удружења пољопривредника и на неки од међународних сајмова, затим на сајам пољопривреде у Новом Саду...

2.8.2 Циљеви мере

Општи циљеви

- Развој пољопривреде и руралних подручја заснован на знању;
- Функционално повезивање свих актера локалног агросектора;
- Повећање доступности и квалитета знања, унапређење социјалне и економске инклузије малих и средњих газдинстава и микропредузећа у руралним срединама;
- Одрживи развој, заштита ресурса, побољшање биодиверзитета и смањење миграције становништва;

Специфични циљеви

- Повећање нивоа стручног знања и вештина сеоског становништва;
- Примена нових технологија и иновација;
- Техничко и кадровско унапређење институција укључених у систем креирања и трансфера знања;
- Проширење понуде образовних и тренинг програма свих нивоа и типова образовања;
- Јачање капацитета за прихватање знања кроз развијање свести и мотивисаности за образовањем.

2.8.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој

Мера је у складу са НПП.

2.8.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници средстава су физичка лица-одгајивачи домаћих животиња, удружења и правна лица која се баве узгојем домаћих животиња у руралним подручјима општине Пријепоље.

2.8.5. Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.8.6. Општи критеријуми за кориснике

- Потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима;
- Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар (Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа, Регистар иновационих организација или Регистар удружења).

Podrška informativnim aktivnostima obuhvatiće podršku promocije razvojnih potencijala i potreba sela, očuvanja tradicije, podršku aktivnostima vezanim za podizanje nivoa plasmana proizvoda i usluga i aktivnostima vezanim za razvoj sela u obrazovnom, zdravstvenom, kulturnom, sportskom, sociološkom i ostalim aspektima, koji će uticati na poboljšanje kvaliteta života seoskog stanovništva.

Opština Prijepolje nastavlja tradiciju (do sada održano 40 izložbi za poslednjih 40 godina) održavanja izložbi stoke na području opštine u 6 seoskih mesnih zajednica gde je stočarstvo najrazvijenije a to su Aljinovići, Babine, Stranjani, Orašac, Pravoševo i Jabuka. Cilj održavanja izložbi je poboljšanje rasnog sastava domaćih životinja i istovremeno upoznavanje stanovništva sa merama koje nudi resorno ministarstvo i lokalna samouprava u oblasti agrara.

Sajam poljoprivrede u Brodarevu ima za cilj da kroz takmičarski karakter u oblasti stočarstva, voćarstva, povrtarstva, negovanje tradicije strih zanata podstakne poljoprivredne proizvođače na što uspešniju proizvodnju.

U okviru ove mere planirano je kolektivno putovanje individualnih gazdinstava, predstavnika udruženja poljoprivrednika i na neki od međunarodnih sajмова, zatim na sajam poljoprivrede u Novom Sadu...

2.8.2 Ciljevi mere

Opšti ciljevi

- Razvoj poljoprivrede i ruralnih područja zasnovan na znanju;
- Funkcionalno povezivanje svih aktera lokalnog agrosektora;
- Povećanje dostupnosti i kvaliteta znanja, unapređenje socijalne i ekonomske inkluzije malih i srednjih gazdinstava i mikropreduzeća u ruralnim sredinama;
- Održivi razvoj, zaštita resursa, poboljšanje biodiverziteta i smanjenje migracije stanovništva;

Specifični ciljevi

- Povećanje nivoa stručnog znanja i veština seoskog stanovništva;
- Primena novih tehnologija i inovacija;
- Tehničko i kadrovsko unapređenje institucija uključenih u sistem kreiranja i transfera znanja;
- Proširenje ponude obrazovnih i trening programa svih nivoa i tipova obrazovanja;
- Jačanje kapaciteta za prihvatanje znanja kroz razvijanje svesti i motivisanosti za obrazovanjem.

2.8.3. Veza sa merama Nacionalnog programa za ruralni razvoj

Mera je u skladu sa NPP.

2.8.4. Krajnji korisnici

Krajnji korisnici sredstava su fizička lica-odgajivači domaćih životinja, udruženja i pravna lica koja se bave uzgojem domaćih životinja u ruralnim područjima opštine Prijepolje.

2.8.5. Ekonomska održivost

Za realizaciju ove mere nije potrebno podnositi binznis plan ili projekat o ekonomskoj održivosti ulaganja.

2.8.6. Opšti kriterijumi za korisnike

- Potpisana izjava da ne postoji zahtev za isto ulaganje u drugim javnim fondovima;
- Korisnik mora da je upisan u odgovarajući registar (Registar privrednih subjekata, Registar naučno-istraživačkih ustanova, Registar inovacionih organizacija ili Registar udruženja).

2.8.7. Специфични критеријуми

Корисници средстава за стручно оспособљавање, активности стицања вештинаи показне активности треба да имају искуство у пружању услуге (референца), као и стручни и технички капацитет у зависности од типа и трајања услуге (референтни предавачи).

Удружења грађана: да имају седиште на подручју општине Пријеполје и дефинисане циљевеу области пољопривреде у вези са обављањем промотивних и других активности у области руралног развоја (статут удружења).

2.8.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције	Износ
402.1	Информативне активности:сајмови, изложбе, манифестације, студијске путовања...	3,420, 000

2.8.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере с обзиром да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника.

2.8.10. Интензитет помоћи

Општина Пријеполје финансира део мере до 50 % која се односи на стручно оспособљавање и активности стицања вештина а показне активности финансира са 100% учешћа.

2.8.11. Индикатори - показатељи

Редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број одржаних едукација/радионица
2.	Укупан број подржаних манифестација
3.	Број едукованих пољопривредника
4.	Број едукованих стручних лица и др. правних лица

2.8.12. Административна процедура

Средства за меру- Трансфер знања и развој саветодавства - Унапређење обука у области пољопривреде и руралног развоја,одобрава Комисија за расподелу општине Комисија ће одлуке о одређивању средстава доносити у складу са утврђеним критеријумима. Комисија врши проверу навода из захтева и може да захтева достављање додатне документације.

Критеријуме за висину награда по категоријама одређиваће комисија коју предлаже Одбор за пољопривреду општине Пријеполје а одређује је општинско веће.распоред одржавања изложби,састав комисија за оцену грла и изложених експоната одређује Одбор за пољопривреду општине Пријеполје.

Избор пружаоца услуге поред ПССС Ужице вршиће се у складу са Законом о јавним набавкама.

2.8.7. Specifični kriterijumi

Korisnici sredstava za stručno osposobljavanje, aktivnosti sticanja veština i pokazne aktivnosti treba da imaju iskustvo u pružanju usluge (referenca), kao i stručni i tehnički kapacitet u zavisnosti od tipa i trajanja usluge (referentni predavači).

Udruženja građana: da imaju sedišta na području opštine Prijepolje i definisane ciljeve u oblasti poljoprivrede u vezi sa obavljanjem promotivnih i drugih aktivnosti u oblasti ruralnog razvoja (statut udruženja).

2.8.8. Lista investicija u okviru mere

Šifra investicije	Naziv investicije	Iznos
402.1	Informativne aktivnosti: sajmovi, izložbe, manifestacije, studijske putovanja...	3,420, 000

2.8.9. Kriterijumi selekcije

Kriterijumi selekcije se ne primenjuju pri realizaciji ove mere s obzirom da nije predviđeno rangiranje potencijalnih korisnika.

2.8.10. Intenzitet pomoći

Opština Prijepolje finansira deo mere do 50 % koja se odnosi na stručno osposobljavanje i aktivnosti sticanja veština a pokazne aktivnosti finansira sa 100% učešća.

2.8.11. Indikatori - pokazatelji

Redni broj	Naziv pokazatelja
1.	Ukupan broj održanih edukacija/radionica
2.	Ukupan broj podržanih manifestacija
3.	Broj edukovanih poljoprivrednika
4.	Broj edukovanih stručnih lica i dr. pravnih lica

2.8.12. Administrativna procedura

Sredstva za meru- Transfer znanja i razvoj savetodavstva - Unapređenje obuka u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, odobrava Komisija za raspodelu opštine Komisija će odluke o opredeljivanju sredstava donositi u skladu sa utvrđenim kriterijumima. Komisija vrši proveru navoda iz zahteva i može da zahteva dostavljanje dodatne dokumentacije.

Kriterijume za visinu nagrada po kategorijama određivaće komisija koju predlaže Odbor za poljoprivredu opštine Prijepolje a određuje je opštinsko veće. raspored održavanja izložbi, sastav komisija za ocenu grla i izloženih eksponata određuje Odbor za poljoprivredu opštine Prijepolje.

Izbor pružaoca usluge pored PSSS Užice vršice se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела : Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	-	рзс*
Регион	Златиборски	рзс*
Област	Западна Србија	рзс*
Град или општина	Пријепоље	рзс*
Површина	827 км ²	рзс*
Број насеља	80	рзс*
Број катастарских општина	74	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП) ⁽¹⁴⁾	74	
Демографски показатељи		
Број становника	37059	рзс**
Број домаћинстава	11467	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, км ²)	49 ст/км ²	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	89,97 %	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	64,03 %	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	17 %	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	15 %	рзс**
Просечна старост	40,24	рзс*
Индекс старења ⁽¹⁵⁾	98,38	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	3,7 %	рзс*
Основно образовање (%)	26 %	рзс*
Средње образовање (%)	49 %	рзс*
Више и високо образовање (%)	9 %	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	62 %	процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Брдско- планински	интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа ⁽¹⁶⁾	Иловаста и подолска земљишта 3-7 кат. класе	интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено - континентална	интерни
Просечна количина падавина (mm)	900 мм/м ²	интерни
Средња годишња температура (°C)	9,3 °C	интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Реке Лим, Селашни ца, Милешевка, Зебуђа	интерни
Површина под шумом (ha)	65 523 Ха	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	66,3 %	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	83 Ха	рзс*
Посечена дрвна маса (m ³)	193 000 м ³	рзс*

IDENTIFIKACIONA KARTA

Tabela : Opšti podaci i pokazatelji

Naziv pokazatelja	Vrednost, opis pokazatelja	Izvor podatka i godina
OPŠTI PODACI		
Administrativni i geografski položaj		
Autonomna pokrajina	-	rzs*
Region	Zlatiborski	rzs*
Oblast	Zapadna Srbija	rzs*
Grad ili opština	Prijepolje	rzs*
Površina	827 km ²	rzs*
Broj naselja	80	rzs*
Broj katastarskih opština	74	rzs*
Broj područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi (POURP) ⁽¹⁴⁾	74	
Demografski pokazatelji		
Broj stanovnika	37059	rzs**
Broj domaćinstava	11467	rzs*
Gustina naseljenosti (broj stanovnika/površina, km ²)	49 st/km ²	
Promena broja stanovnika 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	89,97 %	rzs**
- u ruralnim područjima AP/JLS	64,03 %	rzs**
Stanovništvo mlade od 15 godina (%)	17 %	rzs**
Stanovništvo starije od 65 godina (%)	15 %	rzs**
Prosečna starost	40,24	rzs*
Indeks starenja ⁽¹⁵⁾	98,38	rzs*
Bez školske spreme i sa nepotpunim osnovnim obrazovanjem (%)	3,7 %	rzs*
Osnovno obrazovanje (%)	26 %	rzs*
Srednje obrazovanje (%)	49 %	rzs*
Više i visoko obrazovanje (%)	9 %	rzs*
Poljoprivredno stanovništvo u ukupnom broju stanovnika (%)	62 %	procena
Prirodni uslovi		
Reljef (ravničarski, brežuljkasti, brdski, planinski)	Brdsko-planinski	interni
Preovlađujući pedološki tipovi zemljišta i bonitetna klasa ⁽¹⁶⁾	Ilovasta i podolska zemljišta 3-7 kat.klase	interni
Klima (umereno-kontinentalna, subplaninska ...)	Umereno-kontinentalna	interni
Prosečna količina padavina (mm)	900 mm/m ²	interni
Srednja godišnja temperatura (°S)	9,3 ° C	interni
Hydrografija (površinske i podzemne vode)	Reke Lim, Seljašnica, Mileševka, Zebuda	interni
Površina pod šumom (ha)	65 523 Ha	rzs*
Površina pod šumom u ukupnoj površini AP/JLS (%)	66,3 %	rzs*
Pošumljene površine u prethodnoj godini (ha)	83 Ha	rzs*
Posečena drvena masa (m ³)	193 000 m ³	rzs*

ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	6345(2015)	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	5173-сва уписана 3 991 активна	Управа за трезор ⁽¹⁷⁾
- породична пољопривредна газдинства (%)	5161 -99 %	
- правна лица и предузетници (%)	11 -1 %	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	29081 Ha	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	93,5 %	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало ⁽¹⁸⁾ (ha, %)	27 190 Ha ili 94 %	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало ⁽¹⁹⁾ (ha, %)	1634 Ha ili 6 %	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	4,5 Ha	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	0	интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	0	интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	400	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	-	интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	553 ha	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП ⁽²⁰⁾ (ha)	6 122 Ha	интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	113,69 ha (у понуди)	интерни
- физичка лица (%)	-	интерни
- правна лица (%)	-	интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	3788говеди, 20свиње, 5071оваца и коза,13 764 кокошке, 9 228 пчелиње друштво	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	529 једноосовинск их трактора,1245 двоосовинских ,18 комбајна	рзс***
Пољопривредни објекти ⁽²¹⁾ (број)	4 500	рзс***
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници (број)	7 хладњача,3 сушаре,550 пластеника	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	3 000 ха,2800 газдинстава	рзс***
Број чланова газдинства ⁽²²⁾ и стално запослених на газдинству:	4019	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	36	рзс***
Годишње радне јединице ⁽²³⁾ (број)	-	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника ⁽²⁴⁾ (број)	2 задруге ,12 удружења	интерни
Производња пољопривредних производа⁽²⁵⁾ (количина):		
- биљна производња (t)	176 тона пшенице,1211 тона кукуруза,7271 тона кромпира	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	63115 литара млека	интерни

POKAZATELJI RAZVOJA POLJOPRIVREDE		
Stanje resursa		
Ukupan broj poljoprivrednih gazdinstava:	6345(2015)	rzs***
Broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava (RPG):	5173-sva upisana 3 991 aktivna	Uprava za trezor ⁽¹⁷⁾
- porodična poljoprivredna gazdinstva (%)	5161 -99 %	
- pravna lica i preduzetnici (%)	11 -1 %	
Korišćeno poljoprivredno zemljište - KPZ (ha)	29081 Ha	rzs***
Učešće KPZ u ukupnoj površini JLS (%)	93,5 %	
Oranice i bašte, voćnjaci, vinogradi, livade i pašnjaci, ostalo ⁽¹⁸⁾ (ha, %)	27 190 Ha ili 94 %	rzs***
Žita, industrijsko bilje, povrće, krmno bilje, ostalo ⁽¹⁹⁾ (ha, %)	1634 Ha ili 6 %	rzs***
Prosečna veličina poseda (KPZ) po gazdinstvu (ha)	4,5 Ha	rzs***
Obuhvaćenost poljoprivrednog zemljišta komasacijom (ha)	0	interni
Obuhvaćenost zemljišta nekim vidom udruživanja (ha)	0	interni
Broj poljoprivrednih gazdinstava koja navodnjavaju KPZ	400	rzs***
Odvodnjavana površina KPZ (ha)	-	interni
Navodnjavana površina KPZ (ha)	553 ha	rzs***
Površina poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini na teritoriji AP ⁽²⁰⁾ (ha)	6 122 Ha	interni
Površina poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini koja se daje u zakup (ha):	113,69 ha (u ponudi)	interni
- fizička lica (%)	-	interni
- pravna lica (%)	-	interni
Goveda, svinje, ovce i koze, živina, košnice pčela (broj)	3788govedi, 20svinje, 5071ovaca i koza,13 764 kokoške, 9 228 pčelinje društvo	rzs***
Traktori, kombajni, priključne mašine (broj)	529 jednoosovinski h traktora,1245 dvoosovinskih, 18 kombajna	rzs***
Poljoprivredni objekti ⁽²¹⁾ (broj)	4 500	rzs***
Hladnjače, sušare, staklenici i plastenici (broj)	7 hladnjača,3 sušare,550 plastenika	rzs***
Upotreba mineralnog đubriva, stajnjaka i sredstava za zaštitu bilja (ha, broj PG)	3 000 ha,2800 gazdinstava	rzs***
Broj članova gazdinstva ⁽²²⁾ i stalno zaposlenih na gazdinstvu:	4019	rzs***
(na porodičnom PG: na gazdinstvu pravnog lica/preduzetnika) (ha)	36	rzs***
Godišnje radne jedinice ⁽²³⁾ (broj)	-	rzs***
Zemljoradničke zadruge i udruženja poljoprivrednika ⁽²⁴⁾ (broj)	2 zadruge ,12 udruženja	interni
Proizvodnja poljoprivrednih proizvoda⁽²⁵⁾ (količina):		
- biljna proizvodnja (t)	176 tona pšenice,1211 tona kukuruz,7271 tona krompira	rzs***
- stočarska proizvodnja (t, lit, kom.)	63115 litara mleka	interni

ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева ⁽²⁶⁾ (km)	497,4	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	1 пошта, 12700 претплатника	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	12190	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	6340	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ. m ³)	-	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ. m ³)	нема	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом ⁽²⁷⁾ (број)	-	интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре ⁽²⁸⁾ (број)	56	рзс*
Број становника на једног лекара	-	рзс*
Број корисника социјалне заштите	450	рзс*
<i>Диверзификација руралне економије</i>		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде ⁽²⁹⁾ (број)	4019	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности ⁽³⁰⁾ (број)	542 прерађивачке капацитети	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС ⁽³¹⁾ (број)	-	рзс*
<i>Трансфер знања и информација</i>		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	да	интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем ⁽³²⁾ (број)	12	ПССС

05. 04. 2018. године, Пријепоље

POKAZATELJI RURALNOG RAZVOJA		
Ruralna infrastruktura		
<i>Saobraćajna infrastruktura</i>		
Dužina puteva ⁽²⁶⁾ (km)	497,4	rzs*
Pošte i telefonski pretplatnici (broj)	1 pošta, 12700 pretplatnika	rzs*
<i>Vodoprivredna infrastruktura</i>		
Domaćinstva priključena na vodovodnu mrežu (broj)	12190	rzs*
Domaćinstva priključena na kanalizacionu mrežu (broj)	6340	rzs*
Ukupne ispuštene otpadne vode (hilj.m ³)	-	rzs*
Prečišćene otpadne vode (hilj.m ³)	nema	rzs*
<i>Energetska infrastruktura</i>		
Proizvodnja i snabdevanje električnom energijom ⁽²⁷⁾ (broj)	-	interni
<i>Socijalna infrastruktura</i>		
Objekti obrazovne infrastrukture ⁽²⁸⁾ (broj)	56	rzs*
Broj stanovnika na jednog lekara	-	rzs*
Broj korisnika socijalne zaštite	450	rzs*
Diverzifikacija ruralne ekonomije		
Zaposleni u sektorima poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede ⁽²⁹⁾ (broj)	4019	rzs* rzs***
Gazdinstva koja obavljaju druge profitabilne aktivnosti ⁽³⁰⁾ (broj)	542 prerađivačke kapaciteti	rzs***
Turisti i prosečan broj noćenja turista na teritoriji AP/JLS ⁽³¹⁾ (broj)	-	rzs*
Transfer znanja i informacija		
Poljoprivredna savetodavna stručna služba (da/ne)	da	interni
Poljoprivredna gazdinstva uključena u savetodavni sistem ⁽³²⁾ (broj)	12	PSSS

05. 04. 2018. godine, Prijepolje

На основу члана 46. и 47. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС" број 129/07, 83/14-др.закон и 101/16-др.закон), члана 61. и 63. Статута општине Пријепоље („Службени гласник општине Пријепоље“ број 4/09, 12/14 и 19/16), члана 52. Пословника Општинског већа општине Пријепоље ("Службени гласник општине Пријепоље", бр. 6/2012, 1/2015, 14/2016 и 6/2017), Сагласности Министарства пољопривреде бр. 320-00-02639/2018-09 на Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Пријепоље бр. 320-23/2018, од 01. 06. 2018. године, а у складу са чланом 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС", бр.10/13, 142/14, 103/15 и 101/2016), Општинско веће општине Пријепоље, на 71. седници одржаној дана 06. 06. 2018. године, доноси,

**ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛНИКА
О ПОДСТИЦАЈИМА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ
У ФИЗИЧКУ ИМОВИНУ
ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА ЗА
НАБАВКУ КВАЛИТЕТНИХ
ГРЛА - ЈАГЊАДИ**

Члан 1.

У Правилнику о подстицајима за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства за набавку квалитетних грла-јагњади („Службени гласник општине Пријепоље „бр.7/2017)

у члану 2. после речи јагњади, додају се речи „сјеничка оплемењена раса”.

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

„Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава на подручју општине Пријепоље, са активним статусом за текућу годину, имају пребивалиште и баве се пољопривредном производњом на територији општине Пријепоље.”

Члан 3.

У члану 5. став 1.тачка 2. мења се и гласи:

„По редоследу подношења захтева постоје расположива средства у оквиру укупних средстава одређених за ову намену. Ако су захтеви поднети истог дана предност има подносилац чији је захтев раније примљен на писарницу. Такође, предност при додељивању средстава има подносилац који није предходне године користио средства по овом основу из буџета општине”.

На основу члана 46. и 47. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник RS" број 129/07, 83/14-др.закон и 101/16-др.закон), члана 61. и 63. Statuta opštine Prijepolje („Службени гласник општине Пријепоље“ број 4/09, 12/14 и 19/16), члана 52. Poslovnika Opštinskog veća opštine Prijepolje ("Службени гласник општине Пријепоље", бр. 6/2012, 1/2015, 14/2016 и 6/2017), Saгlasnosti Ministarstva poljoprivrede бр. 320-00-02639/2018-09 на Program подршке за sprovođenje poljoprivredne политике i политике ruralnog razvoja opštine Prijepolje бр. 320-23/2018, од 01. 06. 2018. године, а у складу са чланом 13. Закона о подстицајима у пољопривреди i ruralnom razvoju („Службени гласник RS", бр.10/13, 142/14, 103/15 и 101/2016), Opštinsko veće opštine Prijepolje, на 71. седници одржаној дана 06. 06. 2018. године, donosi,

**IZMENE I DOPUNE PRAVILNIKA
O PODSTICAJIMA ZA INVESTICIJE
U FIZIČKU IMOVINU
POLJOPRIVREDNOG GAZDINSTVA ZA
NABAVKU KVALITETNIH
GRLA - JAGNJADI**

Član 1.

U Pravilniku o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku kvalitetnih grla-jagnjadi („Службени гласник општине Пријепоље „бр.7/2017)

u članu 2. posle reči jagnjadi, dodaju se reči „sjenička oplemenjena rasa”.

Član 2.

Član 4. menja se i glasi:

„Pravo na podsticaje ostvaruju lica koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava na području opštine Prijepolje, sa aktivnim statusom za tekuću godinu, imaju пребивалиште i bave se poljoprivrednom proizvodnjom na teritoriji opštine Prijepolje.”

Član 3.

U članu 5. stav 1.tačka 2. menja se i glasi:

„Po redosledu podnošenja zahteva postoje raspoloživa sredstva u okviru ukupnih sredstava opredeljenih za ovu namenu. Ako su zahtevi podneti istog dana prednost ima podnosilac čiji je zahtev rаније primljen na pisarnicu. Takođe, prednost pri dodeljivanju sredstava ima podnosilac koji nije predhodne godine koristio sredstva po ovom osnovu iz budžeta opštine”.

У члану 5. после тачке 4. додају се тачке : 5, 6 и 7 и гласе:

„5) у Регистру пољопривредних газдинстава има пријављен сточни фонд од 10-300 приплодних грла оваца, на крају инвестиције (уписане на носиоца или члана у Регистру пољопривредних газдинстава),

6) је извршена набавка минимум 5 грла (за оне који имају уписано у РПГ-у 5 и више грла оваца.) Они који немају уписана грла оваца у РПГ-у морају извршити набавку минимум 10 грла. Цена по једном купљеном грлу може износи до 26.000,00 дин. са ПДВ-ом. Изнад износа од 26.000,00 динара подносилац сам сноси трошкове преосталог дела.

7) је подносилац захтева власник животиње која је предмет захтева или власник животиње члан његовог породичног пољопривредног газдинства (члан уписан у Регистар пољопривредних газдинстава код Управе за трезор)“

Члан 4.

Члан 6. мења се и гласи:

„Поступак за остваривање права на подстицаје покреће се подношењем захтева за одобравање права на подстицаје Комисији за доделу подстицаја за подршку инвестицијама у физичку имовину пољопривредног газдинства за набавку квалитетних грла-јагњади (у даљем тексту: Комисија), у периоду од 20 дана од расписивања јавног позива.

Захтев поднет од стране лица које не испуњава услове из овог Правилника, преурањен и неблаговремен захтев, захтев послат факсом или електронском поштом, захтев са документацијом која не гласи на подносиоца захтева, односно која је издата након истека рока за подношење захтева, Комисија одбацује без разматрања.

Захтеви се подносе на адресу: Општина Пријепоље, Трг братства јединства бр. 1, Пријепоље, са назнаком „Комисија за доделу подстицаја за подршку инвестицијама у физичку имовину пољопривредног газдинства за набавку квалитетних грла-јагњади“.

Члан 5.

Члан 7. мења се и гласи:

„Уз Захтев за одобравање права на подстицаје подносилац захтева доставља:

1) изјаву добављача да нема својство повезаног лица са подносиоцем захтева;

2) фотокопију личне карте носиоца пољопривредног газдинства;

У члану 5. после тачке 4. додају се тачке : 5, 6 и 7 и гласе:

„5) у Регистру пољопривредних газдинстава има пријављен стоčni фонд од 10-300 приплодних грла оваца, на крају инвестиције (уписане на носиоца или члана у Регистру пољопривредних газдинстава),

6) је извршена набавка minimum 5 грла (за оне који имају уписано у RPG-у 5 и више грла оваца.) Они који немају уписана грла оваца у RPG-у морају извршити набавку minimum 10 грла. Цена по једном купљеном грлу може износи до 26.000,00 din. sa PDV-om. Iznad iznosa od 26.000,00 dinara podnosilac sam snosi troškove preostalog dela.

7) је подносилац захтева власник животиње која је предмет захтева или власник животиње члан његовог породичног пољопривредног газдинства (члан уписан у Регистар пољопривредних газдинстава код Управе за трезор)“.

Члан 4.

Члан 6. менја се и гласи:

„Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se podnošenjem zahteva za odobravanje prava na podsticaje Komisiji za dodelu podsticaja za podršku investicijama u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku kvalitetnih grla-jagnjadi (u daljem tekstu: Komisija), u periodu od 20 dana od raspisivanja javnog poziva.

Zahtev podnet od strane lica koje ne ispunjava uslove iz ovog Pravilnika, preuranjen i neblagovremen zahtev, zahtev poslat faksom ili elektronskom poštom, zahtev sa dokumentacijom koja ne glasi na podnosioca zahteva, odnosno koja je izdata nakon isteka roka za podnošenje zahteva, Komisija odbacuje bez razmatranja.

Zahtevi se podnose na adresu: Opština Prijepolje, Trg bratstva jedinstva br.1, Prijepolje, sa naznakom „Komisija za dodelu podsticaja za podršku investicijama u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku kvalitetnih grla-jagnjadi“.

Члан 5.

Члан 7. менја се и гласи:

„Uz Zahtev za odobravanje prava na podsticaje podnosilac zahteva dostavlja:

1) izjavu dobavljača da nema svojstvo povezanog lica sa podnosiocem zahteva;

2) fotokopiju lične karte nosioca poljoprivrednog gazdinstva;

3) извод из регистра пољопривредних газдинстава са подацима о члановима пољопривредног газдинства за текућу годину;

4) образац о пријављеном сточном фонду - податке о врсти животиња;

5) изјаву да не користи подстицаје по неком другом основу /субвенције, подстицаји, донације /за предметну инвестицију;

6) рачун за набавку предметне инвестиције;

7) отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је у складу са посебним прописима утврђена обавеза издавања отпремнице;

8) доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то потврда о пренесу средстава или извод, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може се доставити само фискални рачун;

9) извод из матичне евиденције за животиње;

10) уверење о здравственом стању животиња, оверено од стране надлежног ветеринарског инспектора;

11) уверење о пореклу и производним особинама квалитетног приплодног грла /педигре/-доставља се накнадно кад изда Министарство пољопривреде”.

Члан 6.

Члан 8 .мења се и гласи:

„Општинско веће именује Комисију за доделу подстицаја за подршку инвестицијама у физичку имовину пољопривредног газдинства за набавку квалитетних грла-јагњади.

Комисија има задатак да: припреми текст јавног позива, распише јавни позив и објави, изврши административну обраду захтева за одобравање подстицаја, провером података из захтева, документације приложене уз захтев, након тога сачини и објави ранг листу корисника подстицаја и упуту Општинском већу на разматрање и усвајање.

Жалбе на ранг листу упућују се Општинском већу у року од 8 дана од дана објављивања листе.

Општинско веће доноси коначну одлуку о праву на коришћење подстицаја и износу подстицаја у року од 8 дана од пријема жалбе .

На основу одлуке из става 4. овог члана председник општине закључује појединачне уговоре са корисницима подстицаја у року од 15 дана од дана доношења одлуке. Уговором се одређују међусобна права, обавезе, одговорности уговорених страна, износ средстава и повраћај средстава у случају ненаменског коришћења.

3) извод из регистра пољопривредних газдинстава са подацима о члановима пољопривредног газдинства за текућу годину;

4) образац о пријављеном сточном фонду - податке о врсти животиња;

5) изјаву да не користи подстицаје по неком другом основу /субвенције, подстицаји, донације /за предметну инвестицију;

6) рачун за набавку предметне инвестиције;

7) отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је у складу са посебним прописима утврђена обавеза издавања отпремнице;

8) доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то потврда о пренесу средстава или извод, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може се доставити само фискални рачун;

9) извод из матичне евиденције за животиње;

10) уверење о здравственом стању животиња, оверено од стране надлежног ветеринарског инспектора;

11) уверење о пореклу и производним особинама квалитетног приплодног грла /педигре/-доставља се накнадно кад изда Министарство пољопривреде”.

Члан 6.

Члан 8 .менја се и гласи:

„Општинско веће именује Комисију за доделу подстицаја за подршку инвестицијама у физичку имовину пољопривредног газдинства за набавку квалитетних грла-јагњади.

Комисија има задатак да: припреми текст јавног позива, распише јавни позив и објави, изврши административну обраду захтева за одобравање подстицаја, провером података из захтева, документације приложене уз захтев, након тога сачини и објави ранг листу корисника подстицаја и упуту Општинском већу на разматрање и усвајање.

Жалбе на ранг листу упућују се Општинском већу у року од 8 дана од дана објављивања листе.

Општинско веће доноси коначну одлуку о праву на коришћење подстицаја и износу подстицаја у року од 8 дана од пријема жалбе .

На основу одлуке из става 4.овог члана председник општине закључује појединачне уговоре са корисницима подстицаја у року од 15 дана од дана доношења одлуке. Уговором се одређују међусобна права , обавезе,одговорности уговорених страна,износ средстава и повраћај средстава у случају ненаменског коришћења.

Сви акти у складу са овим Правилником објављују се на званичној интернет страници општине Пријепоље и огласној табли Општинске управе”.

Члан 7.

У члану 9. у ставу 2 речи „из члана 11. став 2. тач.3) и 4)„, замењују се речима „из члана 5. став 1 тачка 4.”

После става 2. додаје се став 3. који гласи:
„Корисник подстицаја је дужан да представницима општине Пријепоље омогући контролу на лицу места и увид у релевантну документацију у периоду од три године од дана исплате подстицаја”.

Члан 8.

У члану 10. брише се став 1.

Члан 9.

У члану 11. у ставу 1 речи „од 90%“ замењују се речима „од 80% без ПДВ-а”.

Став 2. мења се и гласи: „Укупан износ средстава за ову меру опредељен је у буџету општине за текућу годину а један корисник подстицаја може да оствари износ до 300.000 динара”.

Члан 10.

Члан 12. брише се

Члан 11.

Члан 13. постаје члан 12.

Број: 06-19/18
Дана: 06. 06. 2018. Године

ПРЕДСЕДНИК
Драгољуб Зиндовић, с.р.

Сви акти у складу са овим Правилником објављују се на званичној интернет страници општине Пријепоље и огласној табли Општинске управе”.

Član 7.

U članu 9. u stavu 2 reči „iz člana 11. stav 2. tač.3) i 4)„, zamenjuju se rečima „iz člana 5. stav 1 tačka 4.”

Posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:
„Korisnik podsticaja je dužan da predstavnicima opštine Prijepolje omogući kontrolu na licu mesta i uvid u relevantnu dokumentaciju u periodu od tri godine od dana isplate podsticaja”.

Član 8.

U članu 10. briše se stav 1.

Član 9.

U članu 11. u stavu 1 reči „od 90%“ zamenjuju se rečima „od 80% bez PDV-a”.

Stav 2. menja se i glasi: „Ukupan iznos sredstava za ovu meru opredeljen je u budžetu opštine za tekuću godinu a jedan korisnik podsticaja može da ostvari iznos do 300.000 dinara”.

Član 10.

Član 12. briše se

Član 11.

Član 13. postaje član 12.

Broj: 06-19/18
Dana: 06. 06. 2018. Godine

PREDSEDNIK
Dragoljub Zindović, s.r.

Општинско веће на основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС" 10/2013, 142/14, 103/15 и 101/2016), члана 46. и 47. Закона о локалној самоуправи, ("Службени гласник РС" 129/07 83/14-др. закон и 101/16-др.закон), Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Пријеполје бр.320-23/2018, Сагласности Министарства пољопривреде бр. 320-00-02639/2018-09, и Закључка Општинског већа бр.320-23/18 од 01. 06. 2018. године, члана 61. и 63. Статута општине Пријеполје („Службени гласник општине Пријеполје“, број 4/09, 12/14 и 19/16) и члана 52. Пословника Општинског већа општине Пријеполје („Службени гласник општине Пријеполје“, број 6/12, 1/15, 14/16 и 6/17), на седници одржаној дана 06. 06. 2018. године, донело је

П РА В И Л Н И К

о подстицајима за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава у 2018 години

Члан 1.

Правилником о подстицајима за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава у 2018. години (у даљем тексту: Правилник) утврђује се начин расподеле средстава обезбеђених у Буџету општине Пријеполје која се односе на подстицаје за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава, општи услови, критеријуми и поступак доделе.

Средства за спровођење мера субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама обезбеђена су у Буџету општине Пријеполје глава 5.06, позиција 204/0, функционална класификација 421, економска класификација 451. Укупан износ средстава за ове мере износи: 6.200.000 дин.

Члан 2.

Општина Пријеполје обезбеђује средства за подстицај за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: подстицај), за :

- Набавку опреме за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталацију
- Набавку машина за примарну и допунску обраду земљишта
- Набавку опреме за живинарске фарме за производњу конзумних јаја;

Општинско веће на основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС" 10/2013,142/14,103/15 и 101/2016), члана 46. и 47. Закона о локалној самоуправи, ("Службени гласник РС" 129/07 83/14-др.закон и 101/16-др.закон), Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Пријеполје бр.320-23/2018, Сагласности Министарства пољопривреде бр. 320-00-02639/2018-09, и Закључка Општинског већа бр.320-23/18 од 01. 06. 2018. године, члана 61. и 63. Статута општине Пријеполје („Службени гласник општине Пријеполје“, број 4/09, 12/14 и 19/16) и члана 52. Пословника Општинског већа општине Пријеполје („Службени гласник општине Пријеполје“, број 6/12, 1/15, 14/16 и 6/17), на седници одржаној дана 06. 06. 2018. године, донело је

П РА В И Л Н И К

о подстицајима за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава у 2018 години

Члан 1.

Правилником о подстицајима за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава у 2018. години (у даљем тексту: Правилник) утврђује се начин расподеле средстава обезбеђених у Буџету општине Пријеполје која се односе на подстицаје за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава, општи услови, критеријуми и поступак доделе.

Средства за спровођење мера субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама обезбеђена су у Буџету општине Пријеполје глава 5.06, позиција 204/0, функционална класификација 421, економска класификација 451. Укупан износ средстава за ове мере износи: 6.200.000 дин.

Члан 2.

Општина Пријеполје обезбеђује средства за подстицај за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: подстицај), за :

- Набавку опреме за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталацију
- Набавку машина за примарну и допунску обраду земљишта
- Набавку опреме за живинарске фарме за производњу конзумних јаја;

- Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу;

- Набавка опреме за орезивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста;

- Набавку машина за заштиту биља;

- Набавку машина, уређаја и опреме за наводнавање усева;

- Набавка опреме за пчеларство;

- Набавка нове опреме за рибњаке и набавка рибље млађи;

Члан 3.

Право на подстицаје, под условима утврђеним овим Правилником има:

• Физичко лице- носилац регистрованог пољопривредног газдинства;

• Предузетник- физичко лице уписано у регистар привредних субјеката које се бави делатношћу за коју конкурише;

• Привредно друштво које се бави делатношћу за коју конкурише;

Подносилац захтева остварује право на подстицај уколико испуњава следеће опште услове:

1. има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом, или је правно лице чија је регистрована делатност везана за пољопривреду;

2. има пребивалиште и врши производњу на територији општине Пријепоље;

3. за инвестицију за коју подноси захтев за подстицај не може користити подстицаје по другом основу (субвенције, подстицаји, дотације) из других јавних фондова;

4. набавка опреме мора бити извршена пре датума предвиђеног за затварање јавног позива.

Право учешћа на јавном позиву подносилац захтева има само за једну инвестицију;

Предност за доделу средстава за подстицај за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава, имају подносиоци захтева који нису користили средства из буџета општине Пријепоље по овом основу у последње 3 године.

Члан 4.

Основни Критеријуми за оцењивање

1. Носиоц пољопривредног газдинства је лице млађе од 40 година- 20 бодова;

2. Носиоц пољопривредног газдинства је:

А) незапослено лице и налази се на евиденцији Националне службе за запошљавање- 20 бодова;

- Podizanje i opremanje plastenika za proizvodnju povrća, voća, cveća i rasadničku proizvodnju;

- Nabavka opreme za orezivanje, drobljenje, sečenje i uklanjanje ostataka nakon rezidbe voćnih vrsta;

- Nabavku mašina za zaštitu bilja;

- Nabavku mašina, uređaja i opreme za navodnavanje useva;

- Nabavka opreme za pčelarstvo;

- Nabavka nove opreme za ribnjake i nabavka riblje mladi;

Član 3.

Pravo na podsticaje, pod uslovima utvrđenim ovim Pravilnikom ima:

• Fizičko lice- nosilac registrovanog poljoprivrednog gazdinstva;

• Preduzetnik- fizičko lice upisano u registar privrednih subjekata koje se bavi delatnošću za koju konkuriše;

• Privredno društvo koje se bavi delatnošću za koju konkuriše;

Podnosilac zahteva ostvaruje pravo na podsticaj ukoliko ispunjava sledeće opšte uslove:

1.ima registrovano poljoprivredno gazdinstvo upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava, sa aktivnim statusom, ili je pravno lice čija je registrovana delatnost vezana za poljoprivredu;

2. ima prebivalište i vrši proizvodnju na teritoriji opštine Prijepolje;

3. za investiciju za koju podnosi zahtev za podsticaj ne može koristiti podsticaje po drugom osnovu (subvencije, podsticaji, dotacije) iz drugih javnih fondova;

4. nabavka opreme mora biti izvršena pre datuma predviđenog za zatvaranje javnog poziva.

Pravo učešća na javnom pozivu podnosilac zahteva ima samo za jednu investiciju;

Prednost za dodelu sredstva za podsticaj za podršku investicijama u fizička sredstva poljoprivrednih gazdinstava, imaju podnosioci zahteva koji nisu koristili sredstva iz budžeta opštine Prijepolje po ovom osnovu u poslednje 3 godine.

Član 4.

Osnovni Kriterijumi za ocenjivanje

1. Nosioc poljoprivrednog gazdinstva je lice mlađe od 40 godina- 20 bodova;

2. Nosioc poljoprivrednog gazdinstva je:

A) nezaposleno lice i nalazi se na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje- 20 bodova;

Б) запослено лице – 5 бодова;
В) пензионер- 1 бод;
3. Носиоц пољопривредног газдинства је пољопривредни осигураник- 20 бодова;

Специфични критеријуми:

Сектор млеко:

Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно власништву члана РПГ 1-19 млечних крава

Сектор воће:

Пољопривредна газдинства која имају мање од 2 ха јагодичастог воћа, мање од 5 ха другог воћа, 0,1-50ха цвећа,

Сектор поврћа:

Пољопривредна газдинства са капацитетом мањим од 0,5ха пластеника или мањим од 3 ха производње поврћа на отвореном простору.

Сектор производње конзумних јаја:

Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују најмање 100 јединки живине и мање од 4000 пилића бројлера.

Сектор пчеларство:

Прихватљиви корисници за инвестицију који имају минимално 5 а максимално 500 /друштва/ кошница.

Сектор рибарство:

Корисници средстава су власници регистрованих рибњака на подручју општине Пријеполје који су уписани у РПГ.

За сваки сектор из члана 4. овог Правилника у јавном позиву ће бити ближе дефинисани специфични критеријуми оцењивања како би се формирала ранг листа.

Сви подносиоци захтева који поднесу исправне захтеве и потпуну документацију за набавку опреме наведене у члану 2. Правилника, конкуришу за остваривање права на подстицај у висини од 65 % од укупне вредности набавке без ПДВ-а (укупна вредност опреме за коју конкурише мора износити изнад 30.000 динара без ПДВ-а, осим музика и прскалица за заштиту биља где рачун може да износи испод наведене суме). Максималан износ подстицајних средстава коју корисник може да оствари је до 300.000 динара.

Члан 5.

Поступак за остваривање права на подстицаје покреће се захтевом лица из члана 3. овог Правилника.

За остваривање права на подстицај за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава подносилац захтева доставља следећу документацију:

Б) zaposleno lice – 5 bodova;
В) penzioner- 1 bod;
3. Nosioc poljoprivrednog gazdinstva је poljoprivredni osiguranik- 20 bodova;

Specifični kriterijumi:

Sektor mleko:

Poljoprivredna gazdinstva koja poseduju u svom vlasništvu, odnosno vlasništvu člana RPG 1-19 mlečnih krava

Sektor voće:

Poljoprivredna gazdinstva koja imaju manje od 2 ha jagodičastog voća, manje od 5 ha drugog voća, 0,1-50ha cveća,

Sektor povrća:

Poljoprivredna gazdinstva sa kapacitetom manjim od 0,5ha plastenika ili manjim od 3 ha proizvodnje povrća na otvorenom prostoru.

Sektor proizvodnje konzumnih jaja:

Prihvatljivi korisnici su poljoprivredna gazdinstva koja poseduju najmanje 100 jedinki živine i manje od 4000 pilića brojlera.

Sektor pčelarstvo:

Prihvatljivi korisnici za investiciju koji imaju minimalno 5 a maksimalno 500/društava/ košnica.

Sektor ribarstvo:

Korisnici sredstava su vlasnici registrovanih ribnjaka na području opštine Prijepolje koji su upisani u RPG.

За сваки сектор из члана 4. овог Правилника у јавном позиву ће бити ближе дефинисани специфични критеријуми оцењивања како би се формирала ранг листа.

Сви подносиоци захтева који поднесу исправне захтеве и потпуну документацију за набавку опреме наведене у члану 2. Правилника, конкуришу за остваривање права на подстицај у висини од 65 % од укупне вредности набавке без ПДВ-а (укупна вредност опреме за коју конкурише мора износити изнад 30.000 динара без ПДВ-а, осим музика и прскалица за заштиту биља где рачун може да износи испод наведене суме). Максималан износ подстицајних средстава коју корисник може да оствари је до 300.000 динара.

Član 5.

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se zahtevom lica iz člana 3. ovog Pravilnika.

За остваривање права на подстицај за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава подносилац захтева доставља следећу документацију:

- Захтев за подстицаје за инвестицију у физичка средства пољопривредних газдинстава,
- фотокопију личне катре носиоца пољопривредног газдинства (за физичко лице) или фотокопија решења о упису у АПР о пореском идентификационом броју (за предузетника или привредно друштво),
- извод из регистра пољопривредних газдинства са подацима о члановима пољопривредног газдинства за текућу годину/управа за трезор/ ,
- доказ (потврду) да се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање уколико је подносилац захтева незапослено лице или последњи чек пензије уколико је подносилац захтева пензионер,
- уколико је подносилац захтева пољопривредни осигураник доставља потврду о осигурању пољопривредника издату од стране Пореске управе,
- рачун за предметну инвестицију издат у периоду од 01.јануара текуће године до дана затварања Јавног позива,
- отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице,
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то потврда о пренесу средстава или извод, оверени од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може се доставити само фискални рачун,
- гарантни лист за извршену набавку предметне опреме за коју је утврђена обавеза издавања гарантног листа, односно изјаву добављача да иста не подлеже обавези издавања гарантног листа.

Сва документа која се достављају уз захтев морају бити у оригиналу или овереној копији.

Захтев за коришћење подстицаја подноси се преко писарнице Општинске управе и упућује Служби за пољопривреду. Захтеви /пријаве се подносе по објављивању јавног позива на огласној табли општине Пријеполје, сајту општине Пријеполје и у средствима информисања на територији општине Пријеполје.

Члан 6.

Служба за пољопривреду, захтеве за остваривања права на подстицаје доставља Комисији ради разматрања и одабира корисника који испуњавају услове из члана 3. и 4. овог Правилника.

Општинско веће именује Комисију за доделу подстицаја за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава

- Захтев за подстицаје за инвестицију у физичка средства пољопривредних газдинстава,
- фотокопију личне катре носиоца пољопривредног газдинства (за физичко лице) или фотокопија решења о упису у АПР о пореском идентификационом броју (за предузетника или привредно друштво),
- извод из регистра пољопривредних газдинства са подацима о члановима пољопривредног газдинства за текућу годину/управа за трезор/ ,
- доказ (потврду) да се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање уколико је подносилац захтева незапослено лице или последњи чек пензије уколико је подносилац захтева пензионер,
- уколико је подносилац захтева пољопривредни осигураник доставља потврду о осигурању пољопривредника издату од стране Пореске управе,
- рачун за предметну инвестицију издат у периоду од 01.јануара текуће године до дана затварања Јавног позива,
- отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице,
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то потврда о пренесу средстава или извод, оверени од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може се доставити само фискални рачун,
- гарантни лист за извршену набавку предметне опреме за коју је утврђена обавеза издавања гарантног листа, односно изјаву добављача да иста не подлеже обавези издавања гарантног листа.

Сва документа која се достављају уз захтев морају бити у оригиналу или овереној копији.

Захтев за коришћење подстицаја подноси се преко писарнице Општинске управе и упућује Служби за пољопривреду. Захтеви /пријаве се подносе по објављивању јавног позива на огласној табли општине Пријеполје, сајту општине Пријеполје и у средствима информисања на територији општине Пријеполје.

Члан 6.

Служба за пољопривреду, захтеве за остваривања права на подстицаје доставља Комисији ради разматрања и одабира корисника који испуњавају услове из члана 3. и 4. овог Правилника.

Општинско веће именује Комисију за доделу подстицаја за подршку инвестицијама у физичка средства пољопривредних газдинстава

Комисија има задатак да: изради Правилник, припреми текст јавног позива, распише јавни позив и објави, изврши административну обраду захтева за одобравање подстицаја, провером података из захтева, документације приложене уз захтев, након тога сачини и објави ранг листу корисника подстицаја и упути Општинском већу на разматрање и усвајање.

Жалбе на ранг листу упућују се Општинском већу у року од 8 дана од дана објављивања листе.

Општинско веће доноси коначну одлуку о праву на коришћење подстицаја и износу подстицаја у року од 8 дана од пријема жалбе.

На основу одлуке из става 5.овог члана председник општине закључује појединачне уговоре са корисницима подстицаја у року од 15 дана од дана доношења одлуке. Уговором се одређују међусобна права, обавезе, одговорности уговорених страна, износ средстава и повраћај средстава у случају ненаменског коришћења.

Сви акти у складу са овим Правилником објављују се на званичној интернет страници општине Пријеполје и огласној табли Општинске управе.

Члан 7.

Корисник подстицаја је дужан да наменски користи, не отуђи и не омогућава другом лицу коришћење предмета подстицаја у року од 3 године од дана потписивања уговора, као и да омогући представницима општине Пријеполје увид у документацију и опрему на лицу места.

Општинско веће може да формира посебну Комисију која има задатак да изврши теренску контролу набављене опреме из члана 2.правилника и поднесе Општинском већу извештај о извршеној контроли.

Члан 8.

За техничко извршење овог Правилника надлежана је Служба за пољопривреду Општинске управе општине Пријеполје.

Члан 9.

Административне послове за спровођење овог Правилника обавља Служба за пољопривреду, Општинске управе општине Пријеполје.

Комисија има задатак да: изради Правилник, припреми текст јавног позива, распише јавни позив и објави, изврши административну обраду захтева за одобравање подстицаја, провером података из захтева, документације приложене уз захтев, након тога сачини и објави ранг листу корисника подстицаја и упути Општинском већу на разматрање и усвајање.

Жалбе на ранг листу упућују се Општинском већу у року од 8 дана од дана објављивања листе.

Општинско веће доноси коначну одлуку о праву на коришћење подстицаја и износу подстицаја у року од 8 дана од пријема жалбе.

На основу одлуке из става 5.овог члана председник општине закључује појединачне уговоре са корисницима подстицаја у року од 15 дана од дана доношења одлуке. Уговором се одређују међусобна права, обавезе, одговорности уговорених страна, износ средстава и повраћај средстава у случају ненаменског коришћења.

Сви акти у складу са овим Правилником објављују се на званичној интернет страници општине Пријеполје и огласној табли Општинске управе.

Члан 7.

Корисник подстицаја је дужан да наменски користи, не отуђи и не омогућава другом лицу коришћење предмета подстицаја у року од 3 године од дана потписивања уговора, као и да омогући представницима општине Пријеполје увид у документацију и опрему на лицу места.

Општинско веће може да формира посебну Комисију која има задатак да изврши теренску контролу набављене опреме из члана 2.правилника и поднесе Општинском већу извештај о извршеној контроли.

Члан 8.

За техничко извршење овог Правилника надлежана је Служба за пољопривреду Општинске управе општине Пријеполје.

Члан 9.

Административне послове за спровођење овог Правилника обавља Служба за пољопривреду, Општинске управе општине Пријеполје.

Члан 10.

Правилник ступа на снагу првог наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику општине Пријепоље".

Број: 320-32/18
Дана: 06. 06. 2018 .године

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ

Председник
Драгољуб Зиндовић, с.р.

Član 10.

Pravilnik stupa na snagu prvog narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku opštine Prijepolje".

Broj: 320-32/18
Dana: 06. 06. 2018 .godine

OPŠTINSKO VEĆE

Predsednik
Dragoljub Zindović, s.r.

На основу члана 32. став 6. и 44. Закона о црквама и верским заједницама ("Службени гласник Републике Србије", број 36/06), члана 46. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14-др закон и 101/16), члана 61. Статута општине Пријепоље ("Службени гласник општине Пријепоље", број 4/09, 12/14 и 19/16). Општинско веће општине Пријепоље, на седници одржаној 07. 06. 2018. године, доноси

**ПРАВИЛНИК
О КРИТЕРИЈУМИМА И ПОСТУПКУ
ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА ЦРКВАМА И
ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА**

Члан 1.

Овим Правилником уређују се ближи критеријуми, услови, обим, начин и поступак доделе средстава црквама и верским заједницама (у даљем тексту: корисници).

Члан 2.

Општина Пријепоље у финансирању реализације програма или суфинансирајућег дела средстава за финансирање програма може учествовати у границама средстава одобрених за ту намену у буџету општине, а на основу критеријума из овог Правилника.

Средства из става 1. овог члана могу се доделити:

- за реализацију програма за изградњу, одржавање и обнову верских објеката;
- за културне и научне установе и програме цркава и верских заједница.

Средства из става 1. овог члана могу се доделити корисницима само за програмске активности које се реализују у текућој години и на основу јавног конкурса за доделу средстава.

Одељење за буџет и финансије доставља Комисији за расподелу средстава црквама и верским заједницама (у даљем тексту: Комисија) информацију о висини расположивих средстава из става 1. овог члана.

Годишњи план расписивања јавних конкурса за финансирање реализације програма или суфинансирајућег дела средстава за финансирање програма доноси Општинско веће и објављује најкасније до 31. јануара на званичној интернет страници општине Пријепоље.

Na osnovu člana 32. stav 6. i 44. Zakona o crkvama i verskim zajednicama ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 36/06), člana 46. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 129/07, 83/14-dr zakon i 101/16), člana 61. Statuta opštine Prijepolje ("Službeni glasnik opštine Prijepolje", broj 4/09, 12/14 i 19/16). Opštinsko veće opštine Prijepolje, na sednici održanoj 07. 06. 2018. godine, donosi

**PRAVILNIK
O KRITERIJUMIMA I POSTUPKU
DODELE SREDSTAVA CRKVAMA I
VERSKIM ZAJEDNICAMA**

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuju se bliži kriterijumi, uslovi, obim, način i postupak dodele sredstava crkvama i verskim zajednicama (u daljem tekstu: korisnici).

Član 2.

Opština Prijepolje u finansiranju realizacije programa ili sufinansirajućeg dela sredstava za finansiranje programa može učestvovati u granicama sredstava odobrenih za tu namenu u budžetu opštine, a na osnovu kriterijuma iz ovog Pravilnika.

Sredstva iz stava 1. ovog člana mogu se dodeliti:

- za realizaciju programa za izgradnju, održavanje i obnovu verskih objekata;
- za kulturne i naučne ustanove i programe crkava i verskih zajednica.

Sredstva iz stava 1. ovog člana mogu se dodeliti korisnicima samo za programske aktivnosti koje se realizuju u tekućoj godini i na osnovu javnog konkursa za dodelu sredstava.

Odeljenje za budžet i finansije dostavlja Komisiji za raspodelu sredstava crkvama i verskim zajednicama (u daljem tekstu: Komisija) informaciju o visini raspoloživih sredstava iz stava 1. ovog člana.

Godišnji plan raspisivanja javnih konkursa za finansiranje realizacije programa ili sufinansirajućeg dela sredstava za finansiranje programa donosi Opštinsko veće i objavljuje najkasnije do 31. januara na zvaničnoj internet stranici opštine Prijepolje.

Изузетно, за 2018-ту годину, Општинско веће ће донети Годишњи план расписивања јавних конкурса у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог Правилника.

Члан 3.

Основни услови за доделу средстава корисницима за реализовање програма су:

- да подносилац програма има статус цркве или верске заједнице у складу са Законом;
- да се програм од јавног интереса реализује на територији општине Пријепоље.

Члан 4.

Мерила и критеријуми за избор програма за изградњу, одржавање и обнову верских објеката су:

- стање у ком се верски објекат налази,
- категоризација верског објекта као културног добра (изузетан значај, велики значај, споменик културе),

- значај верских објеката за културу, уметност, историју и слично уколико верски објекат није утврђен као културно добро,

- буџет програма – да ли буџет програма одражава стварне трошкове предложених активности (да ли су трошкови реални, практични и да ли је однос између процењених трошкова и очекиваних резултата задовољавајући), да ли је адекватан однос између административних и програмских трошкова, колика је вероватноћа да се планираним средствима постигну предвиђени резултати.

Мерила и критеријуми за доделу финансијских средстава за културне и научне установе и програме:

- значај програма за културу, уметност, историју и сл.

- буџет програма – да ли буџет програма одражава стварне трошкове предложене активности (да ли су трошкови реални, практични и да ли је однос између процењених трошкова и очекиваних резултата задовољавајући), да ли је адекватан однос између административних и програмских трошкова, колика је вероватноћа да се планираним средствима постигну предвиђени резултати.

Конкурс

Члан 5.

Расподела средстава из члана 2. овог Правилника врши се на основу јавног конкурса.

Изузетно, за 2018-ту годину, Општинско веће ће донети Годишњи план расписивања јавних конкурса у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог Правилника.

Члан 3.

Основни услови за доделу средстава корисницима за реализовање програма су:

- да подносилац програма има статус цркве или верске заједнице у складу са Законом;
- да се програм од јавног интереса реализује на територији општине Пријепоље.

Члан 4.

Мерила и критеријуми за избор програма за изградњу, одржавање и обнову верских објеката су:

- стање у ком се верски објекат налази,
- категоризација верског објекта као културног добра (изузетан значај, велики значај, споменик културе),

- значај верских објеката за културу, уметност, историју и слично уколико верски објекат није утврђен као културно добро,

- буџет програма – да ли буџет програма одражава стварне трошкове предложених активности (да ли су трошкови реални, практични и да ли је однос између процењених трошкова и очекиваних резултата задовољавајући), да ли је адекватан однос између административних и програмских трошкова, колика је вероватноћа да се планираним средствима постигну предвиђени резултати.

Мерила и критеријуми за доделу финансијских средстава за културне и научне установе и програме:

- значај програма за културу, уметност, историју и сл.

- буџет програма – да ли буџет програма одражава стварне трошкове предложене активности (да ли су трошкови реални, практични и да ли је однос између процењених трошкова и очекиваних резултата задовољавајући), да ли је адекватан однос између административних и програмских трошкова, колика је вероватноћа да се планираним средствима постигну предвиђени резултати.

Конкурс

Члан 5.

Расподела средстава из члана 2. овог Правилника врши се на основу јавног конкурса.

Јавни конкурс расписује председник општине Пријеполје.

Јавни конкурс се објављује на званичном сајту општине Пријеполје, огласној табли Општинске управе, а може се објавити и у средствима јавног информисања.

Члан 6.

Конкурс обавезно садржи следеће податке: област финансирања; ко може бити учесник конкурса; рок за подношење пријава; обим средстава која се додељују; преглед конкурсне документације коју је потребно доставити, уз попуњен образац предлога програма; трајање програма; мерила и критеријуме чијом применом се врши вредновање пријављених програма.

Комисија за спровођење конкурса утврђује да ли су испуњени услови из члана 3. овог Правилника.

Конкурсна документација садржи:

1. Пријавни образац;
2. Образац описа програма;
3. Образац буџета;
4. Извод из регистра или решење надлежног органа о упису у одговарајући регистар, у складу са Законом;
5. Фотокопију ОП обрасца (овлашћена лица) или Фотокопија депо картона;
6. Фотокопију решења о утврђивању ПИБ-а;
7. Фотокопију Статута – оснивачког акта;
8. Фотокопију завршног извештаја о реализацији програма финансираних средствима буџета општине Пријеполје у претходној години;
9. Изјаву о прихватању одговорности;
10. Другу документацију која је од значаја за доделу средстава.

Један подносилац може учествовати са једним предлогом програма на једном конкурс.

Конкурсна документација се може преузети са званичне интернет странице општине Пријеполје.

Пријава

Члан 7.

Учесници конкурса подnose пријаву на конкурс општини Пријеполје, у року од 15 дана од дана објављивања конкурса, на адресу:

Општина Пријеполје, ул. Трг братства и јединства бр. 1, 31 300 Пријеполје, са назнаком „Комисија

Јавни конкурс расписује председник општине Пријеполје.

Јавни конкурс се објављује на званичном сајту општине Пријеполје, огласној табли Општинске управе, а може се објавити и у средствима јавног информисања.

Члан 6.

Конкурс обавезно садржи следеће податке: област финансирања; ко може бити учесник конкурса; рок за подношење пријава; обим средстава која се додељују; преглед конкурсне документације коју је потребно доставити, уз попуњен образац предлога програма; трајање програма; мерила и критеријуме чијом применом се врши вредновање пријављених програма.

Комисија за спровођење конкурса утврђује да ли су испуњени услови из члана 3. овог Правилника.

Конкурсна документација садржи:

1. Пријавни образац;
2. Образац описа програма;
3. Образац буџета;
4. Извод из регистра или решење надлежног органа о упису у одговарајући регистар, у складу са Законом;
5. Фотокопију ОП обрасца (овлашћена лица) или Фотокопија депо картона;
6. Фотокопију решења о утврђивању ПИБ-а;
7. Фотокопију Статута – оснивачког акта;
8. Фотокопију завршног извештаја о реализацији програма финансираних средствима буџета општине Пријеполје у претходној години;
9. Изјаву о прихватању одговорности;
10. Другу документацију која је од значаја за доделу средстава.

Један подносилац може учествовати са једним предлогом програма на једном конкурс.

Конкурсна документација се може преузети са званичне интернет странице општине Пријеполје.

Пријава

Члан 7.

Учесници конкурса подnose пријаву на конкурс општини Пријеполје, у року од 15 дана од дана објављивања конкурса, на адресу:

Општина Пријеполје, ул. Трг братства и јединства бр. 1, 31 300 Пријеполје, са назнаком „Комисија за

за спровођење конкурса за доделу средстава црквама и верским заједницама“, назив подносиоца пријаве, адресу подносиоца пријаве и назив програма.

Пријава подносиоца са којим је у претходне две године раскинут уговор због ненаменског трошења буџетских средстава и који није у року и на начин одређен Уговором о суфинансирању програма доставио извештај о реализацији програма за претходне две године неће бити разматрана.

Неблаговремене, непотпуне и пријаве подносилаца које не испуњавају услове из члана 3. овог Правилника неће бити разматране.

Комисија за спровођење конкурса

Члан 8.

За спровођење конкурса председник општине образује Комисију за спровођење конкурса за доделу средстава црквама и верским заједницама (у даљем тексту: Комисија).

Комисију чине председник и два члана.

Административне и стручне послове за потребе Комисије обавља Општинска управа.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем конкурса (Изјава о непостојању сукоба интереса).

Именовано лице не може предузимати радње у својству члана Комисије пре него што потпише изјаву из става 4. овог члана.

Поступак одлучивања

Члан 9.

Комисија утврђује листу вредовања и рангирања пријављених програма у року од 30 дана од дана истека рока за подношење пријаве.

Листа из става 1. овог члана објављује се на званичној интернет страници општине Пријеполје.

Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана објављивања листе из става 1. овог члана.

На листу из става 1. овог члана учесници конкурса имају право приговора у року од 8 дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору, која мора бити образложена, доноси председник општине у року од 15 дана од дана пријема приговора.

спровођење конкурса за доделу средстава црквама и верским заједницама“, назив подносиоца пријаве, адресу подносиоца пријаве и назив програма.

Prijava podnosioca sa kojim je u prethodne dve godine raskinut ugovor zbog nenamenskog trošenja budžetskih sredstava i koji nije u roku i na način određen Ugovorom o sufinansiranju programa dostaviо izveštaj o realizaciji programa za prethodne dve godine neće biti razmatrana.

Neblagovremene, nepotpune i prijave podnosilaca koje ne ispunjavaju uslove iz člana 3. ovog Pravilnika neće biti razmatrane.

Комисија за спровођење конкурса

Члан 8.

За спровођење конкурса председник општине образује Комисију за спровођење конкурса за доделу средстава црквама и верским заједницама (у даљем тексту: Комисија).

Комисију чине председник и два члана.

Административне и стручне послове за потребе Комисије обавља Општинска управа.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем конкурса (Изјава о непостојању сукоба интереса).

Именовано лице не може предузимати радње у својству члана Комисије пре него што потпише изјаву из става 4. овог члана.

Postupak odlučivanja

Члан 9.

Комисија утврђује листу вредовања и рангирања пријављених програма у року од 30 дана од дана истека рока за подношење пријаве.

Lista iz stava 1. ovog člana objavljuje se na zvaničnoj internet stranici opštine Prijepolje.

Učesnici konkursa imaju pravo uvida u podnete prijave i priloženu dokumentaciju u roku od tri radna dana od dana objavljivanja liste iz stava 1. ovog člana.

Na listu iz stava 1. ovog člana učesnici konkursa imaju pravo prigovora u roku od 8 dana od dana njenog objavljivanja.

Odluku o prigovoru, koja mora biti obrazložena, donosi predsednik opštine u roku od 15 dana od dana prijema prigovora.

По доношењу одлуке о приговорима а на основу листе вредновања и рангирања програма Комисија сачињава предлог одлуке о финансирању/суфинансирању програма који се финансирају из буџета општине Пријепоље.

Одлуку о избору програма председник општине доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора, на основу предлога Комисије.

Одлука из става 7. овог члана објављује се на званичној интернет страници општине Пријепоље.

Пре потписивања уговора, корисник средстава има обавезу да у року од 5 дана од дана објављивања одлуке о финансирању програма достави коригован буџет програма у складу са одобреним средствима.

На основу одлуке из става 7. овог члана и након кориговања буџета програма председник општине закључује појединачне уговоре о финансирању програма у року од 15 дана од дана доношења одлуке.

Коришћење средстава

Члан 10.

Средства која се, у складу са Правилником, одобре за реализацију програма јесу наменска средства и могу да се користе искључиво за реализацију конкретног програма и у складу са уговором који се закључује између општине Пријепоље и Корисника.

Пренос средстава из става 1. овог члана врши се у складу са прописима којима се уређује пренос средстава и отварање посебног наменског рачуна код Управе за трезор.

Уговором се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: утврђен предмет програма, рок у коме се програм реализује, конкретне обавезе уговорних страна, износ средстава и начин обезбеђења и преноса средстава, инструменти обезбеђења за случај ненаменског трошења средстава обезбеђених за реализацију програма, односно за случај неизвршења уговорне обавезе - предмета програма и повраћај неутрошених средстава, обавеза подношења периодичних и годишњих извештаја.

Корисник средстава дужан је да пре склапања уговора општини Пријепоље достави изјаву да средства за реализацију одобреног програма нису на други начин већ обезбеђена као и изјаву о непостојању сукоба интереса.

Po donošenju odluke o prigovorima a na osnovu liste vrednovanja i rangiranja programa Komisija sačinjava predlog odluke o finansiranju /sufinansiranju programa koji se finansiraju iz budžeta opštine Prijepolje.

Odluku o izboru programa predsednik opštine donosi u roku od 30 dana od dana isteka roka za podnošenje prigovora, na osnovu predloga Komisije.

Odluka iz stava 7. ovog člana objavljuje se na zvaničnoj internet stranici opštine Prijepolje.

Pre potpisivanja ugovora, korisnik sredstava ima obavezu da u roku od 5 dana od dana objavljivanja odluke o finansiranju programa dostavi korigovan budžet programa u skladu sa odobrenim sredstvima.

Na osnovu odluke iz stava 7. ovog člana i nakon korigovanja budžeta programa predsednik opštine zaključuje pojedinačne ugovore o finansiranju programa u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.

Коришћење средстава

Члан 10.

Sredstva koja se, u skladu sa Pravilnikom, odobre za realizaciju programa jesu namenska sredstva i mogu da se koriste isključivo za realizaciju konkretnog programa i u skladu sa ugovorom koji se zaključuje između opštine Prijepolje i Korisnika.

Prenos sredstava iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje prenos sredstava i otvaranje posebnog namenskog računa kod Uprave za trezor.

Ugovorom se uređuju međusobna prava, obaveze i odgovornosti ugovornih strana, a naročito: utvrđen predmet programa, rok u kome se program realizuje, konkretne obaveze ugovornih strana, iznos sredstava i način obezbeđenja i prenosa sredstava, instrumenti obezbeđenja za slučaj nenamenskog trošenja sredstava obezbeđenih za realizaciju programa, odnosno za slučaj neizvršenja ugovorne obaveze - predmeta programa i povraćaj neutrošenih sredstava, obaveza podnošenja periodičnih i godišnjih izveštaja.

Korisnik sredstava dužan je da pre sklapanja ugovora opštini Prijepolje dostavi izjavu da sredstva za realizaciju odobrenog programa nisu na drugi način već obezbeđena kao i izjavu o nepostojanju sukoba interesa.

Извештавање

Члан 11.

Корисник доставља периодичне и завршне наративне и финансијске извештаје у роковима и на начин предвиђен закљученим уговором.

Периодични и завршни наративни извештај из става 1. овог члана садржи: детаљан опис активности и резултата реализације програма у односу на планиране активности дефинисане уговором, како би се могла извршити процена успешности од стране надлежног органа и образложење за свако одступање од програма и преглед корективних мера чије се предузимање планира од стране корисника средстава.

Периодични и завршни финансијски извештај из става 1. овог члана садржи: приказ буџета, који је саставни део уговора, са прегледом свих трошкова који су настали током извештајног периода, као и целокупну документацију која оправдава настале трошкове.

Извештај мора јасно да прикаже све изворе финансирања пројекта, односно информацију о уделу у укупном смислу извора финансирања у односу на одобрени пројекат.

Износ утрошених средстава из сопствених извора носиоца програмске активности мора бити јасно издвојен из износа средстава обезбеђених од (донатора, спонзора, поклона...) уз обавезно прилагање комплетне документације за правдање насталих трошкова.

Члан 12.

Преглед финансијских извештаја извршиће се у складу са Законом.

Плаћања и издаци који нису у складу са уговорним обавезама и/или без припадајуће рачуноводствене документације неће бити признати, о чему се носилац програма обавештава писаним путем.

Корисник на захтев надлежног органа доставља допуну и додатно објашњење навода изнетих у извештају у року од 8 дана од пријема захтева надлежног органа за доставу допуне документације.

Члан 13.

Председник Општине именује Комисију за праћење и контролу реализације финансираних програма.

Izveštavanje

Član 11.

Korisnik dostavlja periodične i završne narativne i finansijske izveštaje u rokovima i na način predviđen zaključenim ugovorom.

Periodični i završni narativni izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži: detaljan opis aktivnosti i rezultata realizacije programa u odnosu na planirane aktivnosti definisane ugovorom, kako bi se mogla izvršiti procena uspešnosti od strane nadležnog organa i obrazloženje za svako odstupanje od programa i pregled korektivnih mera čije se preduzimanje planira od strane korisnika sredstava.

Periodični i završni finansijski izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži: prikaz budžeta, koji je sastavni deo ugovora, sa pregledom svih troškova koji su nastali tokom izveštajnog perioda, kao i celokupnu dokumentaciju koja opravdava nastale troškove.

Izveštaj mora jasno da prikaže sve izvore finansiranja projekta, odnosno informaciju o udelu u ukupnom smislu izvora finansiranja u odnosu na odobreni projekat.

Iznos utrošenih sredstava iz sopstvenih izvora nosioca programske aktivnosti mora biti jasno izdvojen iz iznosa sredstava obezbeđenih od (donatora, sponzora, poklona...) uz obavezno prilažanje kompletne dokumentacije za pravdanje nastalih troškova.

Član 12.

Pregled finansijskih izveštaja izvršiće se u skladu sa Zakonom.

Plaćanja i izdaci koji nisu u skladu sa ugovornim obavezama i/ili bez pripadajuće računovodstvene dokumentacije neće biti priznati, o čemu se nosilac programa obaveštava pisanim putem.

Korisnik na zahtev nadležnog organa dostavlja dopunu i dodatno objašnjenje navoda iznetih u izveštaju u roku od 8 dana od prijema zahteva nadležnog organa za dostavu dopune dokumentacije.

Član 13.

Predsednik Opštine imenuje Komisiju za praćenje i kontrolu realizacije finansiranih programa.

Комисија има председника и два члана.

Корисник средстава дужан је да Комисији за праћење и контролу реализације финансираних програма, у сваком моменту омогући контролу реализације програма и увид у потребну документацију.

Корисници средстава су дужни да средства користе искључиво за намене за које су додељена. Корисник који није доставио извештај из члана 11. овог Правилника, губи право да конкурише за расподелу средстава за пројекте у следеће две буџетске године.

Уколико се утврди да изабрани корисници добијена средства нису наменски утрошили, председник општине је дужан да раскине уговор и затражи повраћај пренетих средстава.

На основу извештаја корисника средстава, Комисија израђује коначан извештај о реализацији програма за текућу буџетску годину и доставља председнику општине.

Члан 14.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања "Службеном гласнику општине Пријепоље".

Број: 403-807/18
Датум: 07. 06. 2018.
Пријепоље

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Драгољуб Зиндовић, с.р.

Комисија има председника и два члана.

Корисник средстава дужан је да Комисији за праћење и контролу реализације финансираних програма, у сваком моменту омогући контролу реализације програма и увид у потребну документацију.

Корисници средстава су дужни да средства користе искључиво за намене за које су додељена. Корисник који није доставио извештај из члана 11. овог Правилника, губи право да конкурише за расподелу средстава за пројекте у следеће две буџетске године.

Уколико се утврди да изабрани корисници добијена средства нису наменски утрошили, председник општине је дужан да раскине уговор и затражи повраћај пренетих средстава.

На основу извештаја корисника средстава, Комисија израђује коначан извештај о реализацији програма за текућу буџетску годину и доставља председнику општине.

Član 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja "Službenom glasniku opštine Prijepolje".

Број: 403-807/18
Датум: 07. 06. 2018.
Пријепоље

PREDSEDNIK OPŠTINE
Dragoljub Zindović, s.r.

САДРЖАЈ / SADRŽAJ

	Страна		Страна
ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ ПРИЈЕПОЉЕ ЗА 2018. ГОДИНУ	1	PROGRAM PODRŠKE ZA SPROVOĐENJE POLJOPRIVREDNE POLITIKE I POLITIKE RURALNOG RAZVOJA ZA OPŠTINU PRIJEPOLJE ZA 2018. GODINU	2
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛНИКА О ПОДСТИЦАЈИМА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ У ФИЗИЧКУ ИМОВИНУ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА ЗА НАБАВКУ КВАЛИТЕТНИХ ГРЛА - ЈАГЊАДИ	101	ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛНИКА О ПОДСТИЦАЈИМА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ У ФИЗИЧКУ ИМОВИНУ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА ЗА НАБАВКУ КВАЛИТЕТНИХ ГРЛА - ЈАГЊАДИ	101
ПРАВИЛНИК О ПОДСТИЦАЈИМА ЗА ПОДРШКУ ИНВЕСТИЦИЈАМА У ФИЗИЧКА СРЕДСТВА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА У 2018. ГОДИНИ	105	ПРАВИЛНИК О ПОДСТИЦАЈИМА ЗА ПОДРШКУ ИНВЕСТИЦИЈАМА У ФИЗИЧКА СРЕДСТВА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА У 2018. ГОДИНИ	105
ПРАВИЛНИК О КРИТЕРИЈУМИМА И ПОСТУПКУ ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА ЦРКВАМА И ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА	111	ПРАВИЛНИК О КРИТЕРИЈУМИМА И ПОСТУПКУ ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА ЦРКВАМА И ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА	111

Издавач: Општинска управа општине Пријепоље
СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК општине Пријепоље, Трг братства јединства бр. 3
Одговорни уредник: Бјанка Нововић; уредник: Љиљана Дробњак;
Технички уредник: Милан Пузовић; Телефон: 064/1933660
Жиро рачун: 840-6640-93

Штампа: Графика - Пријепоље, тел: 033/712-034